

PRZEGLĄD WYBORCZY

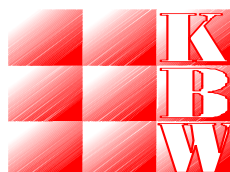

Biuletyn informacyjny

Wydanie specjalne

Wybory do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

25 września 2005 r.

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego
00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Zespół w Krajowym Biurze Wyborczym
Alicja Kicińska
Marcin Lisiak
Redakcja - Kazimierz Wojciech Czaplicki, kierownik Biura

Skład komputerowy - Marcin Lisiak

Oddano do druku – 9 czerwca 2006 r.

Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym”, Krajowe Biuro Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

SPIS TREŚCI

Str.

- ★ Protokół Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 września 2005 r.
o zbiorczych wynikach głosowania na okręgowe listy kandydatów na posłów 5
- ★ Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 września 2005 r.
o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych
w dniu 25 września 2005 r. (Dz. U. Nr 195, poz. 1626) - */wyciąg/* 10
- ★ Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 września 2005 r.
o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych
w dniu 25 września 2005 r. (Dz. U. Nr 195, poz. 1627) - */wyciąg/* 98
- ★ Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z wyborów do Sejmu i do Senatu
przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. 115
- ★ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie ważności
wyborów do Sejmu i do Senatu przeprowadzonych
w dniu 25 września 2005 (Dz. U. Nr 248, poz. 2097) 144
- ★ Niektóre postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach protestów wyborczych 148
- ★ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 grudnia 2005 r.
zarządzające ponowienie niektórych czynności wyborczych w okręgu wyborczym
Nr 27 do Senatu (Dz. U. Nr 252, poz. 2123) 190
- ★ Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 stycznia 2006 r.
o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym
Nr 27 przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w związku z ponowieniem
niektórych czynności wyborczych (Dz. U. Nr 15, poz. 117) 192
- ★ Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z ponowienia niektórych
czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w okręgu wyborczym Nr 27 195
- ★ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie ważności
ponownych wyborów do Senatu przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r.
w okręgu wyborczym Nr 27 (Dz. U. Nr 49, poz. 351) 201
- ★ Wręczenie wybranym posłom i senatorom zaświadczeń o wyborze 203

Protokół
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 27 września 2005 r.
o zbiorczych wynikach głosowania na okręgowe listy kandydatów na posłów

Zgodnie z art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140 poz. 1173) Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, co następuje.

I.

W wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r., na wszystkie okręgowe listy kandydatów na posłów oddano w skali kraju 11 804 676 głosów ważnych.

II.

Na poszczególne okręgowe listy kandydatów na posłów oddano w skali kraju głosów ważnych:

- 1) **listy nr 1** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano **124 038 głosów**, to jest **1,05%**,
- 2) **listy nr 2** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano **91 266 głosów**, to jest **0,77%**,
- 3) **listy nr 3** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano **940 762 głosy**, to jest **7,97%**,
- 4) **listy nr 4** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano **289 276 głosów**, to jest **2,45%**,
- 5) **listy nr 5** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano **459 380 głosów**, to jest **3,89%**,
- 6) **listy nr 6** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano **3 185 714 głosów**, to jest **26,99%**,
- 7) **listy nr 7** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano **1 335 257 głosów**, to jest **11,31%**,
- 8) **listy nr 8** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano **2 849 259 głosów**, to jest **24,14%**,
- 9) **listy nr 9** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano **34 127 głosów**, to jest **0,29%**,

- 10) **listy nr 10** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano **821 656 głosów**, to jest **6,96%**,
- 11) **listy nr 11** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Centrum oddano **21 893 głosy**, to jest **0,19%**,
- 12) **listy nr 12** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano **185 885 głosów**, to jest **1,57%**,
- 13) **listy nr 13** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano **16 251 głosów**, to jest **0,14%**,
- 14) **listy nr 14** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano **8 353 głosy**, to jest **0,07%**,
- 15) **listy nr 15** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano **1 347 355 głosów**, to jest **11,41%**,
- 16) **listy nr 16** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano **11 914 głosów**, to jest **0,10%**,
- 17) **listy nr 17** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano **32 863 głosy**, to jest **0,28%**,
- 18) **listy nr 18** zgłoszone przez Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano **7 376 głosów**, to jest **0,06%**,
- 19) **lista nr 19** zgłoszona przez Komitet Wyborczy Stronnictwa Pracy w okręgu nr 4 oddano **1 019 głosów**, to jest **0,01%**,
- 20) **lista nr 19** zgłoszona przez Komitet Wyborczy Wyborców Społeczni Ratownicy w okręgu nr 9 oddano **982 głosy**, to jest **0,01%**,
- 21) **lista nr 19** zgłoszona przez Komitet Wyborczy Wyborców „Mniejszość Niemiecka” w okręgu nr 21 oddano **34 469 głosów**, to jest **0,29%**,
- 22) **lista nr 19** zgłoszona przez Komitet Wyborczy Wyborców „Mniejszości Niemieckiej Śląska” w okręgu nr 29 oddano **5 581 głosów**, to jest **0,05%**.

III.

Następujące okręgowe listy kandydatów na posłów spełniają warunki uprawniające do uczestniczenia w podziale mandatów w okręgach wyborczych:

- 1) listy okręgowe zgłoszone przez komitety wyborcze partii politycznych bądź komitety wyborcze wyborców, które otrzymały co najmniej 5% ważnie oddanych głosów w skali kraju (art. 133 ust. 1 Ordynacji wyborczej)
  - listy nr 3 zgłoszone przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin,
  - listy nr 6 zgłoszone przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość,

- listy nr 7 zgłoszone przez Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej,
- listy nr 8 zgłoszone przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
- listy nr 10 zgłoszone przez Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego,
- listy nr 15 zgłoszone przez Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej;

2) komitety wyborcze:

- Komitet Wyborczy Wyborców „Mniejszość Niemiecka”,
- Komitet Wyborczy Wyborców „Mniejszości Niemieckiej Śląska”,

utworzone przez wyborców zrzeszonych w zarejestrowanych organizacjach mniejszości narodowych złożyły w Państwowej Komisji Wyborczej oświadczenie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 Ordynacji wyborczej i ich listy z numerem 19 zarejestrowane odpowiednio w okręgach wyborczych nr 21 i nr 29 korzystają ze zwolnienia z warunku, o którym mowa w art. 133 ust. 1 Ordynacji wyborczej.

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:
Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal.

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:
*Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński,
Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki*

Województwo	Numer okręgu	Siedziba OKW	Numery List																				Razem		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19/4	19/9		19/21	19/29
wielkopolskie	36	Kalisz	3 279	1 790	21 060	3 921	12 941	56 771	36 731	61 255	608	30 967	869	3 983		662	46 683	561							282 081
	37	Konin	2 116	1 753	13 681	3 525	9 505	42 936	28 503	40 948	520	22 210		3 672	696	544	45 136		1 947	323					218 015
	38	Pila	1 994	1 716	16 271	3 294	12 785	37 036	34 622	54 063	681	21 111		2 948			32 272								218 793
	39	Poznań	1 606	1 969	16 479	11 377	16 519	77 985	31 973	115 891	539	6 269	673	5 693	801		17 426								305 200
zachodniopomorskie	40	Koszalin	1 098	1 417	8 083	6 564	8 273	35 669	24 343	38 174	491	9 217		2 156		39 966								175 451	
	41	Szczecin		3 249	18 834	9 314	16 956	71 589	45 707	86 900	1 080	11 819		6 110		35 321		1 127						308 006	
	OGÓLEM		124 038	91 266	940 762	289 276	459 380	3 185 714	1 335 257	2 849 259	34 127	821 656	21 893	185 885	16 251	8 353	1 347 355	11 914	32 863	7 376	1 019	982	34 469	5 581	11 804 676
	<i>Procent</i>		1,05%	0,77%	7,97%	2,45%	3,89%	26,99%	11,31%	24,14%	0,29%	6,96%	0,19%	1,57%	0,14%	0,07%	11,41%	0,10%	0,28%	0,06%	0,01%	0,01%	0,29%	0,05%	100,00%

Numer list	Nazwa komitetu
1	Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny
2	Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy
3	Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
4	Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej - demokraci.pl
5	Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej
6	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
7	Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej
8	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
9	Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej
10	Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego
11	Komitet Wyborczy Centrum

Numer list	Nazwa komitetu
12	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska Janusza Korwin-Mikke
13	Komitet Wyborczy Wyborców - Ogólnopolska Koalicja Obywatelska
14	Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca
15	Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
16	Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP
17	Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
18	Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski
19/4	Komitet Wyborczy Stronnictwa Pracy - okręg nr 4
19/9	Komitet Wyborczy Wyborców Społeczni Ratownicy - okręg nr 9
19/21	Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszość Niemiecka - okręg nr 21
19/29	Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszości Niemieckiej Śląska - okręg nr 29

19/21 - Komitet bierze udział w podziale mandatów na podstawie art. 134 ust. 1

19/29 - Komitet bierze udział w podziale mandatów na podstawie art. 134 ust. 1

OBWIESZCZENIE PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 27 września 2005 r.
o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.
(wyciąg)

Na podstawie art. 173 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140 poz. 1173) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości wyniki wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.

I.

Wybory przeprowadziły: Państwowa Komisja Wyborcza, 41 okręgowych komisji wyborczych i **25 165** obwodowych komisji wyborczych. W skład obwodowych komisji wyborczych powołano **268 250** wyborców.

Liczba osób uprawnionych do głosowania wynosiła **30 229 031**.

W głosowaniu wzięło udział (otrzymało karty do głosowania) **12 263 640** osób.

Frekwencja wyborcza wyniosła **40,57%**.

Liczba kart ważnych wyniosła **12 244 903** karty.

Głosów nieważnych oddano **440 227**, co stanowi **3,60%** ogólnej liczby głosów.

Głosów ważnych oddano **11 804 676**, co stanowi **96,40%** ogólnej liczby głosów.

Wybierano **460** posłów spośród **10 658** kandydatów zgłoszonych na **594** okręgowych listach kandydatów przez **22** komitety wyborcze.

II.

Wyniki wyborów w okręgach wyborczych

A. Informacja zbiorcza

1. Na poszczególne listy okręgowe oddano w skali kraju następującą liczbę głosów ważnych:

na listy nr 1 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny

oddano **124 038** głosów, to jest **1,05%** głosów ważnych,

na listy nr 2 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy

oddano **91 266** głosów, to jest **0,77%** głosów ważnych,

na listy nr 3 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

oddano **940 762** głosy, to jest **7,97%** głosów ważnych,

na listy nr 4 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl

oddano **289 276** głosów, to jest **2,45%** głosów ważnych,

na listy nr 5 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej

oddano **459 380** głosów, to jest **3,89%** głosów ważnych,

na listy nr 6 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

oddano **3 185 714** głosów, to jest **26,99%** głosów ważnych,

na listy nr 7 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej

oddano **1 335 257** głosów, to jest **11,31%** głosów ważnych,

na listy nr 8 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

oddano **2 849 259** głosów, to jest **24,14%** głosów ważnych,

na listy nr 9 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej

oddano **34 127** głosów, to jest **0,29%** głosów ważnych,

na listy nr 10 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego

oddano **821 656** głosów, to jest **6,96%** głosów ważnych,

na listy nr 11 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Centrum

oddano **21 893** głosy, to jest **0,19%** głosów ważnych,

na listy nr 12 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke

oddano **185 885** głosów, to jest **1,57%** głosów ważnych,

na listy nr 13 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska

oddano **16 251** głosów, to jest **0,14%** głosów ważnych,

na listy nr 14 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca

oddano **8 353** głosy, to jest **0,07%** głosów ważnych,

na listy nr 15 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano 1 347 355 głosów, to jest 11,41% głosów ważnych,

na listy nr 16 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP
oddano 11 914 głosów, to jest 0,10% głosów ważnych,

na listy nr 17 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
oddano 32 863 głosy, to jest 0,28% głosów ważnych,

na listy nr 18 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski
oddano 7 376 głosów, to jest 0,06% głosów ważnych,

na listę nr 19 zgłoszoną w okręgu nr 4 przez

Komitet Wyborczy Stronnictwa Pracy
oddano 1 019 głosów, to jest 0,01% głosów ważnych,

na listę nr 19 zgłoszoną w okręgu nr 9 przez

Komitet Wyborczy Wyborców Społeczni Ratownicy
oddano 982 głosy, to jest 0,01% głosów ważnych,

na listę nr 19 zgłoszoną w okręgu nr 21 przez

Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszość Niemiecka"
oddano 34 469 głosów, to jest 0,29% głosów ważnych,

na listę nr 19 zgłoszoną w okręgu nr 29 przez

Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszości Niemieckiej Śląska"
oddano 5 581 głosów, to jest 0,05% głosów ważnych.

2. Państwowa Komisja Wyborcza, zgodnie z art. 165 ust. 2, uwzględniając art. 134 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, stwierdziła, że warunki uprawniające do uczestniczenia w podziale mandatów w okręgach wyborczych spełniły następujące listy okręgowe:

listy nr 3 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin,

listy nr 6 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość,

listy nr 7 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej,

listy nr 8 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,

listy nr 10 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego,

listy nr 15 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,

lista nr 19 zgłoszona w okręgu nr 21 przez

Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszość Niemiecka",

lista nr 19 zgłoszona w okręgu nr 29 przez

Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszości Niemieckiej Śląska".

3. W podziale mandatów w okręgach wyborczych nie brały udziału następujące listy okręgowe, gdyż nie spełniły warunków określonych w art. 133 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu:

listy nr 1 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny,

listy nr 2 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,

listy nr 4 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl,

listy nr 5 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej,

listy nr 9 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej,

listy nr 11 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Centrum,

listy nr 12 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke,

listy nr 13 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska,

listy nr 14 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca,

listy nr 16 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP,

listy nr 17 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Dom Ojczysty,

listy nr 18 zgłoszone przez

Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski,

lista nr 19 zgłoszona w okręgu nr 9 przez

Komitet Wyborczy Wyborców Społeczni Ratownicy,

lista nr 19 zgłoszona w okręgu nr 4 przez

Komitet Wyborczy Stronnictwa Pracy.

4. Listy komitetów wyborczych uprawnionych do uczestniczenia w podziale mandatów uzyskały w kraju następującą liczbę mandatów:

listy nr 3 zgłoszone przez **Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin** uzyskały **34** mandaty,

listy nr 6 zgłoszone przez **Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość** uzyskały **155** mandatów,

listy nr 7 zgłoszone przez **Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej** uzyskały **55** mandatów,

listy nr 8 zgłoszone przez **Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP** uzyskały **133** mandaty,

listy nr 10 zgłoszone przez **Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego** uzyskały **25** mandatów,

listy nr 15 zgłoszone przez **Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej** uzyskały **56** mandatów,

lista nr 19 zgłoszona w okręgu nr 21 przez **Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszość Niemiecka"** uzyskała **2** mandaty,

lista nr 19 zgłoszona w okręgu nr 29 przez Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszości Niemieckiej Śląska" nie uzyskała mandatu.

B. Informacja o wynikach wyborów w poszczególnych okręgach wyborczych

Okręg wyborczy nr 1 z siedzibą w Legnicy

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 268 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 805 656 osób.
W głosowaniu wzięło udział 296 104 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 36,75%.
Liczba kart ważnych wyniosła 295 798 kart.
Głosów nieważnych oddano 12 566, co stanowi 4,25% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 283 232, co stanowi 95,75% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	2 568
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	2 102
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	19 548
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	11 967
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	9 329
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	70 146
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	43 235
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	69 138
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	914

na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego
oddano głosów 10 909

na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum
oddano głosów 891

na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke
oddano głosów 4 694

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów 35 822

na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
oddano głosów 1 371

na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski
oddano głosów 598

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **19 548** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Ślusarczyk Piotr Jan** 7 863

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **70 146** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Lipiński Adam Józef** 17 857

2) **Madziarczyk Tadeusz Józef** 8 068

3) **Witek Elżbieta Barbara** 7 476

4) **Zubowski Jan Kazimierz** 5 813

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **43 235** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Szmajdziński Jerzy Andrzej** 20 741

2) **Zbrzyzny Ryszard** 9 644

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **69 138** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Schetyna Grzegorz Juliusz** 14 978

2) **Sawicka Beata Dorota** 8 764

3) **Cybulski Piotr** 7 332

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **35 822** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Litwin Czesław	9 902
2) Costa Hubert Ranjan	3 521

Okręg wyborczy nr 2 z siedzibą w Wałbrzychu

1. W okręgu wyborczym wybierano 8 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 172 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 570 291 osób.
W głosowaniu wzięło udział 203 806 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 35,74%.
Liczba kart ważnych wyniosła 203 525 kart.
Głosów nieważnych oddano 7 359, co stanowi 3,62% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 196 166, co stanowi 96,38% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 8 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **1 562**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **1 621**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **14 220**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **3 356**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **10 369**

na **listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość**
oddano głosów **43 564**

na **listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej**
oddano głosów **27 189**

na **listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP**
oddano głosów **50 871**

na **listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej**

oddano głosów	602
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	12 766
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 086
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	504
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	25 995
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	461

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **43 564** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Wiązowski Waldemar Bogdan	9 751
2) Wawryniewicz Ryszard Jan	7 663
3) Roman Giovanni Adam	4 373

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **27 189** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Gołębowski Henryk	8 454
-----------------------------	--------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **50 871** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Chlebowski Zbigniew	18 281
2) Mrzygłocka Izabela Katarzyna	5 271
3) Szulc Jakub Maciej	5 004

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **25 995** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Kołacz Grzegorz	6 904
---------------------------	--------------

Okręg wyborczy nr 3 z siedzibą we Wrocławiu

1. W okręgu wyborczym wybierano 14 posłów.
Zarejestrowano 16 list okręgowych z 346 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 955 907 osób.
W głosowaniu wzięło udział 398 938 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 41,73%.
Liczba kart ważnych wyniosła 398 154 karty.
Głosów nieważnych oddano 10 335, co stanowi 2,60% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 387 819, co stanowi 97,40% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 14 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	4 875
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	2 400
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	26 087
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano głosów	16 607
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	15 447
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	99 677
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	38 763
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	125 481
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	945
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	11 762
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 078

na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	9 388
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	525
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano głosów	32 669
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 520
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	595

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **26 087** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Dobrosz Janusz Konrad** 14 655

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **99 677** głosów, uzyskała **5** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Ujazdowski Kazimierz Michał** 46 736

2) **Jackiewicz Dawid Bohdan** 12 362

3) **Kilian Wiesław** 7 524

4) **Kempa Beata Agnieszka** 5 378

5) **Natalli-Świat Aleksandra** 5 068

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **38 763** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Krasoń Janusz** 15 162

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **125 481** głosów, uzyskała **6** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Zdrojewski Bogdan** 73 959

2) **Huskowski Stanisław Tadeusz** 12 334

3) **Piechota Sławomir Jan** 7 281

4) **Duda Jarosław** 5 901

5) **Wolak Ewa Wanda** 3 465

6) **Młyńczak Aldona Janina** 2 903

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **32 669** gło-

sów, uzyskała 1 mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Żyszkiewicz Jerzy** **10 527**

Okręg wyborczy nr 4 z siedzibą w Bydgoszczy

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 18 list okręgowych z 349 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 803 693 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 305 212 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 37,98%.
Liczba kart ważnych wyniosła 304 914 kart.
Głosów nieważnych oddano 19 704, co stanowi 6,46% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 285 210, co stanowi 93,54% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny
oddano głosów **4 274**

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy
oddano głosów **4 594**

na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
oddano głosów **19 121**

na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl
oddano głosów **4 858**

na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej
oddano głosów **8 872**

na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
oddano głosów **70 464**

na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej
oddano głosów **53 211**

na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
oddano głosów **59 334**

na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej
oddano głosów **537**

Kandydaci z tej listy otrzymali następujące liczby głosów:

na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	17 578
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 009
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 979
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	1 177
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	33 363
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	543
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	773
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	504
na listę nr 19 Komitet Wyborczy Stronnictwa Pracy oddano głosów	1 019

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **19 121** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Hatka Witold** 5 856

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **70 464** głosy, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Markowski Tomasz Maciej** 17 097
2) **Mojzesowicz Wojciech** 12 601
3) **Latos Tomasz Edward** 10 059
4) **Walkowiak Andrzej** 5 203

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **53 211** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Zemke Janusz Władysław	33 672
2) Jeneralski Sławomir Bogusław	4 343
3) Ciemniak Grażyna Jolanta	3 807

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **59 334** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Piotrowska Teresa	16 716
2) Świątkowski Maciej	8 780
3) Olszewski Paweł Bartosz	6 850

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **33 363** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Bestry Jan	6 941
----------------------	--------------

Okręg wyborczy nr 5 z siedzibą w Toruniu

1. W okręgu wyborczym wybierano 13 posłów.
Zarejestrowano 17 list okręgowych z 347 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 829 017 osób.
W głosowaniu wzięło udział 295 910 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 35,69%.
Liczba kart ważnych wyniosła 295 477 kart.
Głosów nieważnych oddano 9 963, co stanowi 3,37% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 285 514, co stanowi 96,63% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 13 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **1 716**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **1 942**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **22 771**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **11 068**

na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	15 845
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	64 723
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	33 608
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	53 221
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	721
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	20 130
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 029
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	2 732
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	474
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	53 077
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	478
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 544
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	435

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **22 771** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Sobecka Anna Elżbieta** **13 761**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **64 723** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Męzydło Antoni** **16 229**

2) **Girzyński Zbigniew** **8 734**

3) **Zbonikowski Łukasz** **7 209**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **33 608** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Wenderlich Jerzy** **10 761**

2) **Łuczak Krystian Walery** **5 824**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **53 221** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Wyrowiński Jan Alfons** **14 279**

2) **Lenz Tomasz** **9 472**

3) **Kopaczewska Domicela Katarzyna** **4 870**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **20 130** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Sosnowski Zbigniew** **5 937**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **53 077** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Krajewski Mirosław** **11 333**

2) **Kuropatwiński Lech Stefan** **6 115**

3) **Nowakowski Waldemar** **4 170**

Okręg wyborczy nr 6 z siedzibą w Lublinie

1. W okręgu wyborczym wybierano 15 posłów.
Zarejestrowano 17 list okręgowych z 403 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 958 935 osób.
W głosowaniu wzięło udział 411 306 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 42,89%.
Liczba kart ważnych wyniosła 410 615 kart.
Głosów nieważnych oddano 13 999, co stanowi 3,41% ogólnej liczby głosów.

Głosów ważnych oddano 396 616, co stanowi 96,59% ogólnej liczby głosów.

Wybrano 15 posłów.

2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	3 991
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 892
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	49 044
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	6 155
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	16 695
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	102 403
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	32 086
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	67 564
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 838
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	45 066
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	847
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	4 982
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	914

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów 57 881

na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP
oddano głosów 615

na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
oddano głosów 4 163

na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski
oddano głosów 480

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **49 044** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Masłowska Gabriela	11 977
2) Mańka Andrzej	10 646

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **102 403** głosy, uzyskała **5** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Kruk Elżbieta Małgorzata	28 535
2) Michalkiewicz Krzysztof	11 246
3) Sadurska Małgorzata Barbara	6 988
4) Żaczek Jarosław	6 246
5) Bielecki Jerzy	4 748

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **32 086** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Kurczuk Grzegorz	9 683
---------------------	-------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **67 564** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Palikot Janusz Marian	26 275
2) Karpiński Włodzimierz	8 751
3) Wilk Wojciech	5 501

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **45 066** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Łopata Jan	8 033
2) Smolarz Henryk Józef	4 534

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **57 881** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Gut Alina	8 455
2) Borysiuk Bolesław Borys	8 256

Okręg wyborczy nr 7 z siedzibą w Chełmie

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 259 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 779 534 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 301 213 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,64%.
Liczba kart ważnych wyniosła 300 989 kart.
Głosów nieważnych oddano 10 810, co stanowi 3,59% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 290 179, co stanowi 96,41% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **3 145**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **1 453**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **35 830**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **2 922**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **9 612**

na **listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość**
oddano głosów **60 405**

na **listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej**
oddano głosów **24 142**

na **listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP**
oddano głosów **33 091**

na **listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej**

oddano głosów	1 706
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	
oddano głosów	53 160
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke	
oddano głosów	2 644
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska	
oddano głosów	881
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	
oddano głosów	60 435
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski	
oddano głosów	753

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **35 830** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Andrejuk Przemysław	7 000
2) Wierzejski Wojciech	4 932

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **60 405** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Dudziński Tomasz Mirosław	14 892
2) Mazurek Beata	7 012
3) Zawiślak Sławomir	5 860

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **24 142** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Skomra Szczepan Stanisław	6 348
-------------------------------------	--------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **33 091** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Żmijan Stanisław	7 708
----------------------------	--------------

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **53 160** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Stefaniuk Franciszek Jerzy	8 336
2) Sławecki Tadeusz	6 879

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **60 435** gło-

sów, uzyskała 3 mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Młynarczyk Henryk	13 633
2) Romaniuk Wojciech Maciej	10 719
3) Grabczan Zofia Anna	5 971

Okręg wyborczy nr 8 z siedzibą w Zielonej Górze

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 267 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 796 450 osób.
W głosowaniu wzięło udział 282 225 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 35,44%.
Liczba kart ważnych wyniosła 281 962 karty.
Głosów nieważnych oddano 11 438, co stanowi 4,06% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 270 524, co stanowi 95,94% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny
oddano głosów 2 134

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy
oddano głosów 2 169

na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
oddano głosów 20 638

na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl
oddano głosów 5 395

na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej
oddano głosów 9 506

na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
oddano głosów 61 781

na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej
oddano głosów 43 780

na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
oddano głosów 65 502

na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej

oddano głosów	646
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	
oddano głosów	21 244
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke	
oddano głosów	4 239
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska	
oddano głosów	1 120
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	
oddano głosów	30 868
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty	
oddano głosów	1 502

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **20 638** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Bosak Krzysztof** 3 764

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **61 781** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Marcinkiewicz Kazimierz** 19 305

2) **Surmacz Marek Tomasz** 8 386

3) **Materna Jerzy Marian** 5 371

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **43 780** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Wontor Bogusław** 7 793

2) **Kochanowski Jan** 7 378

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **65 502** głosy, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Fiedorowicz Czesław** 16 153

2) **Bukiewicz Bożenna** 11 237

3) **Szadny Waldemar** 5 941

4) **Bojko Bogdan** 5 123

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **21 244** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Zych Józef** **9 566**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **30 868** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Starosta Waldemar Henryk** **8 391**

Okręg wyborczy nr 9 z siedzibą w Łodzi

1. W okręgu wyborczym wybierano 10 posłów.
Zarejestrowano 17 list okręgowych z 275 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 701 395 osób.
W głosowaniu wzięło udział 305 961 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 43,62%.
Liczba kart ważnych wyniosła 305 366 kart.
Głosów nieważnych oddano 11 315, co stanowi 3,71% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 294 051, co stanowi 96,29% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 10 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **4 951**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **3 449**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **22 474**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **17 746**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **16 807**

na **listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość**
oddano głosów **72 435**

na **listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej**
oddano głosów **41 511**

na **listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP**
oddano głosów **71 463**

na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	835
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	6 275
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	831
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	6 919
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	620
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	25 382
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	789
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	582
na listę nr 19 Komitet Wyborczy Wyborców Społeczni Ratownicy oddano głosów	982

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **22 474** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Sowińska Ewa Barbara** **8 536**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **72 435** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Krzywicki Piotr** **19 944**

2) **Jagiello Jarosław** **13 727**

3) **Bartyzel Małgorzata** **8 333**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **41 511** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Pawłowski Sylwester Stefan** **12 469**

2) **Jankowska Elżbieta Róża** **7 495**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **71 463** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Śledzińska-Katarasińska Iwona Elżbieta** **23 119**
2) **Skrzydłewska Joanna Katarzyna** **11 822**
3) **Drzewiecki Mirosław Michał** **10 928**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **25 382** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Misztal Piotr** **8 890**

Okręg wyborczy nr 10 z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 16 list okręgowych z 226 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 588 411 osób.
W głosowaniu wzięło udział 231 317 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 39,31%.
Liczba kart ważnych wyniosła 231 051 kart.
Głosów nieważnych oddano 8 216, co stanowi 3,56% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 222 835, co stanowi 96,44% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **1 942**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **20 185**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **3 920**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **6 290**

na **listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość**
oddano głosów **51 840**

na **listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej**
oddano głosów **24 967**

na **listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP**

oddano głosów	34 159
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej	
oddano głosów	738
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	
oddano głosów	24 065
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum	
oddano głosów	1 113
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke	
oddano głosów	3 240
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska	
oddano głosów	839
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca	
oddano głosów	418
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	
oddano głosów	48 034
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP	
oddano głosów	705
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski	
oddano głosów	380

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **20 185** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Masin Arnold Wiktor** 4 168

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **51 840** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Jurek Marek** 18 508

2) **Maciejewski Krzysztof** 6 597

3) **Seliga Dariusz** 5 251

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **24 967** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Ostrowski Artur** **7 043**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **34 159** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Radziszewska Elżbieta** **16 199**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **24 065** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Ozga Krystyna** **8 250**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **48 034** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Łyżwiński Stanisław Józef** **21 101**

2) **Molka Halina** **3 706**

Okręg wyborczy nr 11 z siedzibą w Sieradzu

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 13 list okręgowych z 237 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 790 549 osób.
W głosowaniu wzięło udział 301 167 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,10%.
Liczba kart ważnych wyniosła 300 744 karty.
Głosów nieważnych oddano 13 688, co stanowi 4,55% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 287 056, co stanowi 95,45% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **4 486**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **2 387**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **19 062**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **4 693**

na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	7 526
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	61 376
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	42 646
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	43 168
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 189
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	35 061
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	874
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano głosów	62 787
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	1 801

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **19 062** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Pawłowicz Daniel** **5 685**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **61 376** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Zalewski Paweł Ksawery** **14 068**

2) **Woźniak Tadeusz** **5 396**

3) **Matuszewski Marek** **4 806**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **42 646** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Olejniczak Wojciech Michał** **31 471**

2) **Blochowiak Anita Maria** **3 451**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **43 168** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Grabarczyk Cezary** **13 775**

2) **Biernat Andrzej** **6 244**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **35 061** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Łuczak Mieczysław Marcin** **6 105**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **62 787** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Tyszko Grażyna Alicja** **10 981**

2) **Wojtera Marek** **8 715**

3) **Kiedos Edward Józef** **6 016**

Okręg wyborczy nr 12 z siedzibą w Chrzanowie

1. W okręgu wyborczym wybierano 8 posłów.
Zarejestrowano 12 list okręgowych z 161 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 495 096 osób.
W głosowaniu wzięło udział 208 473 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 42,11%.
Liczba kart ważnych wyniosła 208 322 karty.
Głosów nieważnych oddano 7 914, co stanowi 3,80% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 200 408, co stanowi 96,20% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 8 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **1 868**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **1 575**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **23 015**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl**
oddano głosów **3 555**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**

oddano głosów	6 878
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
oddano głosów	69 903
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej	
oddano głosów	17 200
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
oddano głosów	43 816
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej	
oddano głosów	491
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	
oddano głosów	12 132
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke	
oddano głosów	2 915
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	
oddano głosów	17 060

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **23 015** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Murzyn Leszek** 7 220

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **69 903** głosy, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Szydło Beata** 14 447

2) **Kowal Paweł Robert** 12 625

3) **Łatas Marek** 9 549

4) **Polak Marek** 6 014

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **17 200** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Rydzoń Stanisław** 7 787

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **43 816** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Graś Paweł** 11 919

2) **Chwierut Janusz** 5 272

Okręg wyborczy nr 13 z siedzibą w Krakowie

1. W okręgu wyborczym wybierano 13 posłów.
Zarejestrowano 13 list okręgowych z 282 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 910 525 osób.
W głosowaniu wzięło udział 431 083 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 47,34%.
Liczba kart ważnych wyniosła 430 565 kart.
Głosów nieważnych oddano 10 210, co stanowi 2,37% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 420 355, co stanowi 97,63% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 13 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	3 431
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	3 889
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	23 964
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	12 025
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	14 951
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	156 754
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	33 480
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	128 440
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	685
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	13 168
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	7 910

na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca
oddano głosów **443**

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów **21 215**

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **23 964** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Kotlinowski Marek Bolesław** **9 421**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **156 754** głosy, uzyskała **6** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Ziobro Zbigniew** **120 188**

2) **Wassermann Zbigniew** **16 325**

3) **Bubula Barbara** **2 832**

4) **Bosak Bogusław** **2 607**

5) **Ryniak Monika** **2 193**

6) **Adamczyk Andrzej** **1 582**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **33 480** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Chrzanowski Kazimierz** **11 296**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **128 440** głosów, uzyskała **5** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Rokita Jan Władysław** **72 145**

2) **Szczypiński Tomasz** **7 399**

3) **Krupa Jacek** **6 860**

4) **Raś Ireneusz** **6 690**

5) **Fedorowicz Jerzy Feliks** **5 694**

Okręg wyborczy nr 14 z siedzibą w Nowym Sączu

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 12 list okręgowych z 176 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 572 511 osób.
W głosowaniu wzięło udział 258 003 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 45,07%.
Liczba kart ważnych wyniosła 257 673 karty.
Głosów nieważnych oddano 9 470, co stanowi 3,68% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 248 203, co stanowi 96,32% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	2 804
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 458
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	31 503
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	3 795
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	3 033
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	92 246
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	14 889
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	54 395
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	612
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	19 916
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	2 496

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej
oddano głosów **21 056**

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **31 503** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Ciągło Edward** **9 470**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **92 246** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Okularczyk Stanisława Anna** **12 016**

2) **Siarka Edward** **10 778**

3) **Mularczyk Arkadiusz** **9 566**

4) **Paluch Anna** **9 547**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **54 395** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Czerwiński Andrzej** **13 770**

2) **Gut-Mostowy Andrzej** **11 282**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **19 916** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Dutka Bronisław** **5 469**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **21 056** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Wiśniowska Elżbieta Aleksandra** **4 839**

Okręg wyborczy nr 15 z siedzibą w Tarnowie

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 224 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 543 069 osób.
W głosowaniu wzięło udział 232 193 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 42,76%.
Liczba kart ważnych wyniosła 231 919 kart.
Głosów nieważnych oddano 9 156, co stanowi 3,95% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 222 763, co stanowi 96,05% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	1 472
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 626
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	28 160
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	2 672
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	4 900
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	75 578
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	13 181
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	45 176
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	328
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	20 809
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 361
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 597
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	627
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano głosów	22 006
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty	

oddano głosów 1 270

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **28 160** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Sobczak Bogusław Stanisław** 6 480

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **75 578** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Rojek Józef** 13 409

2) **Marianowska Barbara** 12 498

3) **Wojtkiewicz Michał** 8 846

4) **Czesak Edward** 7 529

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **45 176** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Grad Aleksander** 13 680

2) **Augustyn Urszula** 4 890

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **20 809** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Woda Wiesław** 8 818

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **22 006** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Zawisza Jerzy Tomasz** 5 338

Okręg wyborczy nr 16 z siedzibą w Płocku

1. W okręgu wyborczym wybierano 10 posłów.

Zarejestrowano 14 list okręgowych z 211 kandydatami.

Uprawnionych do głosowania było 664 586 osób.

W głosowaniu wzięło udział 239 308 osób.

Frekwencja wyborcza wyniosła 36,01%.

Liczba kart ważnych wyniosła 239 105 kart.

Głosów nieważnych oddano 8 959, co stanowi 3,75% ogólnej liczby głosów.

Głosów ważnych oddano 230 146, co stanowi 96,25% ogólnej liczby głosów.

Wybrano 10 posłów.

2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny

oddano głosów

3 502

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 397
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	15 969
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano głosów	4 023
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	6 752
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	55 703
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	27 485
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	33 157
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	438
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	36 433
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	2 429
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano głosów	41 056
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	1 409
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	393

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **55 703** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Jasiński Wojciech	14 956
2) Kołakowski Robert Jerzy	5 335
3) Opiola Marek	5 301

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **27 485** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) Szymanek-Deresz Jolanta Dorota	9 723
--	--------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **33 157** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Abgarowicz Łukasz Maria	8 239
2) Kozlakiewicz Mirosław	7 475

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **36 433** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Pawlak Waldemar	13 202
2) Sopliński Aleksander	2 589

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **41 056** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Szymańczyk Lech	7 393
2) Wiśniewski Zenon Sylwester	5 764

Okręg wyborczy nr 17 z siedzibą w Radomiu

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 16 list okręgowych z 236 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 573 884 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 233 415 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 40,67%.
Liczba kart ważnych wyniosła 233 031 kart.
Głosów nieważnych oddano 8 122, co stanowi 3,49% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 224 909, co stanowi 96,51% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	2 052
---	--------------

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 152
---	--------------

na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	18 146
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	2 444
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	5 911
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	57 577
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	22 266
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	35 134
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	770
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	29 868
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 675
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 291
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	237
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	43 676
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	436
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	274

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **18 146** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Bałazak Witold Mieczysław** **6 420**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **57 577** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Suski Marek** **12 018**

2) **Wiśniewska Lucyna Emilia** **10 846**

3) **Wróbel Marzena Dorota** **7 524**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **22 266** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Wikiński Marek Michał** **8 671**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **35 134** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Kopacz Ewa Bożena** **14 982**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **29 868** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Maliszewski Mirosław** **6 954**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **43 676** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostały wybrane kandydatki, które otrzymały największą liczbę głosów:

1) **Łyżwińska Wanda Elżbieta** **7 842**

2) **Paduch Marzena Hanna** **7 838**

Okręg wyborczy nr 18 z siedzibą w Siedlcach

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 272 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 739 860 osób.
W głosowaniu wzięło udział 308 429 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 41,69%.
Liczba kart ważnych wyniosła 307 995 kart.
Głosów nieważnych oddano 11 097, co stanowi 3,60% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 296 898, co stanowi 96,40% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów

4 712

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 407
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	34 874
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	3 119
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	5 560
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	75 595
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	21 581
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	37 473
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 618
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	48 548
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 237
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	492
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	55 818
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	1 370
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 494

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **34 874** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Kowalski Bogusław** **6 274**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **75 595** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Piłka Marian** **14 761**

2) **Czartoryski Arkadiusz** **14 753**

3) **Tchórzewski Krzysztof Józef** **8 516**

4) **Kowalczyk Henryk** **7 211**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **21 581** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Prządka Stanisława Alicja** **7 674**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **37 473** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Ambroziewicz Robert Wiesław** **9 943**

2) **Mroczek Czesław** **8 311**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **48 548** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Kalinowski Jarosław** **15 855**

2) **Sawicki Marek Waclaw** **6 527**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **55 818** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Filipek Krzysztof** **16 515**

2) **Skwierczyński Grzegorz Krzysztof** **6 963**

Okręg wyborczy nr 19 z siedzibą w Warszawie I

1. W okręgu wyborczym wybierano 19 posłów.
Zarejestrowano 18 list okręgowych z 534 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 1 393 568 osób.
W głosowaniu wzięło udział 781 041 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 56,05%.
Liczba kart ważnych wyniosła 778 222 karty.
Głosów nieważnych oddano 19 222, co stanowi 2,47% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 759 000, co stanowi 97,53% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 19 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych

kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	8 051
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	4 072
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	44 376
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano głosów	37 262
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	49 361
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	227 153
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	87 477
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	250 981
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 715
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	7 098
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	758
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	20 452
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	419
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	473

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów 17 771

na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP
oddano głosów 205

na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
oddano głosów 947

na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski
oddano głosów 429

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **44 376** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Giertych Roman Jacek** 35 812

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **227 153** głosy, uzyskała **7** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Kaczyński Jarosław** 171 129

2) **Kamiński Mariusz** 9 142

3) **Gosiewska Małgorzata Maria** 4 251

4) **Poncyłjusz Paweł Janusz** 4 232

5) **Oldakowski Jan Łukasz** 3 939

6) **Karski Karol** 2 953

7) **Górski Artur** 2 850

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **87 477** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Kalisz Ryszard Roman** 36 013

2) **Piekarska Katarzyna Maria** 26 511

3) **Gadzinowski Piotr** 11 650

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **250 981** głosów, uzyskała **8** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Gronkiewicz-Waltz Hanna Beata** 137 280

2) **Pitera Julia Teresa** 39 815

3) **Śpiewak Paweł** 18 403

4) **Fabisiak Joanna** 6 693

5) **Kidawa-Błońska Małgorzata Maria** 4 615

6) Kosecki Roman Jacek	4 395
7) Hibner Jolanta Emilia	3 512
8) Wojciechowicz Jacek Piotr	3 380

Okręg wyborczy nr 20 z siedzibą w Warszawie II

1. W okręgu wyborczym wybierano 11 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 252 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 729 323 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 326 106 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 44,71%.
Liczba kart ważnych wyniosła 325 654 karty.
Głosów nieważnych oddano 8 379, co stanowi 2,57% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 317 275, co stanowi 97,43% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 11 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	8 330
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 624
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	23 276
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	7 547
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	9 445
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	104 532
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	22 761
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	89 120
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	823

na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego
oddano głosów 17 326

na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke
oddano głosów 6 521

na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska
oddano głosów 707

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów 23 276

na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
oddano głosów 1 987

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **23 276** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Pawłowski Szymon Jerzy** 7 984

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **104 532** głosy, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Dorn Ludwik** 39 929

2) **Zawisza Artur** 10 093

3) **Szyszko Jan** 7 042

4) **Olszewski Dariusz** 5 797

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **22 761** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Tober Michał** 8 945

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **89 120** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Komorowski Bronisław Maria** 42 100

2) **Smirnow Andrzej** 10 263

3) **Olechowska Alicja Danuta** 6 395

4) **Zakrzewska Jadwiga Teresa** 4 972

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **23 276** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Sikora Krzysztof Ryszard** 5 695

Okręg wyborczy nr 21 z siedzibą w Opolu

1. W okręgu wyborczym wybierano 13 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 286 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 830 714 osób.
W głosowaniu wzięło udział 278 059 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 33,47%.
Liczba kart ważnych wyniosła 277 791 kart.
Głosów nieważnych oddano 10 967, co stanowi 3,95% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 266 824, co stanowi 96,05% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 13 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	3 341
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 860
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	18 204
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	7 713
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	7 482
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	54 779
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	27 718
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	64 683
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	741
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	12 778
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	4 306

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów 28 244

na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski
oddano głosów 506

na listę nr 19 Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszość Niemiecka"
oddano głosów 34 469

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **18 204** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Kawa Marek** 6 346

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **54 779** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Kłosowski Sławomir** 17 894

2) **Ceglecka-Zielonka Teresa Zuzanna** 5 280

3) **Walkiewicz Mieczysław** 4 634

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **27 718** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Garbowski Tomasz** 7 517

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **64 683** głosy, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Jazłowiecka Danuta** 14 248

2) **Jarmuziewicz Tadeusz** 9 635

3) **Knosala Ryszard** 9 087

4) **Korzeniowski Leszek Sylwester** 7 798

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **28 244** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Stępkowski Józef** 8 714

2) **Lewandowska Sandra Magdalena** 5 215

lista nr 19 Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszość Niemiecka", która otrzymała **34 469** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Galla Ryszard** 9 072

2) **Kroll Henryk** 7 852

Okręg wyborczy nr 22 z siedzibą w Krośnie

1. W okręgu wyborczym wybierano 11 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 232 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 689 720 osób.
W głosowaniu wzięło udział 283 471 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 41,10%.
Liczba kart ważnych wyniosła 283 164 karty.
Głosów nieważnych oddano 9 890, co stanowi 3,49% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 273 274, co stanowi 96,51% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 11 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	2 072
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 373
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	37 241
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	2 911
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	6 227
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	92 319
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	25 030
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	42 189
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	631
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	26 121
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	984

na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke
oddano głosów **2 714**

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów **32 339**

na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
oddano głosów **1 123**

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **37 241** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Daszyk Marian Józef** **8 276**
2) **Kołodziej Janusz Adam** **3 786**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **92 319** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Zajac Stanisław** **25 225**
2) **Kuchciński Marek** **16 061**
3) **Ćwierz Andrzej** **6 161**
4) **Golba Mieczysław** **5 551**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **25 030** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Pomajda Wojciech Tadeusz** **6 622**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **42 189** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Łukacijewska Elżbieta Katarzyna** **14 166**
2) **Kulesza Tomasz** **5 621**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **26 121** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Kasprzak Mieczysław** **7 795**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **32 339** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Maksymiuk Janusz Roman** **7 384**

Okręg wyborczy nr 23 z siedzibą w Rzeszowie

1. W okręgu wyborczym wybierano 15 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 333 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 942 323 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 416 858 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 44,24%.
Liczba kart ważnych wyniosła 416 346 kart.
Głosów nieważnych oddano 13 164, co stanowi 3,16% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 403 182, co stanowi 96,84% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 15 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	3 619
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 876
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	52 776
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	3 433
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	8 694
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	154 001
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	29 590
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	65 502
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 190
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	41 302
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	5 370

na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca
oddano głosów 613

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
oddano głosów 31 807

na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP
oddano głosów 541

na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
oddano głosów 2 868

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **52 776** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

- 1) **Wrzodak Zygmunt** 18 921
- 2) **Murias Halina** 6 062

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **154 001** głosów, uzyskała **7** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

- 1) **Ożóg Stanisław** 16 922
- 2) **Kłeczek Dariusz** 16 698
- 3) **Szlachta Andrzej** 13 824
- 4) **Chmielowiec Zbigniew** 10 236
- 5) **Moskal Kazimierz** 9 541
- 6) **Pakuła-Sacharczuk Anna** 8 675
- 7) **Golojuch Kazimierz** 8 245

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **29 590** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

- 1) **Stępień Władysław Piotr** 10 505

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **65 502** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

- 1) **Skowrońska Krystyna** 16 479
- 2) **Rynasiewicz Zbigniew** 10 354
- 3) **Tomaka Jan Walenty** 7 915

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **41 302** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

- 1) **Bury Jan** 12 050

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **31 807** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) Zbyrowska Maria **12 171**

Okręg wyborczy nr 24 z siedzibą w Białymstoku

1. W okręgu wyborczym wybierano 15 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 339 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 946 474 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 363 569 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,41%.
Liczba kart ważnych wyniosła 362 858 kart.
Głosów nieważnych oddano 17 372, co stanowi 4,79% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 345 486, co stanowi 95,21% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 15 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **8 898**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **4 130**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **39 309**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **4 882**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **13 191**

na **listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość**
oddano głosów **98 314**

na **listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej**
oddano głosów **42 525**

na **listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP**
oddano głosów **52 693**

na **listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej**
oddano głosów **1 182**

na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	28 984
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 929
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	457
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	41 996
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	1 003
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	3 993

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **39 309** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Fedorowicz Andrzej	12 752
2) Jarota Jan	3 763

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **98 314** głosów, uzyskała **5** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Jurgiel Krzysztof	42 920
2) Zieliński Jarosław	15 780
3) Bogucki Jacek	7 189
4) Kołakowski Lech Antoni	6 373
5) Czepe Roman	4 087

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **42 525** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Czykwin Eugeniusz	14 181
2) Strzaliński Marek	11 045

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **52 693** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Tyszkiewicz Robert	13 232
2) Klim Józef Piotr	7 815

3) Raczkowski Damian **5 527**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **28 984** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Borawski Edmund **5 311**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **41 996** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Wiśniowska Genowefa **10 670**

2) Wójcik Janusz **4 236**

Okręg wyborczy nr 25 z siedzibą w Gdańsku

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 265 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 814 600 osób.
W głosowaniu wzięło udział 358 466 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 44,01%.
Liczba kart ważnych wyniosła 357 928 kart.
Głosów nieważnych oddano 9 569, co stanowi 2,67% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 348 359, co stanowi 97,33% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **2 463**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **2 270**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **19 534**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **7 663**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **13 429**

na **listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość**
oddano głosów **89 715**

na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	31 508
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	138 989
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	863
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	9 493
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 262
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	4 998
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	802
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano głosów	23 429
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 941

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **89 715** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Kurski Jacek Olgierd	26 446
2) Cymański Tadeusz	23 518
3) Foltyn-Kubicka Hanna	5 725
4) Liss Andrzej Marcelin	5 674

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **31 508** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) Ostrowska Małgorzata Teresa	12 861
--------------------------------	--------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **138 989** głosów, uzyskała **6** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Tusk Donald Franciszek	79 237
2) Wałęsa Jarosław Leszek	14 709
3) Rybicki Arkadiusz Czesław	9 466
4) Nowak Sławomir Ryszard	9 061
5) Kozdroń Jerzy	3 868
6) Zielińska-Głębocka Anna Maria	3 797

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **23 429** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) Hojarska Danuta	10 155
---------------------------	---------------

Okręg wyborczy nr 26 z siedzibą w Gdyni

1. W okręgu wyborczym wybierano 14 posłów.
Zarejestrowano 16 list okręgowych z 337 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 891 822 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 382 191 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 42,86%.
Liczba kart ważnych wyniosła 381 462 karty.
Głosów nieważnych oddano 12 501, co stanowi 3,28% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 368 961, co stanowi 96,72% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 14 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **2 793**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **2 269**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **28 175**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **6 155**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **10 776**

na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	98 994
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	41 395
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	120 766
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 002
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	10 974
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 849
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	5 629
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	1 176
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	34 645
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 700
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	663

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **28 175** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Strąk Robert **13 859**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **98 994** głosy, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Szczypińska Jolanta Irena	20 270
2) Sellin Jarosław Daniel	18 097
3) Kozak Zbigniew Ryszard	7 901
4) Kaczyński Ryszard Paweł	7 750

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **41 395** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostały wybrane kandydatki, które otrzymały największą liczbę głosów:

1) Senyszyn Joanna	11 925
2) Jaruga-Nowacka Izabela Walentyna	10 492

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **120 766** głosów, uzyskała **6** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Biernacki Marek	41 336
2) Plocke Kazimierz Florian	9 579
3) Aziewicz Tadeusz	9 093
4) Budnik Jerzy Feliks	8 396
5) Kleina Kazimierz Mariusz	7 896
6) Lamczyk Stanisław Józef	6 276

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **34 645** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Woszczerowicz Lech	5 987
------------------------------	--------------

Okręg wyborczy nr 27 z siedzibą w Bielsku-Białej

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 13 list okręgowych z 193 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 589 540 osób.
W głosowaniu wzięło udział 261 747 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 44,40%.
Liczba kart ważnych wyniosła 261 359 kart.
Głosów nieważnych oddano 9 368, co stanowi 3,58% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 251 991, co stanowi 96,42% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny

oddano głosów

1 759

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 860
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	19 905
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano głosów	7 325
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	10 042
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	89 980
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	23 340
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	66 895
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	543
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	8 596
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 984
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	1 140
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	16 622

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **19 905** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Zadora Stanisław **6 463**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **89 980** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Falfus Jacek Eugeniusz	27 698
2) Szwed Stanisław	10 006
3) Matuszny Kazimierz Władysław	9 033
4) Pięta Stanisław Jan	7 240

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **23 340** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Szwarc Jan	7 642
----------------------	--------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **66 895** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Tomczykiewicz Tomasz	22 221
2) Muchacki Rafał Klemens	12 015
3) Kopec Tadeusz Wiktor	6 206

Okręg wyborczy nr 28 z siedzibą w Częstochowie

1. W okręgu wyborczym wybierano 7 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 177 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 492 508 osób.
W głosowaniu wzięło udział 190 214 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,62%.
Liczba kart ważnych wyniosła 190 086 kart.
Głosów nieważnych oddano 6 910, co stanowi 3,64% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 183 176, co stanowi 96,36% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 7 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **1 929**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **1 729**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **11 148**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl**
oddano głosów **3 874**

na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	8 684
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	50 709
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	19 540
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	45 397
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	689
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	10 450
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	2 998
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	475
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	25 141
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	413

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **50 709** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Giżyński Szymon Stanisław	15 840
2) Karasiewicz Lucjan Dominik	6 844
3) Wiśniewska Jadwiga Maria	6 131

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **19 540** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) Janik Ewa Maria	6 077
---------------------------	--------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **45 397** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Maniura Edward Makary	11 279
2) Rozpondek Halina Leokadia	9 949

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **25 141** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Grzesik Andrzej Marek	9 501

Okręg wyborczy nr 29 z siedzibą w Gliwicach

1. W okręgu wyborczym wybierano 10 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 235 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 669 000 osób.
W głosowaniu wzięło udział 239 597 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 35,81%.
Liczba kart ważnych wyniosła 239 214 kart.
Głosów nieważnych oddano 7 674, co stanowi 3,21% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 231 540, co stanowi 96,79% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 10 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	1 912
---	--------------

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 990
---	--------------

na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	12 373
--	---------------

na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	5 651
--	--------------

na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	8 240
---	--------------

na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	65 835
--	---------------

na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	27 070
--	---------------

na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	76 680
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	598
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	4 507
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 955
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	735
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	16 130
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	283
na listę nr 19 Komitet Wyborczy Wyborców "Mniejszości Niemieckiej Śląska" oddano głosów	5 581

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **65 835** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Jędrzych Jędrzej	13 791
2) Szarama Wojciech Piotr	9 280
3) Chłopek Aleksander Antoni	5 366
4) Wita Tadeusz	4 656

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **27 070** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Martyniuk Waclaw Andrzej	11 339
-----------------------------	--------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **76 680** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Szumilas Krystyna Maria	16 105
2) Gałazewski Andrzej Józef	9 524
3) Więckowska Ewa Małgorzata	7 018
4) Głogowski Tomasz Marian	6 812

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **16 130** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Moric Rajmund Klemens **3 091**

Okręg wyborczy nr 30 z siedzibą w Rybniku

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 211 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 582 578 osób.
W głosowaniu wzięło udział 231 953 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 39,81%.
Liczba kart ważnych wyniosła 231 754 karty.
Głosów nieważnych oddano 7 067, co stanowi 3,05% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 224 687, co stanowi 96,95% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **1 368**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **2 132**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **15 741**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**
oddano głosów **3 711**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **5 743**

na **listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość**
oddano głosów **70 401**

na **listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej**
oddano głosów **26 187**

na **listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP**
oddano głosów **71 152**

na **listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej**
oddano głosów **618**

na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	5 608
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 169
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 081
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	606
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	17 170

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **70 401** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Piecha Bolesław Grzegorz	23 887
2) Wójcik Michał Marek	7 428
3) Kloc Izabela Helena	5 185
4) Janik Grzegorz Piotr	4 417

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **26 187** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Motowidło Tadeusz	13 488
-----------------------------	---------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **71 152** głosy, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Markowiak Andrzej Janusz	10 539
2) Gadowski Krzysztof Jan	7 705
3) Siedlaczek Henryk Piotr	7 476
4) Wycisło Eugeniusz Józef	6 836

Okręg wyborczy nr 31 z siedzibą w Katowicach

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 13 list okręgowych z 256 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 832 955 osób.
W głosowaniu wzięło udział 341 833 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 41,04%.
Liczba kart ważnych wyniosła 341 296 kart.
Głosów nieważnych oddano 9 857, co stanowi 2,89% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 331 439, co stanowi 97,11% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	2 614
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	3 739
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	16 484
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	11 198
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	15 296
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	103 827
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	34 837
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	113 953
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 086
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	4 276

na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke
oddano głosów **5 889**

na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca
oddano głosów **1 063**

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej
oddano głosów **17 177**

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **103 827** głosów, uzyskała **5** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Polaczek Jerzy Jan	39 335
2) Mikula Krzysztof Józef	10 208
3) Nowak Maria Teresa	9 866
4) Tobiszowski Grzegorz Józef	7 662
5) Lysko Alojzy Wiktor	6 581

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **34 837** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Zaborowski Zbyszek	12 643
-----------------------	---------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **113 953** głosy, uzyskała **6** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Sośnierz Andrzej Stanisław	54 876
2) Pierzchała Elżbieta Apolonia	10 646
3) Pietraszewska Danuta Róża	9 841
4) Rzymelka Jan Antoni	8 878
5) Wójcik Marek Krzysztof	4 408
6) Szyga Krzysztof Michał	3 882

Okręg wyborczy nr 32 z siedzibą w Sosnowcu

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 13 list okręgowych z 213 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 603 133 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 220 079 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 36,49%.
Liczba kart ważnych wyniosła 219 903 karty.
Głosów nieważnych oddano 8 331, co stanowi 3,79% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 211 572, co stanowi 96,21% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych

kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	2 431
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	3 826
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	15 349
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano głosów	5 577
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	14 406
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	51 355
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	44 738
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	57 562
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	800
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	7 586
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	5 947
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	656
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	1 339

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **15 349** głosów, uzyskała **1**

mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Sosnowski Antoni** **5 537**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **51 355** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Malik Ewa** **16 537**

2) **Andzel Waldemar** **4 257**

3) **Kościelniak Jacek** **3 765**

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **44 738** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Jędrusik Wiesław Leszek** **9 761**

2) **Podraza Zbigniew Marian** **5 363**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **57 562** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Dolniak Grzegorz Maciej** **12 151**

2) **Saluga Wojciech Paweł** **10 968**

3) **Małecka-Libera Beata Maria** **6 882**

Okręg wyborczy nr 33 z siedzibą w Kielcach

1. W okręgu wyborczym wybierano 16 posłów.
Zarejestrowano 16 list okręgowych z 377 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 1 041 455 osób.
W głosowaniu wzięło udział 380 422 osoby.
Frekwencja wyborcza wyniosła 36,53%.
Liczba kart ważnych wyniosła 379 780 kart.
Głosów nieważnych oddano 15 011, co stanowi 3,95% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 364 769, co stanowi 96,05% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 16 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **5 730**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **3 128**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **22 486**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl**

oddano głosów	4 788
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	14 800
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	86 670
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	44 961
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	56 133
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	995
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	51 610
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	2 588
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	4 579
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	1 095
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	62 851
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	762
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 593

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **22 486** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Parda Radosław 7 856

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **86 670** głosów, uzyskała **5** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Gosiewski Przemysław Edgar	31 253
2) Olendzka Halina	5 386
3) Lipiec Krzysztof	4 697
4) Rusiecki Jarosław	4 009
5) Zuba Maria	3 397

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **44 961** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Stępień Włodzimierz Tadeusz	12 655
2) Milczarek Henryk Mieczysław	5 251

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **56 133** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Miodowicz Konstanty	14 505
2) Grzegorek Krzysztof Józef	8 730
3) Pacelt Zbigniew	3 982

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **51 610** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Pawlak Mirosław Antoni	6 684
2) Pałys Andrzej Józef	5 055

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **62 851** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Olejniak Małgorzata Dorota	12 398
2) Cepil Józef	10 526
3) Sulek Leszek	7 590

Okręg wyborczy nr 34 z siedzibą w Elblągu

1. W okręgu wyborczym wybierano 8 posłów.
Zarejestrowano 13 list okręgowych z 171 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 504 547 osób.
W głosowaniu wzięło udział 173 559 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 34,40%.
Liczba kart ważnych wyniosła 173 239 kart.
Głosów nieważnych oddano 6 892, co stanowi 3,98% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 166 347, co stanowi 96,02% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 8 posłów.

2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	1 469
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 439
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	9 289
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano głosów	5 136
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	5 929
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	36 355
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	20 005
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	39 052
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	560
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	14 980
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	768
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	1 961
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	29 404

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **36 355** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Krasulski Leonard Seweryn	7 777
2) Gajewska Karolina	4 784

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **20 005** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Gintowt-Dziewałtowski Witold Józef	9 389

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **39 052** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Lisek Krzysztof	10 731
2) Gorczyca Stanisław Andrzej	5 822

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **14 980** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Żelichowski Stanisław	3 532

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **29 404** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Oldakowski Adam	7 488
2) Rochowska Renata Maria	7 411

Okręg wyborczy nr 35 z siedzibą w Olsztynie

1. W okręgu wyborczym wybierano 10 posłów.
Zarejestrowano 13 list okręgowych z 211 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 623 654 osoby.
W głosowaniu wzięło udział 215 436 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 34,54%.
Liczba kart ważnych wyniosła 215 235 kart.
Głosów nieważnych oddano 8 871, co stanowi 4,12% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 206 364, co stanowi 95,88% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 10 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny	
oddano głosów	1 623

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy	
oddano głosów	1 600

na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	16 077
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	6 135
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	6 373
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	46 619
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	29 476
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	49 698
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	559
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	19 484
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	1 139
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 232
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano głosów	24 349

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **16 077** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Ośko Edward** 5 725

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **46 619** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Szczygło Aleksander Marek** 19 006

2) **Puza Adam Jan** 5 213

3) **Gosiewski Jerzy Antoni** 3 782

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **29 476** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Iwiński Tadeusz** 9 734

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **49 698** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Rybicki Sławomir Piotr** 12 557

2) **Staroń Lidia Ewa** 12 188

3) **Bublewicz Beata Maria** 5 198

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **19 484** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Włodkowski Zbigniew** 2 842

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **24 349** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Aszkielowicz Mieczysław** 5 892

Okręg wyborczy nr 36 z siedzibą w Kaliszu

1. W okręgu wyborczym wybierano 12 posłów.
Zarejestrowano 15 list okręgowych z 266 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 774 337 osób.
W głosowaniu wzięło udział 298 325 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,53%.
Liczba kart ważnych wyniosła 298 000 kart.
Głosów nieważnych oddano 15 919, co stanowi 5,34% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 282 081, co stanowi 94,66% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 12 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów 3 279

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów 1 790

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów 21 060

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl**

oddano głosów	3 921
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	12 941
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	56 771
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	36 731
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	61 255
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	608
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	30 967
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	869
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 983
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	662
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	46 683
na listę nr 16 Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP oddano głosów	561

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **21 060** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Ratajczak Elżbieta** 8 342

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **56 771** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Czarnecki Witold** 12 826

2) Dera Andrzej Mikołaj	7 520
3) Rogacki Adam	6 905

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **36 731** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Woźny Grzegorz Marian	9 178
2) Szczepański Wiesław Andrzej	8 253

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **61 255** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Ziemiak Wojciech Stanisław	13 193
2) Grupiński Rafał	8 168
3) Urbaniak Jarosław	7 400

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **30 967** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Grzyb Andrzej Marian	7 986

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **46 683** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Dębicki Tadeusz	10 027
2) Ptak Bernard Adam	7 023

Okręg wyborczy nr 37 z siedzibą w Koninie

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 16 list okręgowych z 227 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 597 149 osób.
W głosowaniu wzięło udział 228 521 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,27%.
Liczba kart ważnych wyniosła 228 181 kart.
Głosów nieważnych oddano 10 166, co stanowi 4,46% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 218 015, co stanowi 95,54% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	2 116
---	-------

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 753
---	-------

na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	13 681
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	3 525
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	9 505
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	42 936
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	28 503
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	40 948
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	520
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	22 210
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	3 672
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	696
na listę nr 14 Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji - Godność i Praca oddano głosów	544
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	45 136
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 947
na listę nr 18 Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski oddano głosów	323

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **42 936** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Hofman Adam	10 994
2) Dolata Zbigniew	9 880

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **28 503** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Tomaszewski Tadeusz	12 213

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **40 948** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Nowak Tomasz Piotr	9 559
2) Arndt Paweł	6 546

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **22 210** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Grzeszczak Eugeniusz	5 181

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **45 136** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Budner Alfred	16 075
2) Pilarz Józef	6 083
3) Ruciński Andrzej	2 366

Okręg wyborczy nr 38 z siedzibą w Pile

1. W okręgu wyborczym wybierano 9 posłów.
Zarejestrowano 12 list okręgowych z 167 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 589 216 osób.
W głosowaniu wzięło udział 232 916 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 39,53%.
Liczba kart ważnych wyniosła 232 627 kart.
Głosów nieważnych oddano 13 834, co stanowi 5,95% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 218 793, co stanowi 94,05% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 9 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**

oddano głosów

1 994

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 716
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	16 271
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	3 294
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	12 785
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	37 036
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	34 622
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	54 063
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	681
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	21 111
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	2 948
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	32 272

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **37 036** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Kraczkowski Maks	10 458
2) Czarnecki Krzysztof Władysław	3 406

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **34 622** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Stec Stanisław	9 944
--------------------------	--------------

2) **Piosik Stanisław** **5 105**

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **54 063** głosy, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) **Szejnfeld Adam Stanisław** **26 568**

2) **Chmielewski Stanisław Marcin** **3 419**

3) **Rutnicki Jakub Adam** **3 182**

lista nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, która otrzymała **21 111** głosów, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) **Kalemba Stanisław** **7 830**

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **32 272** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) **Beger Renata Lidia** **10 537**

Okręg wyborczy nr 39 z siedzibą w Poznaniu

1. W okręgu wyborczym wybierano 10 posłów.
Zarejestrowano 14 list okręgowych z 241 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 665 155 osób.
W głosowaniu wzięło udział 314 155 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 47,23%.
Liczba kart ważnych wyniosła 313 431 kart.
Głosów nieważnych oddano 8 231, co stanowi 2,63% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 305 200, co stanowi 97,37% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 10 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na **listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny**
oddano głosów **1 606**

na **listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy**
oddano głosów **1 969**

na **listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin**
oddano głosów **16 479**

na **listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl**
oddano głosów **11 377**

na **listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej**
oddano głosów **16 519**

na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	77 985
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	31 973
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	115 891
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	539
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	6 269
na listę nr 11 Komitet Wyborczy Centrum oddano głosów	673
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	5 693
na listę nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców-Ogólnopolska Koalicja Obywatelska oddano głosów	801
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano głosów	17 426

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **77 985** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Tomczak Jacek	17 991
2) Libicki Jan Filip	17 503
3) Stryjska Małgorzata	12 791
4) Górski Tomasz	8 664

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **31 973** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy została wybrana kandydatka, która otrzymała największą liczbę głosów:

1) Łybacka Krystyna Maria	18 637
---------------------------	--------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **115 891** głosów, uzyskała **5** mandatów; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Dzikowski Waldy	54 959
--------------------	--------

2) Stuligrosz Michał	12 659
3) Fiedler Arkady	9 920
4) Pasło-Wiśniewska Maria	7 062
5) Lipiński Dariusz	4 482

Okręg wyborczy nr 40 z siedzibą w Koszalinie

1. W okręgu wyborczym wybierano 8 posłów.
Zarejestrowano 12 list okręgowych z 167 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 514 330 osób.
W głosowaniu wzięło udział 182 939 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 35,57%.
Liczba kart ważnych wyniosła 182 685 kart.
Głosów nieważnych oddano 7 234, co stanowi 3,96% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 175 451, co stanowi 96,04% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 8 posłów.
2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 1 Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny oddano głosów	1 098
na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	1 417
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	8 083
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokracy.pl oddano głosów	6 564
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	8 273
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	35 669
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	24 343
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	38 174
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	491

na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego
oddano głosów **9 217**

na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke
oddano głosów **2 156**

na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej
oddano głosów **39 966**

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **35 669** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Hoc Czesław	10 746
2) Goliński Marian Tomasz	5 408

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **24 343** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Wziętek Stanisław Czesław	8 887
-------------------------------------	--------------

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **38 174** głosy, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Karpiniuk Sebastian Marek	9 767
2) Gawłowski Stanisław	7 879

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, która otrzymała **39 966** głosów, uzyskała **3** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Lepper Andrzej Zbigniew	33 535
2) Łączny Jan	2 229
3) Bednarek Jan Paweł	1 102

Okręg wyborczy nr 41 z siedzibą w Szczecinie

1. W okręgu wyborczym wybierano 13 posłów.
Zarejestrowano 12 list okręgowych z 257 kandydatami.
Uprawnionych do głosowania było 831 561 osób.
W głosowaniu wzięło udział 318 120 osób.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,26%.
Liczba kart ważnych wyniosła 317 483 karty.
Głosów nieważnych oddano 9 477, co stanowi 2,99% ogólnej liczby głosów.
Głosów ważnych oddano 308 006, co stanowi 97,01% ogólnej liczby głosów.
Wybrano 13 posłów.

2. Na poszczególne okręgowe listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym i na poszczególnych kandydatów z tych list oddano następującą liczbę głosów:

na listę nr 2 Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano głosów	3 249
na listę nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin oddano głosów	18 834
na listę nr 4 Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej-demokraci.pl oddano głosów	9 314
na listę nr 5 Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej oddano głosów	16 956
na listę nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano głosów	71 589
na listę nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano głosów	45 707
na listę nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano głosów	86 900
na listę nr 9 Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej oddano głosów	1 080
na listę nr 10 Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano głosów	11 819
na listę nr 12 Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano głosów	6 110
na listę nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano głosów	35 321
na listę nr 17 Komitet Wyborczy Dom Ojczysty oddano głosów	1 127

3. Następujące okręgowe listy kandydatów otrzymały w okręgu mandaty:

lista nr 3 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, która otrzymała **18 834** głosy, uzyskała **1** mandat; posłem z tej listy został wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów:

1) Wiechecki Rafał **6 058**

lista nr 6 Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, która otrzymała **71 589** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Brudziński Joachim Stanisław	14 731
2) Masłowska Mirosława Jolanta	7 675
3) Dobrzyński Leszek	7 136
4) Jach Michał	5 724

lista nr 7 Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, która otrzymała **45 707** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Piechota Jacek Jan	17 257
2) Napieralski Grzegorz Bernard	14 673

lista nr 8 Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, która otrzymała **86 900** głosów, uzyskała **4** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Zaremba Krzysztof Piotr	22 812
2) Nitras Sławomir Witold	14 238
3) Litwiński Arkadiusz	7 794
4) Kochan Magdalena Maria	6 294

lista nr 15 Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, która otrzymała **35 321** głosów, uzyskała **2** mandaty; posłami z tej listy zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów:

1) Wasilewska-Kita Regina	6 890
2) Piskorski Mateusz Andrzej	5 610

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:
Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:
Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:
*Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński,
Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyżnowski*

OBWIESZCZENIE PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 27 września 2005 r.
o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.
(wyciąg)

Na podstawie art. 209 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140 poz. 1173) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości wyniki wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.

I.

Wybory przeprowadziły: Państwowa Komisja Wyborcza, 40 okręgowych komisji wyborczych i **25 165** obwodowych komisji wyborczych. W skład obwodowych komisji wyborczych powołano **268 250** wyborców.

Liczba osób uprawnionych do głosowania wynosiła **30 229 031**.

W głosowaniu wzięło udział (otrzymało karty do głosowania) **12 262 311** osób.

Frekwencja wyborcza wyniosła **40,56%**.

Liczba kart ważnych wyniosła **12 239 019** kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła **426 054**, co stanowi **3,48%** ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła **11 812 965**, co stanowi **96,52%** ogólnej liczby kart ważnych.

Wybierano **100** senatorów spośród **623** kandydatów zgłoszonych przez **108** komitetów wyborczych.

II.

Wyniki wyborów w okręgach wyborczych

A. Informacja zbiorcza

Wybrano **100** senatorów zgłoszonych przez następujące komitety wyborcze:

Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

– wybrano 7 senatorów,

Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

– wybrano 34 senatorów,

Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego

– wybrano 2 senatorów,

Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

– wybrano 49 senatorów,

Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej

– wybrano 3 senatorów,

Komitet Wyborczy Wyborców Bogdana Borusewicza

– wybrano 1 senatora,

Komitet Wyborczy Wyborców Kazimierza Juliana Kutza

– wybrano 1 senatora,

Komitet Wyborczy Wyborców Macieja Płażyńskiego

– wybrano 1 senatora,

Komitet Wyborczy Wyborców Nowy Senat 2005

– wybrano 1 senatora,

Komitet Wyborczy Wyborców prof. Mariana Miłka

– wybrano 1 senatora.

B. Informacja o wynikach wyborów w poszczególnych okręgach wyborczych

Okręg wyborczy nr 1 z siedzibą w Legnicy

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 16 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 805 656 osób.

Wydano kart do głosowania 296 012.

Frekwencja wyborcza wyniosła 36,74%.

Liczba kart ważnych wyniosła 295 656 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 13 353, co stanowi 4,52% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 282 303, co stanowi 95,48% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 2 z siedzibą w Wałbrzychu

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 10 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 570 291 osób.

Wydano kart do głosowania 203 784.

Frekwencja wyborcza wyniosła 35,73%.

Liczba kart ważnych wyniosła 203 412 karty.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 8 712, co stanowi 4,28% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 194 700, co stanowi 95,72% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 3 z siedzibą we Wrocławiu

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 19 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 955 907 osób.
Wydano kart do głosowania 398 885.
Frekwencja wyborcza wyniosła 41,73%.
Liczba kart ważnych wyniosła 398 064 karty.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 10 579, co stanowi 2,66% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 387 485, co stanowi 97,34% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 4 z siedzibą w Bydgoszczy

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 14 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 803 693 osoby.
Wydano kart do głosowania 305 165.
Frekwencja wyborcza wyniosła 37,97%.
Liczba kart ważnych wyniosła 304 873 karty.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 12 696, co stanowi 4,16% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 292 177, co stanowi 95,84% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 5 z siedzibą w Toruniu

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 18 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 829 017 osób.
Wydano kart do głosowania 295 833.
Frekwencja wyborcza wyniosła 35,68%.
Liczba kart ważnych wyniosła 295 331 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 11 196, co stanowi 3,79% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 284 135, co stanowi 96,21% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 6 z siedzibą w Lublinie

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 20 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 958 935 osób.
Wydano kart do głosowania 411 279.
Frekwencja wyborcza wyniosła 42,89%.
Liczba kart ważnych wyniosła 410 410 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 13 697, co stanowi 3,34% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 396 713, co stanowi 96,66% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 7 z siedzibą w Chełmie

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 19 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 779 534 osoby.
Wydano kart do głosowania 301 171.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,63%.
Liczba kart ważnych wyniosła 300 815 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 11 134, co stanowi 3,70% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 289 681, co stanowi 96,30% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 8 z siedzibą w Zielonej Górze

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 20 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 796 450 osób.

Wydano kart do głosowania 282 201.

Frekwencja wyborcza wyniosła 35,43%.

Liczba kart ważnych wyniosła 281 834 karty.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 9 658, co stanowi 3,43% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 272 176, co stanowi 96,57% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 9 z siedzibą w Łodzi

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 15 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 701 395 osób.

Wydano kart do głosowania 305 938.

Frekwencja wyborcza wyniosła 43,62%.

Liczba kart ważnych wyniosła 305 138 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 10 074, co stanowi 3,30% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 295 064, co stanowi 96,70% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 10 z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 17 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 588 411 osób.

Wydano kart do głosowania 231 300.

Frekwencja wyborcza wyniosła 39,31%.

Liczba kart ważnych wyniosła 230 917 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 9 207, co stanowi 3,99% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 221 710, co stanowi 96,01% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 11 z siedzibą w Sieradzu

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 24 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 790 549 osób.

Wydano kart do głosowania 301 133.

Frekwencja wyborcza wyniosła 38,09%.

Liczba kart ważnych wyniosła 300 584 karty.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 13 033, co stanowi 4,34% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 287 551, co stanowi 95,66% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 12 z siedzibą w Krakowie

W okręgu wybierano 4 senatorów, spośród 26 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 1 405 621 osób.

Wydano kart do głosowania 639 495.

Frekwencja wyborcza wyniosła 45,50%.

Liczba kart ważnych wyniosła 638 538 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 21 871, co stanowi 3,43% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 616 667, co stanowi 96,57% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 13 z siedzibą w Nowym Sączu

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 13 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 572 511 osób.

Wydano kart do głosowania 257 986.

Frekwencja wyborcza wyniosła 45,06%.

Liczba kart ważnych wyniosła 257 697 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 7 379, co stanowi 2,86% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 250 318, co stanowi 97,14% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 14 z siedzibą w Tarnowie

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 16 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 543 069 osób.

Wydano kart do głosowania 232 178.

Frekwencja wyborcza wyniosła 42,75%.

Liczba kart ważnych wyniosła 231 889 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 7 963, co stanowi 3,43% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 223 926, co stanowi 96,57% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 15 z siedzibą w Płocku

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 16 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 664 586 osób.

Wydano kart do głosowania 239 293.

Frekwencja wyborcza wyniosła 36,01%.

Liczba kart ważnych wyniosła 239 008 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 9 589, co stanowi 4,01% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 229 419, co stanowi 95,99% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 16 z siedzibą w Radomiu

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 17 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 573 884 osoby.

Wydano kart do głosowania 233 385.

Frekwencja wyborcza wyniosła 40,67%.

Liczba kart ważnych wyniosła 233 002 karty.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 8 234, co stanowi 3,53% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 224 768, co stanowi 96,47% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 17 z siedzibą w Siedlcach

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 20 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 739 860 osób.

Wydano kart do głosowania 308 403.

Frekwencja wyborcza wyniosła 41,68%.

Liczba kart ważnych wyniosła 307 914 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 10 905, co stanowi 3,54% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 297 009, co stanowi 96,46% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 18 z siedzibą w Warszawie I

W okręgu wybierano 4 senatorów, spośród 21 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 1 393 568 osób.

Wydano kart do głosowania 781 020.

Frekwencja wyborcza wyniosła 56,04%.

Liczba kart ważnych wyniosła 778 112 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 17 497, co stanowi 2,25% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 760 615, co stanowi 97,75% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 19 z siedzibą w Warszawie II

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 9 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 729 323 osoby.
Wydano kart do głosowania 326 062.
Frekwencja wyborcza wyniosła 44,71%.
Liczba kart ważnych wyniosła 324 986 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 14 573, co stanowi 4,48% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 310 413, co stanowi 95,52% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 20 z siedzibą w Opolu

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 19 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 830 714 osób.
Wydano kart do głosowania 278 030.
Frekwencja wyborcza wyniosła 33,47%.
Liczba kart ważnych wyniosła 277 546 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 10 188, co stanowi 3,67% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 267 358, co stanowi 96,33% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 21 z siedzibą w Krośnie

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 14 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 689 720 osób.
Wydano kart do głosowania 283 457.
Frekwencja wyborcza wyniosła 41,10%.
Liczba kart ważnych wyniosła 283 104 karty.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 9 601, co stanowi 3,39% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 273 503, co stanowi 96,61% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 22 z siedzibą w Rzeszowie

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 20 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 942 323 osoby.
Wydano kart do głosowania 416 867.
Frekwencja wyborcza wyniosła 44,24%.
Liczba kart ważnych wyniosła 416 160 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 12 737, co stanowi 3,06% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 403 423, co stanowi 96,94% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 23 z siedzibą w Białymstoku

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 17 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 946 474 osoby.
Wydano kart do głosowania 363 533.
Frekwencja wyborcza wyniosła 38,41%.
Liczba kart ważnych wyniosła 362 794 karty.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 12 597, co stanowi 3,47% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 350 197, co stanowi 96,53% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 24 z siedzibą w Gdańsku

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 16 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 814 600 osób.
Wydano kart do głosowania 358 437.
Frekwencja wyborcza wyniosła 44,00%.
Liczba kart ważnych wyniosła 357 898 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 8 286, co stanowi 2,32% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 349 612, co stanowi 97,68% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 25 z siedzibą w Gdyni

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 16 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 891 822 osoby.

Wydano kart do głosowania 382 165.

Frekwencja wyborcza wyniosła 42,85%.

Liczba kart ważnych wyniosła 381 373 karty.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 10 725, co stanowi 2,81% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 370 648, co stanowi 97,19% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 26 z siedzibą w Bielsku-Białej

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 14 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 589 540 osób.

Wydano kart do głosowania 261 728.

Frekwencja wyborcza wyniosła 44,40%.

Liczba kart ważnych wyniosła 261 087 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 7 703, co stanowi 2,95% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 253 384, co stanowi 97,05% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 27 z siedzibą w Częstochowie

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 11 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 492 508 osób.

Wydano kart do głosowania 190 185.

Frekwencja wyborcza wyniosła 38,62%.

Liczba kart ważnych wyniosła 189 927 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 11 581, co stanowi 6,10% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 178 346, co stanowi 93,90% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 28 z siedzibą w Gliwicach

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 9 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 669 000 osób.

Wydano kart do głosowania 239 531.

Frekwencja wyborcza wyniosła 35,80%.

Liczba kart ważnych wyniosła 239 056 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 7 387, co stanowi 3,09% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 231 669, co stanowi 96,91% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 29 z siedzibą w Rybniku

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 13 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 582 578 osób.

Wydano kart do głosowania 231 904.

Frekwencja wyborcza wyniosła 39,81%.

Liczba kart ważnych wyniosła 231 598 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 8 048, co stanowi 3,47% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 223 550, co stanowi 96,53% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 30 z siedzibą w Katowicach

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 7 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 832 955 osób.

Wydano kart do głosowania 341 776.
Frekwencja wyborcza wyniosła 41,03%.
Liczba kart ważnych wyniosła 341 282 karty.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 7 462, co stanowi 2,19% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 333 820, co stanowi 97,81% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 31 z siedzibą w Sosnowcu

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 13 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 603 133 osoby.
Wydano kart do głosowania 220 058.
Frekwencja wyborcza wyniosła 36,49%.
Liczba kart ważnych wyniosła 219 830 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 9 201, co stanowi 4,19% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 210 629, co stanowi 95,81% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 32 z siedzibą w Kielcach

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 22 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 1 041 455 osób.
Wydano kart do głosowania 380 386.
Frekwencja wyborcza wyniosła 36,52%.
Liczba kart ważnych wyniosła 379 548 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 15 886, co stanowi 4,19% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 363 662, co stanowi 95,81% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 33 z siedzibą w Elblągu

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 9 kandydatów.
Uprawnionych do głosowania 504 547 osób.
Wydano kart do głosowania 173 536.
Frekwencja wyborcza wyniosła 34,39%.
Liczba kart ważnych wyniosła 173 235 kart.
Liczba głosów nieważnych wyniosła 5 802, co stanowi 3,35% ogólnej liczby kart ważnych.
Liczba głosów ważnych wyniosła 167 433, co stanowi 96,65% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 34 z siedzibą w Olsztynie

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 14 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 623 654 osoby.

Wydano kart do głosowania 215 403.

Frekwencja wyborcza wyniosła 34,54%.

Liczba kart ważnych wyniosła 215 154 karty.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 6 798, co stanowi 3,16% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 208 356, co stanowi 96,84% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 35 z siedzibą w Kaliszu

W okręgu wybierano 3 senatorów, spośród 19 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 774 337 osób.

Wydano kart do głosowania 298 274.

Frekwencja wyborcza wyniosła 38,52%.

Liczba kart ważnych wyniosła 297 739 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 15 348, co stanowi 5,15% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 282 391, co stanowi 94,85% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 36 z siedzibą w Koninie

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 17 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 597 149 osób.

Wydano kart do głosowania 228 513.

Frekwencja wyborcza wyniosła 38,27%.

Liczba kart ważnych wyniosła 228 092 karty.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 9 312, co stanowi 4,08% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 218 780, co stanowi 95,92% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 37 z siedzibą w Pile

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 7 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 589 216 osób.

Wydano kart do głosowania 232 898.

Frekwencja wyborcza wyniosła 39,53%.

Liczba kart ważnych wyniosła 232 488 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 10 493, co stanowi 4,51% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 221 995, co stanowi 95,49% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 38 z siedzibą w Poznaniu

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 11 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 665 155 osób.

Wydano kart do głosowania 314 126.

Frekwencja wyborcza wyniosła 47,23%.

Liczba kart ważnych wyniosła 313 291 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 8 142, co stanowi 2,60% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 305 149, co stanowi 97,40% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 39 z siedzibą w Koszalinie

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 12 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 514 330 osób.

Wydano kart do głosowania 182 903.

Frekwencja wyborcza wyniosła 35,56%.

Liczba kart ważnych wyniosła 182 376 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 7 405, co stanowi 4,06% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 174 971, co stanowi 95,94% ogólnej liczby kart ważnych.

Okręg wyborczy nr 40 z siedzibą w Szczecinie

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 13 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania 831 561 osób.

Wydano kart do głosowania 318 078.

Frekwencja wyborcza wyniosła 38,25%.

Liczba kart ważnych wyniosła 317 261 kart.

Liczba głosów nieważnych wyniosła 10 002, co stanowi 3,15% ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła 307 259, co stanowi 96,85% ogólnej liczby kart ważnych.

III.

Wybrani senatorowie

Senatorami zostali wybrani kandydaci, którzy w okręgu wyborczym uzyskali kolejno najwięcej oddanych głosów ważnych.

Okręg wyborczy nr 1 z siedzibą w Legnicy

1. Maćkała Tadeusz **88 032**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

2. Lewandowski Tadeusz Stefan **87 471**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

3. Ślusarz Rafał Józef **80 331**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

Okręg wyborczy nr 2 z siedzibą w Wałbrzychu

1. Szyszka Mieczysław **71 010**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

2. Ludwiczuk Roman Edward **56 261**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Okręg wyborczy nr 3 z siedzibą we Wrocławiu

1. Jaroch Andrzej Stanisław **127 909**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

2. Misiak Tomasz Wojciech **113 203**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

3. Sidorowicz Władysław **107 004**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Okręg wyborczy nr 4 z siedzibą w Bydgoszczy

1. Sikorski Radosław Tomasz	76 370
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Złotowski Kosma Tadeusz	59 986
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	

Okręg wyborczy nr 5 z siedzibą w Toruniu

1. Łyczak Józef Mikołaj	81 864
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Person Andrzej	58 662
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
3. Wojtczak Michał Józef	57 325
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 6 z siedzibą w Lublinie

1. Cugowski Krzysztof Piotr	118 440
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Wierzbicki Roman Władysław	98 302
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
3. Bender Ryszard Janusz	89 813
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin	

Okręg wyborczy nr 7 z siedzibą w Chełmie

1. Chróścikowski Jerzy Mieczysław	62 197
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Podkański Lesław Paweł	60 346
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	
3. Biela Adam	60 133
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin	

Okręg wyborczy nr 8 z siedzibą w Zielonej Górze

1. Rafalska Elżbieta	88 044
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Bachalski Dariusz Jacek	69 515
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
3. Milek Marian	44 900
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców prof. Mariana Miłka	

Okręg wyborczy nr 9 z siedzibą w Łodzi

1. Więclawska-Sauk Elżbieta	105 672
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Niesiołowski Stefan Konstanty	65 342
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 10 z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim

1. Rau Zbigniew Włodzimierz	55 180
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Lisiecki Bogdan	41 089
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	

Okręg wyborczy nr 11 z siedzibą w Sieradzu

1. Górecki Dariusz Maciej	56 498
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Rybka Czesław	51 791
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
3. Owczarek Andrzej	47 460
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 12 z siedzibą w Krakowie

1. Legutko Ryszard Antoni	229 393
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Boroń Piotr Marian	220 685
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
3. Golaś Andrzej Maria	203 299
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
4. Gowin Jarosław	157 083
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 13 z siedzibą w Nowym Sączu

1. Kogut Stanisław	100 248
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Adamczyk Franciszek	52 830
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 14 z siedzibą w Tarnowie

1. Wiatr Kazimierz	81 911
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	

- 2. Gacek Urszula Józefa** 51 333
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Okręg wyborczy nr 15 z siedzibą w Płocku

- 1. Fetlińska Janina** 78 559
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- 2. Berent Przemysław** 44 908
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Okręg wyborczy nr 16 z siedzibą w Radomiu

- 1. Karczewski Stanisław** 57 610
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- 2. Łuczyci Andrzej** 33 188
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Okręg wyborczy nr 17 z siedzibą w Siedlcach

- 1. Górski Henryk** 75 477
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- 2. Kawecki Andrzej Jerzy** 72 453
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- 3. Kraska Waldemar Jerzy** 54 260
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

Okręg wyborczy nr 18 z siedzibą w Warszawie I

- 1. Piesiewicz Krzysztof Marek** 344 526
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
- 2. Romaszewski Zbigniew** 326 442
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- 3. Tomaszewska Ewa** 281 257
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- 4. Rocki Marek Dariusz** 240 072
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Okręg wyborczy nr 19 z siedzibą w Warszawie II

- 1. Andrzejewski Piotr Łukasz** 158 780
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- 2. Smoktunowicz Robert Maciej** 136 033
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Okręg wyborczy nr 20 z siedzibą w Opolu

1. Chmielewski Jarosław Marian	88 710
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Ciecierski Ryszard	72 167
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
3. Wach Piotr	54 083
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 21 z siedzibą w Krośnie

1. Mazurkiewicz Andrzej Tadeusz	78 166
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Piotrowicz Stanisław	67 801
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	

Okręg wyborczy nr 22 z siedzibą w Rzeszowie

1. Ortyl Władysław	133 644
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Maziarz Mieczysław Stanisław	93 171
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin	
3. Bentkowski Aleksander	79 714
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	

Okręg wyborczy nr 23 z siedzibą w Białymstoku

1. Putra Krzysztof Jakub	120 757
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Szafraniec Jan	88 268
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin	
3. Zalewski Ludwik	70 355
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin	

Okręg wyborczy nr 24 z siedzibą w Gdańsku

1. Płażyński Maciej	151 018
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Macieja Płażyńskiego	
2. Kurska Anna Maria	104 331
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
3. Borusewicz Bogdan Michał	101 541
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Bogdana Borusewicza	

Okręg wyborczy nr 25 z siedzibą w Gdyni

1. Wittbrodt Edmund Kazimierz	152 024
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
2. Arciszewska-Mielewczyk Dorota Irvina	121 036
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
3. Szymański Antoni	113 104
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	

Okręg wyborczy nr 26 z siedzibą w Bielsku-Białej

1. Galkowski Janusz Piotr	94 165
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Nykiel Mirosława	67 321
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 27 z siedzibą w Częstochowie

1. Lasecki Jarosław Waclaw	46 734
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Nowy Senat 2005	
2. Ryszka Czesław Wincenty	42 794
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	

Okręg wyborczy nr 28 z siedzibą w Gliwicach

1. Rudnicka Jadwiga Julia	77 948
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Pańczyk-Pozdziej Maria	77 860
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 29 z siedzibą w Rybniku

1. Szymura Jerzy Marek	75 443
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Motyczka Antoni Andrzej	59 546
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 30 z siedzibą w Katowicach

1. Bochenek Krystyna	177 863
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
2. Korfanty Bronisław Jan	135 778
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
3. Kutz Kazimierz Julian	111 907
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Kazimierza Juliana Kutza	

Okręg wyborczy nr 31 z siedzibą w Sosnowcu

1. Żelichowski Czesław Marek	82 368
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Szaleniec Zbigniew Marian	57 694
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 32 z siedzibą w Kielcach

1. Massalski Adam	106 334
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Włosowicz Jacek Władysław	80 686
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
3. Okła Michał	66 918
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 33 z siedzibą w Elblągu

1. Sadowski Sławomir	57 581
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Gelert Elżbieta	47 875
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 34 z siedzibą w Olsztynie

1. Szmit Jerzy	66 436
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Górecki Ryszard Józef	64 587
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Okręg wyborczy nr 35 z siedzibą w Kaliszu

1. Trybuła Zbigniew Andrzej	75 683
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Witczak Mariusz Sebastian	61 613
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
3. Adamczak Mirosław Jan	52 468
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej	

Okręg wyborczy nr 36 z siedzibą w Koninie

1. Waszkowiak Marek	52 045
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Budner Margareta	34 540
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej	

Okręg wyborczy nr 37 z siedzibą w Pile

1. Augustyn Mieczysław	76 884
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
2. Kubiak Janusz	52 357
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin	
Okręg wyborczy nr 38 z siedzibą w Poznaniu	
1. Ziółkowski Marek	120 867
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
2. Alexandrowicz Przemysław Józef	108 668
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
Okręg wyborczy nr 39 z siedzibą w Koszalinie	
1. Michalak Paweł	48 580
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Zientarski Piotr Benedykt	44 492
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
Okręg wyborczy nr 40 z siedzibą w Szczecinie	
1. Sauk Jacek	98 644
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	
2. Łyczywek Włodzimierz	97 139
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:
Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:
Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:
*Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński,
Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyznowski*

SPRAWOZDANIE PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ Z WYBORÓW DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PRZEPROWADZONYCH W DNIU 25 WRZEŚNIA 2005 R.

Na podstawie art. 176 i art. 212 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.¹) Państwowa Komisja Wyborcza przedstawia sprawozdanie z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.

I. Zarządzenie i przygotowanie wyborów.

1. Wybory zarządził Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 23 maja 2005 r. i wyznaczył ich datę na niedzielę 25 września 2005 r. oraz określił terminy wykonania poszczególnych czynności wyborczych (kalendarz wyborczy). Postanowienie zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 24 maja 2005 r. Nr 92, poz. 767. Państwowa Komisja Wyborcza podała je niezwłocznie do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia wraz z informacją o okręgach wyborczych i siedzibach okręgowych komisji wyborczych oraz zamieściła na stronie internetowej (www.pkw.gov.pl).
2. Wybory zostały przygotowane i przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej Ordynacją wyborczą. W zakresie określonym Ordynacją wyborczą miały również zastosowanie odpowiednie przepisy: ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne, w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 15 lutego 2002 r. (Dz.U. Nr 14, poz. 128) dotyczące złożenia przez kandydatów na posłów i senatorów oświadczeń „lustracyjnych”; ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.) dotyczące finansowania komitetów wyborczych partii politycznych; ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 ze zm.) dotyczące stałych obwodów głosowania i zasad dokonywania zmian tych obwodów.
3. Zgodnie z ustawowym upoważnieniem właściwi ministrowie i Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydali bądź dokonali niezbędnych zmian w aktach wykonawczych przewidzianych w Ordynacji wyborczej dotyczących: prowadzenia i aktualizacji reje-

---

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 271, z 2003 r. Nr 57 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140, poz. 1173.

stru wyborców; sporządzania i aktualizacji spisu wyborców; utworzenia obwodów głosowania dla wyborców przebywających za granicą i na polskich statkach morskich oraz sporządzenia spisu wyborców dla tych obwodów; należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych w związku z wykonywaniem zadań w komisjach; sprawozdań finansowych z wyborów; rozpowszechniania audycji wyborczych, podziału czasu przeznaczonego na ich rozpowszechnianie w programach ogólnokrajowych i regionalnych; postępowania z dokumentami z wyborów.

Państwowa Komisja Wyborcza w różnych formach systematycznie współdziałała w sprawach wydania tych aktów prawnych. Przygotowywane były propozycje stosownych regulacji, opiniowano i konsultowano projekty, zgłaszano uwagi i wnioski.

Wykaz rozporządzeń stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.

4. Państwowa Komisja Wyborcza wykonując ustawowe upoważnienie: uchwaliła regulaminy okręgowych i obwodowych komisji i wzory ich pieczęci; ustaliła wzory potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia okręgowej listy kandydatów na posłów oraz kandydatów na senatorów i protokoły rejestracji okręgowej listy i rejestracji kandydata na senatora; wzór karty do głosowania oraz sposób drukowania i tryb dostarczenia kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym; sposób sporządzania i przekazania kart do głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich; warunki i sposób wykorzystania w wyborach techniki elektronicznej; tryb i zasady przekazywania informacji o „frekwencji” w trakcie głosowania; wzory protokołów głosowania w obwodzie i w okręgu wyborczym; wzór zaświadczenia dla męża zaufania; tryb przekazywania wyników głosowania z obwodów utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich. Wydała ponadto wytyczne dla okręgowych komisji wyborczych dotyczące przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na posłów; wytyczne dla obwodowych i okręgowych komisji dotyczące zadań i trybu przeprowadzenia głosowania, trybu i sposobu wykonywania zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania, przekazywania wyników głosowania i postępowania z dokumentami z wyborów.

Wykaz uchwał Państwowej Komisji Wyborczej stanowi załącznik nr 2 do sprawozdania.

Rozporządzenia i uchwały zostały ogłoszone odpowiednio w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim, ponadto były systematycznie umieszczane na stronie internetowej PKW i udostępniane zainteresowanym w Krajowym Biurze Wyborczym oraz jego delegaturach. Teksty Ordynacji wyborczej, regulaminu obwodowych komisji wyborczych, wzoru zaświadczenia dla męża zaufania oraz wytycznych Państwowej Komisji Wy-

borczej dla okręgowych i obwodowych komisji wyborczych zostały przekazane w odpowiedniej liczbie egzemplarzy właściwym komisjom wyborczym.

Zgodnie z art. 114 ust. 3 Ordynacji wyborczej Państwowa Komisja Wyborcza w komunikacie z dnia 1 czerwca 2005 r. podała do publicznej wiadomości w dzienniku „Rzeczpospolita” oraz w Monitorze Polskim Nr 33, poz. 464 – informację o liczbie wyborców ujętych w rejestrze wyborców.

5. Wybory przeprowadziły organy określone w art. 33 i art. 193 Ordynacji wyborczej: Państwowa Komisja Wyborcza, okręgowe komisje wyborcze i obwodowe komisje wyborcze. Czynności wyborcze zostały wykonane w ustawowo określonym trybie i terminach.

Zgodnie z Ordynacją wyborczą Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 18 lipca 2005 r. powołała okręgowe komisje wyborcze dla przeprowadzenia wyborów zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. W ich skład weszli sędziowie zgłoszeni przez Ministra Sprawiedliwości, a funkcje przewodniczących objęli z urzędu komisarze wyborczy (powołani na podstawie przepisów ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw). W 5 Okręgowych Komisjach Wyborczych: w okręgu nr 12 w Chrzanowie, okręgu nr 20 w Warszawie II, okręgu nr 26 w Gdyni, okręgu nr 29 w Gliwicach i okręgu nr 30 w Rybniku, w których nie było możliwości pełnienia funkcji przewodniczącego przez komisarza wyborczego, przewodniczący - zgodnie z art. 44 ust. 4 Ordynacji wyborczej - zostali wybrani ze składu komisji. W skład 41 okręgowych komisji wyborczych powołano łącznie 374 sędziów, w tym: 2 sędziów Sądu Najwyższego, 6 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz 2 sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, 23 sędziów sądów apelacyjnych, 157 sędziów sądów okręgowych i 184 sędziów sądów rejonowych. 23 okręgowe komisje wyborcze powołano w składach 10-osobowych a 18 komisji-w składach 8-osobowych.

Obwodowe komisje wyborcze powołali wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, a w obwodach głosowania za granicą i na polskich statkach morskich odpowiednio konsulowie i kapitanowie statków. Powołanych zostało 25 165 obwodowych komisji wyborczych, w tym 161 komisji za granicą i 5 komisji na polskich statkach morskich. W skład obwodowych komisji powołano 268 250 osób.

W skład komisji obwodowych, zgodnie z przepisami Ordynacji wyborczej, powołano osoby zgłoszone przez pełnomocników komitetów wyborczych oraz po jednej osobie wskazanej odpowiednio przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), konsula bądź kapitana statku. W przeważającej większości obwodów głosowania powołano komisje w

maksymalnych 11-osobowych składach, przy tym w wielu obwodach liczba zgłoszonych kandydatów była większa od ustawowego maksymalnego składu komisji; w takich wypadkach dokonywano publicznego losowania składu komisji.

Z informacji posiadanych przez Państwową Komisję Wyborczą wynika, że przy powoływaniu komisji dochowano przewidzianej prawem procedury, uchybień w tym zakresie było niewiele, miały one organizacyjno – techniczny charakter i zostały usunięte.

6. Zgodnie z Ordynacją wyborczą głosowanie w kraju przeprowadzono w stałych obwodach głosowania utworzonych na podstawie przepisów Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw dla wyborów samorządowych w 1998 r. Ustawowym obowiązkiem było ponadto utworzenie obwodów głosowania w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz szpitalach i zakładach pomocy społecznej, w których w dniu wyborów przebywało co najmniej 50 osób uprawnionych do głosowania. Obwody głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą oraz na polskich statkach morskich przebywających w podróży utworzyli odpowiednio Minister Spraw Zagranicznych i Minister Infrastruktury. W każdej gminie zgodnie z ustawowymi wymogami przygotowano lokale dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W wielu miastach i gminach organy samorządu zapewniły osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku pomoc w dojeździe do lokali wyborczych oraz inne ułatwienia zapewniające możliwość oddania głosu.

Utworzono ogółem 25.165 obwodów głosowania, w tym: 24.999 obwodów na obszarze kraju, 161 obwodów za granicą i 5 obwodów na polskich statkach morskich. Wśród 24.999 obwodów utworzonych w kraju - 1186 obwodów utworzono w szpitalach i zakładach pomocy społecznej oraz - 180 obwodów w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po zarządzeniu wyborów przypomniiała przewodniczącym rad gmin i rad miejskich oraz wójtom, burmistrzom i prezydentom miast o ich zadaniach wynikających z Ordynacji wyborczej, obejmujących tworzenie obwodów głosowania, powołanie obwodowych komisji wyborczych, rozplakatowanie obwieszczeń o numerach i granicach obwodów głosowania.

Według danych otrzymanych przez Państwową Komisję Wyborczą obwieszczenia w obwodach głosowania były rozplakatowane w terminie wymaganym kalendarzem wyborczym. Jednak przed wyborami i w dniu głosowania zgłaszano informacje i krytyczne uwagi, dotyczące niedostatecznej informacji o obwodach głosowania, zwłaszcza w dużych miastach. Organy wyborcze i pracownicy aparatu wyborczego w miarę możliwości informowali o nich pytających.

7. W trybie i terminie wymaganym Ordynacją wyborczą zostały sporządzone spisy wyborców. Ogółem w spisach ujęto 30.229.031 osób. Generalnie spisy zostały sporządzone prawidłowo i starannie, także w szpitalach i zakładach pomocy społecznej. W dniu głosowania do Państwowej Komisji Wyborczej i okręgowych komisji wyborczych zgłaszane były wprawdzie telefonicznie interwencje w tych sprawach, jednak nie były one częste. Sporadycznie zgłaszały je również osoby zamieszkujące czasowo na obszarze gminy, które w celu głosowania w miejscu pobytu czasowego, powinny wpisać się do spisu bądź stałego rejestru wyborców na swój wniosek.

Państwowa Komisja Wyborcza i Krajowe Biuro Wyborcze na stronie internetowej www.pkw.gov.pl, w wielokrotnych wyjaśnieniach w telewizji, radiu i prasie, a także w informacjach pisemnych i telefonicznych informowały o obowiązujących wymogach prawnych, o terminie składania wniosków o dopisanie do spisu w miejscu czasowego pobytu, o możliwości i terminie pobrania zaświadczenia o prawie do głosowania uprawniającego do głosowania w każdym obwodzie. Także okręgowe komisje wyborcze oraz delegatury terenowe Krajowego Biura Wyborczego i urzędy wielu gmin starały się zapewnić w różnych formach bieżącą informację w tych sprawach. Wydano ogółem w kraju 17876 zaświadczeń o prawie do głosowania.

II. Tworzenie komitetów wyborczych, zgłaszanie i rejestracja list kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów

1. Zgodnie z Ordynacją wyborczą czynności wyborcze, w tym zgłaszanie kandydatów na posłów i senatorów mogły wykonywać utworzone w tym celu komitety wyborcze: partii politycznych, koalicji partii politycznych oraz wyborców. Państwowa Komisja Wyborcza potwierdziła swoją uchwałą przyjęcie zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Zawiadomienia mogły być zgłaszane do dnia 6 sierpnia 2005 r.

Państwowa Komisja Wyborcza w dniu 25 maja 2005 r. wydała i przekazała zainteresowanym podmiotom wyborczym „Informację” dotyczącą zasad i trybu przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetu wyborczego. W „Informacji” zostały wskazane szczegółowe warunki prawne i formalno-organizacyjne związane z utworzeniem komitetów oraz tryb działania Państwowej Komisji Wyborczej w tych sprawach.

Do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęły zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego od 133 podmiotów. Państwowa Komisja Wyborcza potwierdziła utworzenie 129 komitetów wyborczych, a odmówiła przyjęcia zawiadomienia 4 komitetów wyborczych: Komitetu Wyborczego Wyborców Ruch Patriotyczny – ponieważ nazwa tego Komitetu nie odróżniała się dostatecznie od nazwy partii politycznej Ruch Patriotyczny, i Komitetu Wyborczego Wyborców im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego,

którego nazwa niedostatecznie odróżniała się od nazwy wpisanego do Krajowego Rejestru Sądowego Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego. Mogło to wprowadzać w błąd wyborców co do tożsamości tych podmiotów i stanowiło wadę zgłoszenia polegającą na naruszeniu art. 100 ust. 2 i 3 Ordynacji wyborczej, a które komitety te nie usunęły we wskazanym terminie. Na uchwały Państwowej Komisji Wyborczej odmawiające przyjęcia zawiadomienia oba Komitety Wyborcze wniosły w ustawowym trybie skargi do Sądu Najwyższego. Zostały one oddalone. Odmowa przyjęcia zawiadomień pozostałych 2 komitetów wyborczych, tj. Komitetu Wyborczego Wyborców Stanisława Michalkiewicza i Komitetu Wyborczego Wyborców „W Trosce o Godne Życie” nastąpiła z powodu niepoparcia zgłoszeń przez wymaganą liczbę co najmniej 1000 obywateli nie spełniały one bowiem wymogu określonego w art. 98 ust. 4 Ordynacji wyborczej.

Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie przyjęcia zawiadomień dotyczących utworzenia komitetów wyborczych został ogłoszony w Monitorze Polskim z dnia 2 września 2005 r. Nr 51, poz. 709.

Po zakończeniu ustawowych procedur rejestracyjnych jeden komitet rozwiązał się, zatem uprawnionych do zgłaszania list kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów było 128 komitetów wyborczych, w tej liczbie 33 komitety wyborcze partii politycznych i 95 komitetów wyborczych wyborców, w tym 2 komitety wyborcze wyborców mniejszości narodowych.

2. Do dnia 16 sierpnia 2005 r. do godz. 24.00 pełnomocnicy komitetów wyborczych mogli zgłaszać właściwym okręgowym komisjom wyborczym okręgowe listy kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów. O zasadach i sposobie zgłaszania list i kandydatów Państwowa Komisja Wyborcza poinformowała pełnomocników w „Informacji” z dnia 1 sierpnia 2005 r., która przez cały okres przewidziany na zgłaszanie była dostępna na jej stronie w Internecie. Ponadto, ponieważ termin na zgłaszanie list upływający w dniu 16 sierpnia 2005 r. poprzedzały dni wolne od pracy od 13 do 15 sierpnia br.- Państwowa Komisja Wyborcza dla zapewnienia możliwości zgłaszania list także w tych wolnych dniach, zobowiązała okręgowe komisje wyborcze do pełnienia w tym okresie dyżurów dla przyjmowania zgłoszeń. Wszystkie okręgowe komisje wyborcze dyżury takie pełniły i podały o tym informacje do publicznej wiadomości.
3. Do okręgowych komisji wyborczych zgłoszono 652 okręgowe listy kandydatów na posłów obejmujące 11518 kandydatów. Okręgowe komisje wyborcze w toku przyjmowania zgłoszeń sprawdzały prawidłowość sporządzenia dokumentów zgłoszenia i ich kompletność oraz badały, czy wymagana liczba wyborców prawidłowo poparła zgłoszenie. Jeżeli dokumenty i wykaz podpisów spełniały ustawowo określone warunki

ki, okręgowa komisja rejestrowała listę. W razie stwierdzenia wad zgłoszenia wzywała pełnomocnika komitetu wyborczego do ich usunięcia, wskazując termin na usunięcie wad, a jeśli wady nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie – odmawiała rejestracji.

Okręgowe komisje wyborcze odmówiły rejestracji 51 list okręgowych. Odmowa dotyczyła najczęściej list Komitetów Wyborczych: Polskiej Partii Narodowej, Narodowego Odrodzenia Polski, Ogólnopolskiej Koalicji Obywatelskiej - OKO, Ruchu Patriotycznego, Partii Inicjatywa RP oraz Dom Ojczysty i Centrum. W kilku okręgach wyborczych odmówiono rejestracji list innym Komitetom Wyborczym, m.in.: Polskiej Konfederacji-Godność i Praca, Organizacji Narodu Polskiego-Ligi Polskiej, Ruchu Obrony Bezrobotnych, Społeczni Ratownicy, Platforma Janusza Korwin-Mikke. Podstawą odmowy rejestracji była w głównej mierze mniejsza niż ustawowo wymagana liczba podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy (art. 148 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej). W toku badania prawidłowości udzielenia poparcia okręgowym listom stwierdzono wielokrotnie przypadki uzasadniające podejrzenie naruszenia prawa, dotyczące prawdziwości danych zawartych w wykazach podpisów oraz wiarygodności podpisów. Okręgowe komisje wyborcze zawiadamiały o tym właściwe prokuratury. Według informacji posiadanej przez Państwową Komisję Wyborczą okręgowe komisje wyborcze skierowały takich zawiadomień ponad 30. M.in. Okręgowa Komisja Wyborcza w Płocku w odniesieniu do zgłoszenia listy przez Komitet Wyborczy Wyborców – Ogólnopolska Koalicja Obywatelska; Okręgowa Komisja Wyborcza w Sosnowcu w odniesieniu do listy zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej; Okręgowa Komisja Wyborcza w Rybniku w odniesieniu do list zgłoszonych przez 4 Komitety Wyborcze: Polskiej Partii Narodowej, Partii Inicjatywa RP, Ogólnopolskiej Koalicji Obywatelskiej oraz Socjaldemokracji Polskiej; Okręgowa Komisja Wyborcza w Olsztynie w odniesieniu do listy zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Społeczni Ratownicy. Na odmowę rejestracji list pełnomocnicy komitetów wyborczych wnieśli w trybie art. 148 ust. 3 Ordynacji wyborczej ponad 30 skarg do właściwych sądów okręgowych, które nie zostały uwzględnione.

Odpowiednio, do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęło 11 skarg i odwołań od uchwał okręgowych komisji wyborczych odmawiających rejestracji list z powodu innych wad niż brak wymaganej liczby prawidłowo złożonych podpisów wyborców (art. 147 ust. 3 Ordynacji wyborczej). Państwowa Komisja Wyborcza uznała zasadność jednego odwołania. Dotyczyło ono odmowy rejestracji kandydata z powodu nieusunięcia wady zgłoszenia w terminie wyznaczonym na sobotę 20 sierpnia br., który to termin na podstawie art. 233 ust. 2 Ordynacji wyborczej, upływał pierwszego robo-

czego dnia po tym terminie, tj. 22 sierpnia 2005 r. Ponieważ kandydat usunął wadę w tym dniu, nie uchybił zatem terminowi na dokonanie wymaganej czynności.

W dniu 16 sierpnia 2005 r. o godz. 24.00 upłynął termin na przyjmowanie przez okręgowe komisje wyborcze od pełnomocników wyborczych, zgłoszeń list okręgowych do rejestracji. Część pełnomocników dokonała zgłoszeń właśnie 16 sierpnia 2005 r. w późnych godzinach wieczornych. Wobec dużej liczby zgłoszeń nie wszystkie one mogły zostać sprawdzone przed godz. 24.00 w dniu 16 sierpnia 2005 r. W wielu wypadkach okręgowe komisje dokonywały procedur sprawdzających i rejestrowały listy już po upływie terminu zgłoszeń, np. 17 sierpnia br. Jednakże w razie ustalenia, że liczba prawidłowo złożonych podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy jest mniejsza niż ustawowo wymagana, okręgowa komisja wyborcza nie mogąc, ze względu na upływ terminu na zgłoszenie list, wezwać do uzupełnienia wykazu podpisów, postanawiała o odmowie rejestracji listy okręgowej (art. 148 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej).

Do Państwowej Komisji Wyborczej wnieśli skargi i odwołania pełnomocnicy kilku Komitetów Wyborczych, m.in. Centrum, Ruchu Patriotycznego, Ogólnopolskiej Koalicji Obywatelskiej, Domu Ojczystego na odmowę na tej podstawie rejestracji ich list okręgowych. Argumentowano, że zgłoszenia zostały dokonane i przyjęte przez okręgowe komisje wyborcze z dochowaniem terminu, zatem powstał obowiązek przeprowadzenia przez te komisje postępowania rejestracyjnego w zwykłym trybie. Kwestionowano jednocześnie stanowisko Państwowej Komisji Wyborczej odmawiające wydania po upływie terminu na zgłoszenie list, zaświadczenia, o którym mowa w art. 142 ust. 2 i 3 Ordynacji wyborczej. Zgodnie z tym przepisem komitet wyborczy, który zarejestrował listy okręgowe co najmniej w połowie okręgów wyborczych (tj. w 21 okręgach), jest uprawniony do otrzymania zaświadczenia Państwowej Komisji Wyborczej uprawniającego do rejestracji dalszych list bez poparcia zgłoszenia podpisami wyborców. Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z treścią art. 142 i 143 ust. 1 Ordynacji wyborczej wydawała zaświadczenia na podstawie informacji okręgowych komisji wyborczych o uprzednim zarejestrowaniu 21 list okręgowych, do godziny 24.00 w dniu 16 sierpnia 2005 r. W ocenie zaś skarżących „... charakter konstytutywny ma sam fakt zebrania podpisów i ich zgłoszenia wraz z listami kandydatów w okręgowych komisjach wyborczych, natomiast potwierdzenie ich rejestracji ma jedynie charakter deklaratoryjny. Zatem komitet, który do godziny 24.00 w dniu 16 sierpnia 2005 r. zgłosił do okręgowych komisji wyborczych 21 list, ma prawo otrzymać zaświadczenie, choćby nie wszystkie listy zostały zarejestrowane w tym terminie. Natomiast okręgowa komisja powinna zarejestrować listę na podstawie zaświadczenia dostarczonego jej po

godz. 24.00 w dniu 16 sierpnia br.”. Państwowa Komisja Wyborcza nie podzielała tej argumentacji, oddaliła odwołania i skargi w tych sprawach wskazując, iż z treści art. 142 ust. 2 i 3 wynika wyraźnie, że do zgłoszenia list bez poparcia podpisami wyborców jest uprawniony komitet wyborczy, który ma już zarejestrowane listy co najmniej w połowie okręgów wyborczych. Wydanie zaś zaświadczenia może nastąpić najpóźniej w 40 dniu przed wyborami. Tak więc komitet, który w tym terminie, tj. dnia 16 sierpnia 2005 r. do godz. 24.00 nie miał zarejestrowanych list okręgowych w 21 okręgach wyborczych nie był uprawniony do otrzymania zaświadczenia i tym samym do rejestracji list w pozostałych okręgach wyborczych. Komisja podkreśliła również, że podstawowym warunkiem rejestracji list jest ich poparcie podpisami wyborców. Zaświadczenie Państwowej Komisji Wyborczej ma więc znaczenie zastępcze, nie mogło być wydane i złożone okręgowej komisji wyborczej po upływie ustawowego terminu na zgłoszenie listy.

4. Okręgowe komisje wyborcze przyjęły zgłoszenia 658 kandydatów na senatorów. Odmówiono rejestracji 33 kandydatów z uwagi na niedopełnienie ustawowego warunku poparcia zgłoszenia podpisami co najmniej 3000 wyborców z danego okręgu wyborczego. W toku rozpatrywania zgłoszeń stwierdzono przypadki naruszenia prawa przy zbieraniu podpisów, m.in. przez podawanie w wykazach poparcia nieprawdziwych danych lub fałszowanie podpisów; komisje zawiadamiały o tym właściwe prokuratury. Zawiadomienia złożyły m.in.: Okręgowa Komisja Wyborcza w Szczecinie w odniesieniu do zgłoszenia kandydata na senatora przez Komitet Wyborczy Stronnictwa Prawicy Demokratycznej, Okręgowe Komisje Wyborcze w Elblągu, Krośnie i Wałbrzychu w odniesieniu do zgłoszenia dokonanego przez Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej, Okręgowa Komisja Wyborcza w Zielonej Górze- w odniesieniu do zgłoszenia dokonanego przez Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski. Na postanowienia okręgowych komisji wyborczych odmawiające rejestracji kandydatów pełnomocnicy komitetów wyborczych wnieśli skargi do właściwych terytorialnie sądów okręgowych oraz odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej. Według posiadanych informacji skargi te nie zostały przez sądy uwzględnione; także Państwowa Komisja Wyborcza nie znalazła podstaw prawnych do uwzględnienia wniesionych do niej odwołań.
5. Po zakończeniu procedury rejestracyjnej Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z wymaganiami Ordynacji wyborczej przyznała 26 sierpnia 2005 r. w publicznym losowaniu jednolite numery okręgowym listom 18 komitetów wyborczych zarejestrowanym więcej niż w jednym okręgu wyborczym. Są to następujące komitety:

- Numer 1 – Komitet Wyborczy Ruch Patriotyczny
- Numer 2 – Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy
- Numer 3 – Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
- Numer 4 – Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej – demokracji.pl
- Numer 5 – Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej
- Numer 6 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- Numer 7 – Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej
- Numer 8 – Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
- Numer 9 – Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej
- Numer 10 – Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego
- Numer 11 – Komitet Wyborczy Centrum
- Numer 12 – Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke
- Numer 13 – Komitet Wyborczy Wyborców – Ogólnopolska Koalicja Obywatelska
- Numer 14 – Komitet Wyborczy Polskiej Konfederacji-Godność i Praca
- Numer 15 – Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej
- Numer 16 – Komitet Wyborczy Partii Inicjatywa RP
- Numer 17 – Komitet Wyborczy Dom Ojczysty
- Numer 18 – Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski

Natomiast Okręgowe Komisje Wyborcze w okręgu nr 4 w Warszawie, okręgu nr 9 w Łodzi, okręgu Nr 21 w Opolu i okręgu nr 29 w Gliwicach przyznały kolejny nr 19, listom zarejestrowanych tylko w tych okręgach, odpowiednio: Komitetu Wyborczego Stronnictwa Pracy – w okręgu nr 4, Komitetu Wyborczego Wyborców Społeczni Ratownicy – w okręgu nr 9, Komitetu Wyborczego Wyborców „Mniejszość Niemiecka” w okręgu nr 21 oraz Komitetu Wyborczego Wyborców „Mniejszości Niemieckiej Górnego Śląska” w okręgu nr 29. Obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach umieszczonych na listach i obwieszczenia o kandydatach na senatorów zostały podane do wiadomości wyborców przez rozplakotowanie. Do Państwowej Komisji Wyborczej, zgłaszane były, zwłaszcza w dniu wyborów, krytyczne uwagi o braku obwieszczeń oraz o ich niekompletności.

W okresie od zarejestrowania do dnia głosowania okręgowe komisje wyborcze skreśliły z list kandydatów na posłów 860 osób, w tym 2 kandydatów z powodu zgonu, a pozostałych z powodu wycofania zgody na kandydowanie. Unieważniono 7 list okręgowych z powodu pozostania na nich mniejszej liczby kandydatów niż liczba posłów wybieranych w okręgu wyborczym. Rezygnację z kandydowania złożyli 2 zarejestrowani kandydaci na senatorów. Obwieszczenia o skreślonych kandydatach i unieważ-

nionych listach zostały podane do publicznej wiadomości. W rezultacie w wyborach do Sejmu przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. wyborcy głosowali na 594 listy okręgowe zgłoszone przez 22 komitety wyborcze obejmujące 10658 kandydatów. W wyborach do Senatu głosowano na 623 kandydatów zgłoszonych przez 108 komitetów wyborczych.

III. Kampania wyborcza.

1. Państwowa Komisja Wyborcza począwszy od zarządzenia wyborów podejmowała w różnych formach działania w zakresie upowszechniania i wyjaśniania przepisów prawa wyborczego. Ważnym instrumentem przekazywania tych informacji była prowadzona na bieżąco strona internetowa: www.pkw.gov.pl, na której dostępne były wszystkie obowiązujące akty prawne oraz wytyczne, opinie i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej. Niezależnie od tej formy kontaktu z wyborcami i podmiotami wyborczymi, systematycznie udzielane były na piśmie i telefonicznie odpowiedzi i wyjaśnienia na wnoszone do Komisji pytania i wątpliwości. Zgłaszano je przez cały okres trwania kampanii wyborczej i dotyczyły one zarówno udziału w głosowaniu, jak i szeregu procedur wyborczych, a także prowadzenia kampanii wyborczej oraz jej finansowania. Sporządzone zostały i upowszechnione trzy informacje Państwowej Komisji Wyborczej poświęcone tej problematyce, objaśniające wyczerpująco:
  - sposób zgłaszania kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów;
  - zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, w tym warunki pozyskiwania oraz wydatkowania środków finansowych;
  - prawa wyborcze i warunki udziału w głosowaniu na obszarze kraju, za granicą i na polskich statkach morskich, szczegółowe warunki i procedury dotyczące głosowania w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych, tryb dopisywania się wyborców na własny wniosek do rejestru i spisu wyborców, głosowania na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania oraz uzyskania zaświadczeń. Wyjaśnienia i informacje dotyczące konkretnych kwestii w tej materii były ponadto przypominane przez Państwową Komisję Wyborczą w programach telewizyjnych i radiowych ; informowano o tym również w prasie lokalnej i w sposób zwyczajowo przyjęty.
2. Wobec przypadających w krótkim odstępie czasu wyborów do Sejmu i do Senatu (25 września 2005 r.) oraz wyborów Prezydenta RP (9 października 2005 r.) nałożył się termin rozpoczęcia w mediach elektronicznych kampanii wyborczej w wyborach Prezydenta z obowiązywaniem ciszy wyborczej w wyborach do Sejmu i do Senatu (24-25 września br.). Dodatkowe komplikacje wynikały z faktu, że często te same osoby kan-

dydowały zarówno w wyborach parlamentarnych jak i prezydenckich. Sytuacji takiej ustawodawca nie uregulował w jednej z ordynacji wyborczych. Państwowa Komisja Wyborcza nie będąc władną do wprowadzenia zakazu prowadzenia w wyborach Prezydenta kampanii wyborczej w dniach 24 i 25 września br. w drodze interpretacji przepisów tych ustaw, przyjęła w dniu 4 lipca 2005 r. i skierowała do wszystkich uczestników kampanii apel, w którym, w imię zachowania jasnych reguł gry wyborczej i dobrze pojętej kultury politycznej zwróciła się do wszystkich komitetów wyborczych kandydatów na Prezydenta RP, aby zrezygnowały z prowadzenia kampanii wyborczej od godziny 24.00 dnia 23 września 2005 r. do godziny 20.00 dnia 25 września 2005 r., w szczególności w postaci rozpowszechniania audycji wyborczych w programach radiowych i telewizyjnych. Państwowa Komisja Wyborcza podkreśliła, iż prowadzenie kampanii wyborczej kandydata na Prezydenta RP powiązanego z podmiotem uczestniczącym w wyborach parlamentarnych może być odczytane jako agitacja wyborcza w wyborach do Sejmu i do Senatu i naruszenie zasady równego traktowania i równych szans wyborczych wszystkich uczestników wyborów. Zasada równości wymaga także, aby od kampanii wyborczej w tym okresie powstrzymały się również komitety wyborcze kandydatów niepowiązanych z uczestnictwem w wyborach parlamentarnych.

Niektóre komitety wyborcze prowadziły kampanię wyborczą z naruszeniem obowiązujących przepisów ustawowych. Państwowa Komisja Wyborcza w rozpowszechnionym stanowisku z dnia 1 sierpnia 2005 r. przypomniła zatem o dopuszczalnych prawem wyborczym zasadach i formach prowadzenia kampanii. Wskazała zwłaszcza, że agitacja wyborcza nie może być prowadzona w sposób zmierzający do obchodzenia prawa, przez np. zamieszczenie w materiale wyborczym treści niezwiązanych bezpośrednio z kandydowaniem osoby lub grupy osób na określony urząd. Każdy materiał wyborczy, niezależnie od formy, sposobu i miejsca jego prezentacji, musi być oznaczony nazwą komitetu wyborczego utworzonego w celu udziału w danych wyborach. Niedopuszczalne jest więc umieszczenie na materiale wyborczym jedynie np. nazwy partii politycznej promującej danego kandydata. Popularyzacja osób kandydujących w wyborach do Sejmu i do Senatu oraz w wyborach Prezydenta zgłoszonych przez partię lub przez nią popieranym musi się odbywać wyłącznie za pośrednictwem komitetu wyborczego i wyłącznie ze środków Funduszu Wyborczego partii, tworzącej ten komitet. Przepisy ustaw mimo, że regulują odrębnie zagadnienia agitacji wyborczej w wyborach do Sejmu i do Senatu oraz w wyborach na urząd Prezydenta RP, mają służyć realizacji konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, w szczególności zaś zasady równości szans dla wszystkich ugrupowań politycznych i kandydatów uczestniczących w danych wyborach, wyznaczającej kryteria uczciwej konkurencji politycznej.

- W związku z otrzymanymi informacjami i sygnałami zawartymi w publikacjach prasowych o przypadkach narzucania osobom kandydującym w wyborach do Sejmu i Senatu obowiązku wpłacania znaczących kwot pieniężnych na prowadzenie kampanii wyborczej – Państwowa Komisja Wyborcza podała do publicznej wiadomości komunikat, w którym przypomniała o ustawowej zasadzie wyłączności prowadzenia kampanii wyborczej przez komitety wyborcze. Oznacza to, że od momentu przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu określonego komitetu wyborczego obowiązują ten komitet i osoby zamierzające kandydować z listy tego komitetu, wszelkie reguły postępowania przewidziane w Ordynacji wyborczej, w tym dotyczące zasad i form prowadzenia kampanii wyborczej oraz pozyskiwania i wydatkowania środków finansowych na kampanię wyborczą. Zgodnie z ustawowymi wymogami środki na kampanię wyborczą mogą być przekazywane wyłącznie na rachunki bankowe, w wysokości określonej limitem wyborczym i w formie bezgotówkowej (przelewem, czekiem lub karta płatniczą), zaś kandydaci na posłów lub senatorów mogą dokonywać wpłat na takich samych zasadach jak inne osoby fizyczne. Partie polityczne i komitety wyborcze nie mogą żądać od osób kandydujących żadnych dodatkowych wpłat, ani zobowiązań do ich dokonania w przyszłości. Jednocześnie, wniesione do Państwowej Komisji Wyborczej pismo informujące o żądaniu wpłat od kandydatów, z uwagi na zawarte w nim treści, zostało przesłane do Prokuratury Generalnej z prośbą o analizę i ocenę w aspekcie przepisów prawa karnego.
  - W związku z sygnałami o organizowaniu przez Samoobronę Rzeczypospolitej Polskiej konkursu promującego udział w wyborach, w którym przewidziano wysokie nagrody pieniężne – Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła uwagę na niedopuszczalność organizowania konkursów, w których wygranymi są nagrody lub przedmioty o wartości wyżej niż zwyczajowo przyjęte w celach reklamowych i promocyjnych (art. 88 ust. 4 Ordynacji wyborczej) i wezwała Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej do prowadzenia kampanii wyborczej zgodnie z przepisami prawa.
3. Państwowa Komisja Wyborcza w różnych formach współdziałała z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji oraz zarządami Telewizji Polskiej i Polskiego Radia, a także innymi rozgłościami telewizyjnymi i radiowymi w sprawach związanych z prowadzeniem kampanii wyborczej i rozpowszechnianiem audycji wyborczych komitetów wyborczych. Udzielano także w tych sprawach wyjaśnień zainteresowanym podmiotom i wyborcom.

- Do Państwowej Komisji Wyborczej zgodnie z właściwością wpłynęła jedna skarga na ustalenia dotyczące podziału czasu antenowego przez Zarząd rozgłośni regionalnej Polskiego Radia Zachód S.A. Państwowa Komisja Wyborcza po rozpatrzeniu skargi stwierdziła jej niezasadność.
  - W związku z wątpliwościami – czy w wypadku unieważnienia rejestracji listy bądź kandydata na senatora odpowiednim zmianom ulega wymiar czasu na audycje wyborcze, Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że przewidziany ustawowo wymiar czasu na rozpowszechnianie audycji wyborczych powinien być w miarę możliwości wykorzystany zgodnie z przeznaczeniem. Zatem do dnia rozpoczęcia rozpowszechniania audycji wyborczych komitetów wyborczych czas na nie przeznaczony winien być aktualizowany zgodnie z faktyczną liczbą zarejestrowanych list okręgowych i kandydatów na senatorów.
  - W ramach roboczego współdziałania w realizacji zadań przewidzianych w Ordynacji wyborczej, kierownictwo i eksperci Krajowego Biura Wyborczego uczestniczyli w spotkaniach z dziennikarzami poświęconych problematyce prawa wyborczego.
4. Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z przyjętymi zasadami uzyskiwania danych o „frekwencji wyborczej”, określonymi w uchwale z dnia 4 lipca 2005r. podała w dniu głosowania do publicznej wiadomości informacje o frekwencji: o godz. 12.00 według danych przekazanych przez obwodowe komisje wyborcze na godz. 10.30 oraz o godz. 18.00 według danych z godz. 16.30.
  5. Do Państwowej Komisji Wyborczej zgłaszane były telefonicznie liczne pytania dotyczące warunków głosowania za granicą, zwłaszcza obowiązku wpisania się do spisu wyborców. W informacji o tym podanej na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej i w udzielanych odpowiedziach wyjaśniano, że wyborcy przebywający za granicą w dniu wyborów aby móc wziąć udział w głosowaniu winni posiadać: ważny polski paszport oraz wpisać się na swój wniosek, do spisu wyborców sporządzanego przez konsula właściwego terytorialnie dla miejsca pobytu wyborcy. Wniosek o wpisanie do spisu wyborców można wnieść ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie lub telefaksem najpóźniej w 5 dniu przed dniem wyborów. Można także głosować na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania, które wyborca otrzymuje na swój wniosek w urzędzie gminy właściwej dla miejsca jego stałego zamieszkania. Z przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej dokumentów z wyborów wynika, że z zamiarem udziału w głosowaniu do Sejmu i Senatu w wyborach zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. do spisów wyborców za granicą wpisało się 49840 osób; w głosowaniu wzięło udział 35679 wyborców.

IV. Przebieg głosowania oraz ustalenie wyników głosowania w obwodach

1. Lokale wyborcze zostały przygotowane zgodnie z ustawowymi wymogami. Większość lokali znajdowała się w stałych miejscach, tych samych co w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 r., referendum akcesyjnym w 2003 r. i wyborach samorządowych w 2002 r. Były one oznakowane i odpowiednio wyposażone. Wywieszone w nich były: obwieszczenia o obwodach głosowania, o okręgowych listach kandydatów na posłów i kandydatach na senatorów, informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu, obwieszczenia o skreślonych kandydatach oraz o warunkach ważności głosu oddanego na karcie do głosowania z nazwiskiem skreślonego kandydata. We wszystkich lokalach znajdowały się pomieszczenia za osłoną bądź parawany i osłony zapewniające zachowanie tajności głosowania. Komisje wyborcze kontrolowały przygotowanie lokali i w razie potrzeby podejmowały interwencje w tych sprawach. Stosownie do wymogu Ordynacji wyborczej wybrane lokale wyborcze zostały dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, z których jednak wyborcy ci korzystali bardzo rzadko. Zgodnie z apelem Państwowej Komisji Wyborczej w wielu gminach zostały zorganizowane różne formy pomocy dla tej grupy wyborców w dostarczeniu do lokali wyborczych, zwłaszcza środki transportu, podjazdy dla wózków inwalidzkich, itp.

Przypadki nienależytego przygotowania lokali wyborczych były nieliczne. Polegały one m.in. na lokalizowaniu kilku komisji obwodowych w jednym budynku co powodowało dezorientację wyborców, na zbyt małych rozmiarach lokali wyborczych utrudniających należyte rozmieszczenie urządzeń (urn, parawanów, stołów dla komisji, miejsc dla mężów zaufania), a także braku odpowiedniego wystroju lokalu. Niektórzy wyborcy zgłaszali krytyczne uwagi, że przy urnie wyborczej nie było przedstawiciela obwodowej komisji, nie oznaczono miejsc dla mężów zaufania. Z negatywną oceną spotkały się też, m.in. w Warszawie, przypadki stosowania – w razie zapelnienia urny - urn prowizorycznych, często papierowych pudeł. Argumentowano, że sytuacje takie wobec wielostronicowej karty do głosowania były do przewidzenia, i niezapewnienie drugiej urny zastępczej jest lekceważeniem wyborców. Z niezadowoleniem spotkało się też odstępowanie od wieloletniej praktyki wywieszania informacji o lokalach głosowania przy wejściach do bloków mieszkalnych. Np. w Krakowie, gdzie Urząd Miasta zrezygnował z tej formy powiadamiania wyborców gdyż 98% lokali wyborczych od lat znajduje się w tych samych siedzibach mimo, że o zmienionych lokalach zawiadomiono wyborców listownie, w dniu wyborów wielokrotnie zgłaszano telefonicznie pytania dotyczące adresów lokali głosowania. Jednocześnie, w celu zapewnienia wy-

borcom informacji o obwodach głosowania, urzędy gmin i miast, zwłaszcza dużych aglomeracji zamieszczały te dane na swoich stronach w Internecie (np. Warszawa).

Przygotowania do otwarcia lokali wyborczych rozpoczęły się 25 września br. na ogół przed godziną 5.00. Obwodowe komisje wyborcze otrzymały spisy wyborców, karty do głosowania, formularze protokołów do głosowania i pieczęcie. Komisje policzyły i ostemplowały karty do głosowania, sprawdziły i opieczętowały urnę wyborczą, rozłożyły spisy wyborców.

W przeddzień głosowania i w dniu głosowania okręgowe komisje wyborcze pełniły dyżury w celu udzielania pomocy i informacji obwodowym komisjom wyborczym i wyborcom. Dyżury pełnione były także w urzędach gmin, przede wszystkim w działkach ewidencji ludności. W wielu urzędach przedłużono w dniu 23 września br. godziny pracy dla wydawania wyborcom zaświadczeń o prawie do głosowania i aktualizowania spisów. W tym czasie dyżury pełnione były również w Państwowej Komisji Wyborczej oraz Krajowym Biurze Wyborczym.

- W czasie obowiązywania ciszy wyborczej w dniach 24 i 25 września 2005 r., nie było większych naruszeń zakazu prowadzenia agitacji wyborczej. Lokalne incydenty w tym zakresie polegały najczęściej na naklejaniu bądź wzajemnym zaklejaniu plakatów wyborczych niektórych komitetów, obwoźnym agitowaniu za głosowaniem na danego kandydata na oplakatowanych autobusach i samochodach, rozrzucaniu ulotek. Takie sytuacje miały miejsce m.in. w Gorzowie Wlkp., Augustowie, Ostrowcu Świętokrzyskim, Rykach. We wszystkich tego rodzaju przypadkach podejmowały stosowne działania komisje obwodowe oraz urzędy gminne i miejskie, a w miarę potrzeby sprawnie i skutecznie interweniowały policja i miejskie służby porządkowe.

2. Lokale wyborcze były otwarte od godz. 6.00 do 20.00. Głosowanie przebiegało w zasadzie bez zakłóceń. W kilku obwodach przedłużono głosowanie do godz. 21.00.

W nielicznych obwodach wystąpiły przypadki dostarczenia kart do głosowania w liczbie niezgodnej z liczbą określoną na paczkach, ostemplowania kart do głosowania niewłaściwą pieczęcią, krótkie przerwy w dostawie prądu, drobne wydarzenia o charakterze porządkowym. Utrudniały one chwilowo głosowanie jednak nie powodowały większych zakłóceń i nie miały wpływu na ogólny jego przebieg. Np. w okręgu Nr 10 z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim w dwóch obwodach w gminie Rokiciny głosowanie rozpoczęło się z godzinnym opóźnieniem z powodu awarii sejfu, w którym były zdeponowane karty do głosowania i pieczęcie; głosowanie w tych obwodach przedłużono do godz. 21.00. Podobna sytuacja miała miejsce w obwodzie nr 10 w Międzyświeciu w okręgu wyborczym nr 27 w Bielsku-Białej. W okręgu wyborczym nr 24 w

obwodzie nr 6 w Białymstoku awanturującego się wyborcę musiała wyprowadzić policja. W okręgu nr 30 w Rybniku w kilku obwodach nieprawidłowo osteplowano część kart do głosowania, które następnie wymieniono w ramach posiadanej rezerwy kart. Podobnie w okręgu nr 38 w Pile w jednym z obwodów głosowania w gminie Lipka niewłaściwą pieczęcią osteplowano część kart do głosowania do Senatu, które następnie wymieniono. W okręgu wyborczym nr 35 w Olsztynie w obwodach głosowania nr 16, 20, 24 i 28 w Ełku karty do głosowania osteplowano pieczęcią komisji ds. referendum. Okręgowa Komisja Wyborcza w Olsztynie po stwierdzeniu tego podjęła uchwałę o uznaniu tych kart za ważne oraz o zastosowaniu w dalszym głosowaniu kart z rezerwy osteplowanych prawidłową pieczęcią. W okręgu nr 39 w Poznaniu w 2 obwodach głosowania w gminie Kórnik wystąpiła awaria instalacji wodnej. Zdarzenia te miały miejsce przed rozpoczęciem głosowania. Było kilka przypadków odsunięcia od pracy w komisjach obwodowych członka komisji z powodu spożycia alkoholu. W zdecydowanej większości w czasie i miejscach głosowania nie nastąpiły żadne zdarzenia powodujące utrudnienia w przebiegu głosowania lub podważające jego powagę.

Zgodnie z Ordynacją wyborczą w obwodach o charakterze zamkniętym zwłaszcza w szpitalach i domach pomocy społecznej - korzystano z możliwości późniejszego rozpoczęcia głosowania niż o godzinie 6.00; rozpoczynało się ono na ogół o godz. 8.00-9.00. W większości obwodów w szpitalach i zakładach pomocy społecznej korzystano też z pomocniczej urny wyborczej.

3. Poważniejsze uchybienie miało miejsce w okręgu wyborczym do Senatu nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie. W okręgu tym na kartach do głosowania w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przy nazwiskach kandydatów nie umieszczono nazw lub skrótów nazw komitetów wyborczych, które kandydatów zgłosiły. Treść kart była zatem niezgodna z art. 200 Ordynacji wyborczej, stanowiącym, iż na karcie do głosowania umieszcza się nazwiska i imiona zarejestrowanych kandydatów z podaniem nazwy lub skrótu nazwy komitetu wyborczego. Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie, po otrzymaniu o tym informacji odbyła posiedzenie i podjęła uchwałę, w której „... Stwierdza, że treść wydrukowanych kart do głosowania w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczonych na dzień 25 września 2005 r. jest zgodna z wzorem ustalonym przez Okręgową Komisję Wyborczą w Częstochowie. Ustala treść komunikatu Okręgowej Komisji Wyborczej o pominięciu w treści kart do głosowania nazw komitetów wyborczych, które zgłosiły kandydatów na senatorów oraz uzupełniającego ten brak, stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały. Poleca wszystkim Obwodowym Komisjom Wyborczym w okręgu wyborczym nr 27 umieszczenie w lokalach wyborczych komunikatu, o którym mowa

§ 2 oraz informowanie wyborców o jego treści i potrzebie sprawdzenia karty do głosowania do Senatu RP z treścią komunikatu.”. W treści ustalonego komunikatu Okręgowa Komisja Wyborcza podała przy każdym kandydacie nazwę komitetu wyborczego, który zgłosił tego kandydata.

Okręgowa Komisja Wyborcza postanawiając kontynuować głosowania wzięła pod uwagę, iż wydrukowanie kart w poprawnym brzmieniu trwałoby od 8 do 9 godzin, zaś do czasu stwierdzenia ich wadliwości, tj. około godz. 8.15 głosowało nie więcej niż 5% wyborców - po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą postanowiła kontynuować głosowanie. W podjętej w tej sprawie uchwale Okręgowa Komisja Wyborcza ustaliła treść komunikatu o pominięciu na kartach do głosowania nazw komitetów wyborczych, które zgłosiły kandydatów na senatorów i treść uzupełnienia tego braku oraz poleciła komisjom obwodowym wywieszenie komunikatu w dobrze widocznych miejscach w lokalach wyborczych. Poleciła ponadto dodatkowe informowanie wyborców przy wydawaniu im karty do głosowania o potrzebie sprawdzenia karty do głosowania z treścią komunikatu. Według Okręgowej Komisji Wyborczej nie później niż o godz. 13.00 w dniu 25 września br. wyborcom była już znana informacja, które komitety wyborcze zgłosiły umieszczonych na karcie do głosowania kandydatów na senatorów. Niezależnie od tych działań, o samym zdarzeniu i ustaleniach Okręgowej Komisji Wyborczej wyborcy byli informowani na bieżąco przez telewizję i radio (co najmniej przez TVP i TVN24 oraz RMF-FM, Radio Katowice i częstochowskie Radio FON).

Tego typu rozwiązanie zaaprobowwała Państwowa Komisja Wyborcza stwierdzając, że wprawdzie sporządzenie kart do głosowania niezgodnych z przepisami ustawy i wzorem ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą jest poważnym zaniedbaniem, jednakże druk nowych kart oznaczałby długotrwałe przerwanie głosowania i w rezultacie prawdopodobieństwo uniemożliwienia części wyborcom udziału w wyborach, tak w wyborach do Senatu jak i do Sejmu. Ze względu na mechanizm progu wyborczego w wyborach do Sejmu skutki tego rzutowałyby na wynik wyborów do Sejmu w całym kraju.

4. W dniu głosowania tak do obwodowych, jak i okręgowych komisji wyborczych wpłynęło niewiele skarg, pytań i uwag wyborców, którym odmówiono wydania karty do głosowania, ponieważ ich nazwiska nie były umieszczone w spisie wyborców. Dotyczyły one zwłaszcza osób zamieszkujących czasowo na danym terenie, które zgodnie z przepisami wpisuje się do spisu wyborców na ich wniosek, złożony najpóźniej w 10 dniu przed głosowaniem. Stosunkowo niewiele było także interwencji na nieumieszczenie w spisach wyborców przebywających w szpitalach oraz przybyłych do szpitali bądź wypisanych ze szpitali bezpośrednio przed dniem głosowania i często były one

uzasadnione. Wynikało to z niedopełnienia przez administracje szpitali obowiązku aktualizacji spisu wyborców, bądź nienależytego sporządzenia wykazów osób przebywających w tych jednostkach, będących podstawą sporządzenia spisów. Okręgowe komisje wyborcze we współdziałaniu z komisjami obwodowymi i działami ewidencji ludności w gminach podejmowały wielorakie działania w celu umożliwienia tej grupie wyborców udziału w głosowaniu. M.in. w dniu głosowania w urzędach gmin pełnione były dyżury umożliwiające bieżące wyjaśnianie wątpliwości w tych sprawach. Na problemy te wielokrotnie zwracała uwagę Państwowa Komisja Wyborcza, m.in. bezpośrednio przed wyborami przypominała okręgowym i obwodowym komisjom o obowiązku dopisania do spisu w dniu wyborów - zgodnie z art. 67 ust. 2 i 3 Ordynacji - wyborcy, który przybył do szpitala lub zakładu pomocy społecznej w przeddzień wyborów. Zdarzały się pojedyncze interwencje wyborców niedopuszczonych przez komisję do udziału w głosowaniu w związku z podpisem złożonym przez innego wyborcę w nieprzeznaczonej dla niego rubryce spisu wyborców. W takiej sytuacji obwodowe komisje wyborcze starały się w miarę możliwości wyjaśnić i sprostować zaistniałą pomyłkę.

5. Przy czynnościach głosowania i ustalania wyników głosowania w obwodach mogli być obecni mężowie zaufania komitetów wyborczych. Według informacji przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej przez okręgowe komisje wyborcze do obwodowych komisji wyborczych zgłosiła się niewielka liczba mężów zaufania; częściej byli oni w obwodach w małych miastach, rzadziej w obwodach na wsi; ponadto w większości przypadków ich pobyt w lokalu wyborczym był krótki i rzadko uczestniczyli przy ustalaniu wyników głosowania. W wielu obwodach nie było mężów zaufania żadnego komitetu wyborczego.

Mężowie zaufania tylko sporadycznie wnosili zarzuty i uwagi do protokołów głosowania. Z dokumentacji wyborczej przekazanej Państwowej Komisji Wyborczej przez okręgowe komisje wyborcze wynika, że wnieśli oni zarzuty i uwagi do pracy tylko 6 – ciu obwodowych komisji wyborczych:

- Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 48 w Kielcach, zarzut że członek tej komisji jest pod wpływem alkoholu. Po dokonaniu przez Policję kontroli alkomatem członek ten został odwołany ze składu komisji;
- Obwodowej Komisji Wyborczej nr 2 w Jaworznie (gm. Piekoszów, okręg wyborczy nr 32 do Senatu i nr 33 do Sejmu w Kielcach), że 5-ciu członków tej komisji parafowało in blanco 3 egzemplarze protokołu głosowania na kandydatów na senatorów. Pełnomocnik Okręgowej Komisji Wyborczej w Kielcach ustalił zaistnienie tego faktu. Na tę okoliczność sporządzony został protokół, do

którego członkowie komisji oświadczyli, że dokonali tej czynności w celu przyspieszenia pracy przy ustalaniu wyników głosowania. Przedmiotowe egzemplarze protokołu zostały wycofane i zabezpieczone w Urzędzie Gminy w Piekoszowie, a obwodowa komisja wyborcza w Jaworznie otrzymała nowe egzemplarze. Okręgowa Komisja Wyborcza w Kielcach stwierdziła, że komisja obwodowa podjęła właściwe działania;

- Obwodowej Komisji Wyborczej nr 13 we Wrześni (okręg wyborczy nr 37 do Sejmu i nr 36 do Senatu), że karty do głosowania przechowywano poza lokalem wyborczym. Obwodowa Komisja Wyborcza wyjaśniła, że karty przechowywano w zamkniętym pomieszczeniu, do którego mieli dostęp tylko przewodniczący komisji i jego zastępca. Okręgowa Komisja Wyborcza zajęła stanowisko, iż fakt ten nie miał wpływu na wynik głosowania;
- Obwodowej Komisji Wyborczej nr 5 we Wrześni, że Komisja ta odmówiła żądaniem przez mężów zaufania przeliczeniu kart nieważnych (nieostęplowanych). Obwodowa Komisja uznała to żądanie za pozbawione podstaw prawnych. Okręgowa Komisja Wyborcza zajęła stanowisko, że zarzut jest zasadny, lecz nie miał wpływu na wyniki głosowania;
- Obwodowej Komisji Wyborczej nr 120 we Wrocławiu (okręg wyborczy nr 3 do Sejmu i do Senatu), że odmówiła wydania mężowi zaufania kopii protokołu głosowania w obwodzie na kandydatów na senatorów. Zgodnie ze stanowiskiem Obwodowej Komisji Wyborczej i Okręgowej Komisji Wyborczej we Wrocławiu zarzut jest niezasadny. Stosownie do art. 75 Ordynacji wyborczej, wyniki głosowania obwodowa komisja wyborcza podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej, poprzez ich wywieszenie w lokalu wyborczym w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców, co zostało uczynione. Wydanie kopii protokołu wyborcy, jak i mężowi zaufania jest w świetle obowiązujących przepisów prawa niedopuszczalne;
- Obwodowej Komisji Wyborczej nr 15 we Wrocławiu, że zastosowała 2 urny w trakcie głosowania i naruszyła art. 71 ust. 1 Ordynacji wyborczej. Obwodowa Komisja Wyborcza wyjaśniła, iż druga urna była konieczna wobec zapełnienia się pierwszej urny przed zakończeniem głosowania. Także zdaniem Okręgowej Komisji Wyborczej – nie można uznać zarzutu za zasadny, bowiem przepis na który powołuje się mąż zaufania mówi tylko o czynnościach związanych z uruchomieniem czynności wyborczych. Przyznać należy, że komisja obwodowa nie przewidziała i nie mogła przewidzieć, że urna zastosowana w wyborach zostanie zapełniona, przed końcem głosowania. Nadto porozumienie z Okręgową

Komisją Wyborczą, na które powołuje się mąż zaufania dotyczy drugiej urny wyborczej, która jest urną pomocniczą wyłącznie do wrzucania kart do głosowania w obwodach odrębnych. W stosunku do zarzutu naruszenia art. 71 ustawy Ordynacja wyborcza, mając na uwadze wyjaśnienia Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 15 należy uznać, iż Komisja postępowała zgodnie z przepisami prawa.

6. W zdecydowanej większości obwodów komisje obwodowe dokonały ustalenia wyników głosowania i sporządziły protokoły głosowania bez błędów. Wady dotyczyły ok. 10% protokołów, zwłaszcza protokołów sporządzonych ręcznie bez użycia kalkulatora wyborczego. W większości były to błędy rachunkowe, wymagające ponownego przeliczenia głosów i sporządzenia nowych protokołów. Błędy powstawały także wskutek niedostatecznej staranności komisji obwodowych i polegały na niezachowaniu wymogów formalnych sporządzenia protokołu, braku zaparafowania stron i braku podpisów członków komisji bądź pieczęci komisji. Zdarzały się też uchybienia spowodowane jakością sprzętu z którego komisje korzystały. Wadliwie sporządzone protokoły były przez odpowiednie obwodowe komisje wyborcze poprawiane, uzupełniane bądź ponownie sporządzane. Ustalone przez komisje wyniki głosowania były niezwłocznie podawane do publicznej wiadomości przez ich wywieszenie w siedzibach komisji, w miejscach dostępnych dla wyborców. Odnotowano pojedyncze sygnały o wywieszeniu informacji w mało dostępnym miejscu oraz niekompletności informacji. W miarę możliwości w takich wypadkach były one uzupełniane bądź wywieszane ponownie.

W celu zapewnienia poprawności arytmetycznej ustalanych przez obwodowe komisje wyborcze wyników głosowania i poprawnego sporządzenia protokołów głosowania, okręgowe komisje wyborcze na podstawie art. 47 ust. 1 Ordynacji wyborczej powołały w większości gmin i miast pełnomocników. Ich powołanie i działalność zostały określone uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 września 2001 r., ustalającą wytyczne dla okręgowych komisji wyborczych dotyczące trybu i zasad powoływania oraz zadań pełnomocników do sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania w obwodzie w wyborach do Sejmu i do Senatu (M.P. Nr 30, poz. 504). Pełnomocnikami zostali przede wszystkim pracownicy samorządowi gmin z reguły pełniący funkcje urzędników wyborczych wyznaczonych w trybie art. 23 ust. 2 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.

Pełnomocnicy dokonywali sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania przy użyciu tzw. kalkulatora wyborczego dostarczonego przez Krajowe Biuro Wyborcze, na podstawie przekazanych im przez obwodową komisję zestawień, zawierających dane liczbowe z protokołów głosowania w obwodzie. Ich zadaniem było ustale-

nie, czy dane liczbowe o wynikach głosowania są obliczone prawidłowo. Wykonywali oni prace obliczeniowe korzystając ze specjalnie przygotowanego programu komputerowego uwzględniającego elementy niezbędne dla poprawności obliczeń. Korzystanie z techniki elektronicznej na szczeblu obwodów głosowania przy ustalaniu wyników głosowania było stosowane w blisko 80% obwodów.

Protokoły głosowania w obwodach przewodniczący obwodowych komisji lub ich zastępcy przekazywali w zabezpieczonych kopertach okręgowym komisjom wyborczym. W większości miast oraz w gminach odległych od siedziby okręgowej komisji w celu usprawnienia przekazywania protokołów, utworzono dla ich odbioru punkty rejonowe. Zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej punkty rejonowe mieściły się w urzędach miast i gmin, i urzędach dzielnic; a w szczególnych wypadkach – w innych budynkach organów administracji samorządowej. Odbioru protokołów dokonywały osoby upoważnione przez okręgowe komisje wyborcze. Ich zadaniem było jedynie dostarczenie (w zamkniętej i opieczątowanej kopercie) protokołu okręgowej komisji wyborczej. Przy czynnościach tych mogli być obecni mężowie zaufania, jednakże w praktyce nie korzystali oni z tego uprawnienia.

V. Ustalenie wyników głosowania i wyborów w okręgach wyborczych.

1. Okręgowe Komisje Wyborcze na podstawie protokołów głosowania w obwodach w wyborach do Sejmu ustaliły protokoły wyników głosowania w okręgu wyborczym. Dane z protokołów zostały niezwłocznie przekazane do Państwowej Komisji Wyborczej (w dniu 27 września 2005 r. w godzinach rannych), która na ich podstawie, zgodnie z art. 165 ust. 1 Ordynacji wyborczej, ustaliła wstępnie te komitety wyborcze, których listy okręgowe otrzymały co najmniej 5% ważnych głosów w skali kraju i spełniają warunek uczestniczenia w podziale mandatów oraz komitety, których listy nie spełniają tego warunku.

Okręgowe komisje wyborcze przekazały następnie do Państwowej Komisji Wyborczej telefaksem protokoły wyników głosowania w okręgach wyborczych. Na ich podstawie Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z art. 165 ust. 2 Ordynacji wyborczej, ustaliła zbiorcze wyniki głosowania na listy okręgowe w skali kraju i stwierdziła, które listy spełniają warunki uprawniające do uczestniczenia w podziale mandatów w okręgach wyborczych. Informację o tym Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie przekazała okręgowym komisjom wyborczym; na jej podstawie okręgowe komisje wyborcze dokonały podziału mandatów pomiędzy uprawnione listy okręgowe i sporządziły protokoły z wyborów posłów w okręgach wyborczych. Wstępna informacja Państwowej Komisji Wyborczej o listach uprawnionych do uczestniczenia w podziale mandatów oraz protokolarne ustalenie uprawnionych list były niezwłocznie podane do

publicznej wiadomości, a także dostępne w Studiu Wyborczym działającym w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej, oraz w Internecie pod adresem: www.wybory2005.pkw.gov.pl.

Na podstawie informacji otrzymanych drogą elektroniczną Państwowa Komisja Wyborcza podała także w dniu 25 września br. na konferencjach prasowych, w studiu wyborczym i na stronie internetowej – informacje o frekwencji wyborczej według stanu na godz. 10.30 i 16.30 oraz w dniu 26 września – informację o częściowych wynikach wyborów do Sejmu według danych z 10%, 30%, 60% i 90% obwodów głosowania.

Okręgowe Komisje Wyborcze po otrzymaniu ze wszystkich obwodów protokołów głosowania w obwodzie na kandydatów na senatorów sporządziły protokoły wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgach wyborczych. Informacje o wynikach głosowania i wyborach do Sejmu i do Senatu zostały podane do publicznej wiadomości.

Według posiadanych informacji przy czynnościach ustalania i przekazywania danych i protokołów wyników głosowania i wyborów posłów i senatorów, w większości okręgowych komisji wyborczych byli obecni pełnomocnicy lub upoważnione przez nich osoby najczęściej 2-3 komitetów wyborczych. Nie wnieśli oni do protokołów zarzutów i uwag.

2. Sporządzone przez okręgowe komisje wyborcze protokoły wyników głosowania w okręgu wyborczym wraz z zestawieniami wyników głosowania i podziału mandatów pomiędzy okręgowe listy kandydatów na posłów, protokoły z wyborów posłów do Sejmu w okręgu wyborczym oraz protokoły wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym, wraz z nośnikami informatycznymi z danymi zarejestrowanymi w okręgu wyborczym - przewodniczący okręgowych komisji wyborczych (bądź upoważnione osoby) dostarczyli Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 27 września 2001 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, po stwierdzeniu prawidłowości ustalonych przez okręgowe komisje wyborcze wyników głosowania i wyborów w okręgach wyborczych, sporządziła w tym samym dniu, tj. 27 września 2005 r.:

- obwieszczenie o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. oraz
- obwieszczenie o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.

Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po przyjęciu obwieszczeń podała zbiorcze wyniki głosowania i wyborów do publicznej wiadomości na konferencji prasowej oraz przekazała obwieszczenia do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Zostały one ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 7 października 2005 r. Nr 195, poz. 1626 i 1627. Przy czynnościach ustalania przez Państwową Komisję Wyborczą wyników wyborów do Sejmu i do Senatu i innych czynnościach związanych z ustaleniem tych wyników nie byli obecni pełnomocnicy komitetów wyborczych.

Sprawdzanie i ustalanie wyników głosowania w okręgach wyborczych i w skali kraju, warunków uprawniających do uczestniczenia w podziale mandatów i dokonanie podziału mandatów pomiędzy listy uprawnionych komitetów wyborczych oraz ustalenie liczby mandatów i nazwisk kandydatów otrzymujących mandaty było dokonywane przy wykorzystaniu techniki elektronicznej, na zasadach i w sposób określony w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad i sposobu wykorzystania elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005r. (M.P. Nr 48, poz. 661). Wyniki głosowania i wyborów do Sejmu i do Senatu zostały umieszczone na stronie internetowej www.wybory2005.gov.pl . Wyniki te obejmowały pełne informacje o wynikach głosowania we wszystkich obwodach.

3. Wybory do Sejmu i do Senatu obserwowali przedstawiciele centralnych organów wyborczych Litwy, Łotwy i Ukrainy. Byli oni w wybranych obwodach głosowania, spotkali się z Okręgową Komisją Wyborczą w Lublinie oraz w Warszawie, gdzie obserwowali funkcjonowanie Studia Wyborczego. Spotkali się także w celu wymiany doświadczeń z Państwową Komisją Wyborczą.

Ponadto Państwowa Komisja Wyborcza udzieliła wyjaśnień o polskim prawie wyborczym delegacji Białorusi, reprezentującej organizację pozarządową Partnerstwo-Inicjatywa Obywatelska; jej przedstawiciele spotkali się także z Okręgową Komisją Wyborczą w Białymstoku. W kilku obwodach na terenie Białegostoku i Hajnówki obserwowali głosowanie obserwatorzy rządu Białorusi.

* * *

Na podstawie posiadanych dokumentów i informacji o przebiegu głosowania i wyborów Państwowa Komisja Wyborcza nie stwierdziła naruszeń przepisów prawa wyborczego, które mogłyby wywrzeć wpływ na wyniki głosowania i wyborów.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:

Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:

Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki

Załącznik nr 1

Rozporządzenia ministrów i Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

- 1) z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 81, poz. 888),
- 2) z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie spisu wyborców w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 84, poz. 922 i z 2005 r. Nr 102, poz. 858),
- 3) z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 84, poz. 921, z 2004 r. Nr 38, poz. 352 i z 2005 r. Nr 102, poz. 859),
- 4) z dnia 1 marca 2004 r. r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz.U. Nr 42, poz. 388),
- 5) z dnia 6 września 2004 r. w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu oraz trybu udzielania im dni wolnych od pracy (Dz.U. Nr 202, poz. 2076 i z 2005 r. Nr 175, poz. 1465),

Ministra Sprawiedliwości

- 6) z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie trybu i terminu zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania (Dz.U. Nr 19, poz. 195),

Ministra Finansów

- 7) z dnia 23 lipca 2001 r. w sprawie sprawozdania komitetu wyborczego w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 81, poz. 881),

Ministra Spraw Zagranicznych

- 8) z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu i terminu powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych za granicą w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 85, poz. 935 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1520),
- 9) z dnia 17 sierpnia 2001 r. spisu wyborców dla obwodu głosowania utworzonego za granicą w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 89, poz. 988),
- 10) z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 157, poz. 1324, Nr 181, poz. 1519 i Nr 184, poz. 1544),

Ministra Infrastruktury

- 11) z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie spisu wyborców dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 89, poz. 989),
- 12) z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu i terminu powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 89, poz. 990 i z 2005 r. Nr 167, poz. 1403),
- 13) z dnia 12 września 2005 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania na polskich statkach morskich w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 179, poz. 1489 i Nr 181, poz. 1506),

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- 14) z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 90, poz. 1005 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1509),

Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

- 15) z dnia 3 lipca 2001 r. w sprawie trybu postępowania w zakresie nieodpłatnego przedstawiania w programach ogólnokrajowych telewizyjnych i radiowych informacji, wyjaśnień i komunikatów Państwowej Komisji Wyborczej związanych z zarządzonymi wyborami do Sejmu i do Senatu i obowiązującymi przepisami prawa wyborczego (Dz.U. Nr 74, poz. 800),
- 16) z dnia 13 sierpnia 2001 r. w sprawie przygotowania i rozpowszechniania audycji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz.U. Nr 89, poz. 991 i z 2005 r. Nr 59, poz. 512),
- 17) z dnia 23 sierpnia 2005 r. w sprawie czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji wyborczych oraz ramowego podziału czasu w programach ogólnokrajowych i regionalnych (Dz.U. Nr 165, poz. 1382 i Nr 168, poz. 1409).

Załącznik nr 2

Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej

- 1) z dnia 26 lipca 2001 r. w sprawie wzorów pieczęci okręgowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych dla przeprowadzenia wyborów do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 25, poz. 426),
- 2) z dnia 13 sierpnia 2001 r. w sprawie wzoru zaświadczenia dla mężów zaufania do obwodowych komisji wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 27, poz. 445),
- 3) z dnia 22 sierpnia 2001 r. w sprawie wzorów kart do głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 29, poz. 495 oraz z 2005 r. Nr 35, poz. 481 i Nr 52, poz. 721),
- 4) z dnia 3 września 2001 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych dotyczących trybu i zasad powoływania oraz zadań pełnomocników do sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania w obwodzie w wyborach do Sejmu i do Senatu (M.P. Nr 30, poz. 504),
- 5) z dnia 17 kwietnia 2003 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M.P. Nr 20, poz. 301 i z 2004 r. Nr 12, poz. 192),
- 6) z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie wzorów potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia okręgowej listy kandydatów na posłów i protokołu rejestracji okręgowej listy kandydatów na posłów oraz wzorów potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia kandydata na senatora i protokołu rejestracji kandydata na senatora (M.P. Nr 35, poz. 479),

- 7) z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie regulaminów okręgowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 35, poz. 480),
- 8) z dnia 13 czerwca 2005 r. w sprawie wzorów protokołów głosowania i protokołów wyborów stosowanych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 36, poz. 503),
- 9) z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie wzorów zestawień wyników głosowania w obwodzie stosowanych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 39, poz. 532),
- 10) z dnia 4 lipca 2005 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych i obwodowych komisji wyborczych, dotyczących trybu i zasad przekazywania Państwowej Komisji Wyborczej danych o liczbie osób uprawnionych do głosowania oraz o liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 41, poz. 552),
- 11) z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie powołania okręgowych komisji wyborczych w celu przeprowadzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (podana do publicznej wiadomości na stronie internetowej www.pkw.gov.pl),
- 12) z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych dotyczących przyjmowania zgłoszeń i rejestracji okręgowych list kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 37, poz. 507),
- 13) z dnia 8 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad i sposobu wykorzystania elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 48, poz. 661),
- 14) z dnia 8 sierpnia 2005 r. w sprawie sposobu drukowania kart do głosowania oraz trybu ich dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 48, poz. 660),
- 15) z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych za granicą w wyborach do Sejmu Rzeczy-

pospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 49, poz. 670),

- 16) z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad i trybu przekazania okręgowej komisji wyborczej właściwej dla m.st. Warszawy wyników głosowania i protokołu głosowania z obwodów utworzonych za granicą w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 49, poz. 669),
- 17) z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych, dotyczących zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005r. (M.P. Nr 44, poz. 603),
- 18) z dnia 29 sierpnia 2005 r. w sprawie wytycznych dotyczących trybu i sposobu wykonywania przez okręgowe komisje wyborcze zadań z ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 52, poz. 714),
- 19) z dnia 1 września 2005 r. w sprawie sporządzania i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 52, poz. 720),
- 20) z dnia 1 września 2005 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania okręgowej komisji wyborczej właściwej dla siedziby armatora wyników głosowania i protokołów głosowania z obwodów utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 52, poz. 719).

Sygn. akt III SW 199 - 200/05

UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO

z dnia 15 grudnia 2005 r.

w sprawie ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych

Przewodniczący Prezes SN: Walerian Sanetra

Sędziowie SN:

Krystyna Bednarczyk

Teresa Flemming-Kulesza

Katarzyna Gonera

Beata Gudowska

Zbigniew Hajn

Józef Iwulski

Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca)

Roman Kuczyński

Jerzy Kuźniar

Jerzy Kwaśniewski

Zbigniew Myszka

Maria Tyszczel

Barbara Wagner

Andrzej Wasilewski

Małgorzata Wrębiakowska - Marzec

Andrzej Wróbel

Protokolanci: Magdalena Rączka i Hubert Piskorz z udziałem Zastępcy Prokuratora Generalnego Ireny Okrągłej i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Ferdynanda Rymarza,

po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu jawnym w dniu 15 grudnia 2005 r., mając na uwadze co następuje:

I

1. Zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.), Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i

Spraw Publicznych, na podstawie sprawozdania z wyborów przedstawionego przez Państwową Komisję Wyborczą oraz opinii wydanych w wyniku rozpoznania protestów, rozstrzyga o ważności wyborów oraz o ważności wyboru posła lub senatora, przeciwko któremu wniesiono protest.

2. Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. zawiera informacje o ich prawidłowym przebiegu oraz o nielicznych przypadkach naruszenia prawa wyborczego. W konkluzji Państwowa Komisja Wyborcza nie stwierdziła takich naruszeń prawa wyborczego, które mogły wywrzeć wpływ na wyniki głosowania i wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
- 3.1. Sąd Najwyższy w składach trzyosobowych rozpoznał 136 protestów wyborczych. Wyłącznie wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczyło 26 spraw; również 26 spraw dotyczyło wyłącznie wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, a większość (84 sprawy) odnosiła się jednocześnie do wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
- 3.2. W 5 postanowieniach, dotyczących protestów złożonych przez kilku lub kilkunastu wyborców, Sąd Najwyższy ocenił prawidłowość wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w okręgu nr 27 w Częstochowie. We wszystkich postanowieniach uznał, że został naruszony art. 200 Ordynacji wyborczej. Na karcie do głosowania nie zostały bowiem zamieszczone nazwy lub skróty nazw komitetów wyborczych zgłaszających kandydatów na senatorów. Dlatego w tych postanowieniach Sąd Najwyższy w składach trzyosobowych na podstawie art. 72 Ordynacji wyborczej stwierdził, że karty do głosowania były nieważne i uznał, iż miało to (w 3 postanowieniach) lub mogło mieć (w 2 postanowieniach) wpływ na wynik wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu nr 27. Sąd Najwyższy rozpoznając te protesty nie podzielił poglądów Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, według których naruszenie art. 200 Ordynacji wyborczej nie spowodowało nieważności kart do głosowania i nie miało wpływu na wynik wyboru senatorów w okręgu nr 27.

Zgodnie z art. 60 Ordynacji wyborczej głosowanie odbywa się przy pomocy urzędowych kart do głosowania, a treść karty do głosowania określają przepisy szczególne ustawy (w tym jej art. 200). Dlatego Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych stwierdza, że nie jest urzędowo ustaloną kartą do głosowania w rozumieniu art. 60 w związku z art. 72 Ordynacji wyborczej karta, na której - wbrew wymaganiam art. 200 Ordynacji wyborczej - nie umieszczono nazw komitetów wyborczych zgłaszających kandydatów, co ustawodawca uznał za niezbędną informację

dla wyborców. W związku z tym głosowanie w okręgu wyborczym nr 27 zostało przeprowadzone przy użyciu kart nieważnych (art. 72 Ordynacji wyborczej). Nieważnych kart nie uwzględnia się zaś przy ustalaniu wyników głosowania w obwodzie (art. 203 ust. 1 pkt 3 Ordynacji wyborczej), a w konsekwencji przy ustalaniu wyników wyborów w okręgu (art. 205 ust. 1 Ordynacji wyborczej).

Sąd Najwyższy w składzie 3 sędziów za uzasadniony uznał także protest dotyczący wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu nr 32 w Kielcach i stwierdził, że zarzut popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt 6 k.k. jest uzasadniony, co mogło mieć wpływ na wynik wyborów w tym okręgu. Uzasadniony był bowiem zarzut naruszenia art. 196 Ordynacji wyborczej polegający na zbieraniu podpisów na listach poparcia kandydatów Samoobrony RP, niezawierających nazwisk kandydatów, lecz tylko oznaczenie komitetu wyborczego. Żaden z trzech kandydatów zgłoszonych na podstawie tych list nie uzyskał jednak mandatu i dlatego Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych stwierdził brak podstaw do unieważnienia wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w tym okręgu.

- 3.3. W odniesieniu do 10 protestów Sąd Najwyższy wydał opinię, że są one uzasadnione, lecz stwierdzone naruszenia prawa nie miały wpływu na wynik wyborów. W tych sprawach nastąpiło błędne ustalenie wyników głosowania, obejmujące od jednego do 27 głosów. Przyczynami zniekształcenia rzeczywistego wyniku głosowania było nieprawidłowe kwalifikowanie głosu jako nieważnego lub - najczęściej - omyłkowe wpisywanie liczby głosów oddanych na danego kandydata do sąsiedniej rubryki protokołu. Jednak z uwagi na znaczne różnice głosów między poszczególnymi kandydatami nie miało to wpływu na wynik wyborów. W odniesieniu do wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Sąd Najwyższy wziął także pod uwagę, że głosy błędnie zaliczone innemu kandydatowi z tej samej listy wyborczej są wliczane do ogólnej liczby głosów uzyskanych przez dany komitet wyborczy, a także, iż w kilku przypadkach wynik wyborów danego komitetu wyborczego był bardzo odległy od wynikającego z art. 133 ust. 1 Ordynacji wyborczej wymagania uzyskania co najmniej 5% ważnie oddanych głosów w skali kraju, co jest niezbędne do udziału w podziale mandatów.
- 3.4. Protestów nieuzasadnionych wpłynęło 14, w tym 9 odnoszących się jednocześnie do wyborów do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Bez dalszego biegu Sąd Najwyższy pozostawił 90 protestów, jako że nie spełniały one wymagań przewidzianych Ordynacją wyborczą, a w jednej sprawie protest został zwrócony.
4. Prokurator Generalny wniósł o podjęcie uchwały stwierdzającej: (1) ważność wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r., (2) ważność wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25

września 2005 r., z wyjątkiem wyborów przeprowadzonych w okręgu wyborczym nr 27 obejmującym powiaty częstochowski, kłobucki, lubliniecki i myszkowski oraz miasto na prawach powiatu Częstochowę, (3) nieważność wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w okręgu wyborczym nr 27 oraz wygaśnięcie mandatów wybranych w powyższym okręgu wyborczym senatorów Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Waclawa Laseckiego i Czesława Wincentego Ryszki, jak też zarządzającej przeprowadzenie ponownych wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27.

5. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wniósł o stwierdzenie ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.

II.

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, po rozważeniu sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej i opinii w sprawach z protestów wyborczych, przy uwzględnieniu obwieszczeń Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 września 2005 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. (Dz. U. Nr 195, poz. 1626 i 1627) oraz biorąc pod uwagę wnioski Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 82 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.)

1. stwierdza ważność wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.;
2. stwierdza ważność wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych dnia 25 września 2005 r., z wyjątkiem wyborów w okręgu wyborczym nr 27;
3. stwierdza nieważność wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie w części obejmującej czynności wyborcze od zarządzenia wydrukowania kart do głosowania i postanawia w tym zakresie ponowić postępowanie wyborcze;
4. stwierdza wygaśnięcie mandatów senatorów Jarosława Waclawa Laseckiego i Czesława Wincentego Ryszki.

Sygn. akt III SW 19/05

POSTANOWIENIE

z dnia 25 października 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący, sprawozdawca) SSN Zbigniew Myszkowski SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z protestu wyborczego Powiatowego Sztabu Wyborczego Komitetu Wyborczego Sojusz Lewicy Demokratycznej w Chojnicach protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 października 2005 r.

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

Uzasadnienie.

Pismem z 24 września 2005 r., które wpłynęło do Sądu Okręgowego w Słupsku 27 września 2005 r., a do Sądu Najwyższego 28 września 2005 r., Powiatowy Sztab Wyborczy Komitetu Wyborczego Sojusz Lewicy Demokratycznej w Chojnicach, zwrócił się do sądu o „wyjaśnienie w trybie wyborczym zaistniałej sytuacji”, polegającej na tym, że na stronie internetowej (którą w piśmie szczegółowo opisano) przedstawiona została informacja o liście kandydata SLD do Sejmu RP w wyborach parlamentarnych 25 września 2005 r., w której pominięto w wykazie kandydatów nazwisko kandydata Jacka Jakuba Kowalika. Ta prezentowana publicznie lista kandydatów, zdaniem wnoszącego protest, dezinformuje społeczeństwo, co może rodzić poważne skutki dla wyniku wyborów parlamentarnych w okręgu wyborczym nr 26. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pismo zawierające wniosek o „wyjaśnienie w trybie wyborczym zaistniałej sytuacji” nie jest jednoznaczne w swojej treści, ale skoro wnoszący protest skierował je do sądu z powołaniem się na obawę o poważne skutki dla wyniku wyborów parlamentarnych, jakie może rodzić „zaistniała sytuacja”, należało potraktować wniesione pismo jako protest przeciwko ważności wyborów.

Zgodnie z art. 101 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i Senatu RP na zasadach określonych w ustawie - przy czym zasady i tryb przeprowadzania wyborów parlamentarnych oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wy-

borcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm., zwana dalej Ordynacją wyborczą).

Według art. 78 ust. 1 Ordynacji wyborczej, protest wnosi się: (1) przeciwko ważności wyborów, (2) przeciwko ważności wyborów w okręgu lub (3) przeciwko wyborowi posła lub senatora, przy czym przyczyną wniesienia protestu może być: (1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub (2) naruszenie przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów, może go wnieść każdy wyborca (art. 78 ust. 2 Ordynacji wyborczej). Protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła lub senatora może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (art. 78 ust. 3 Ordynacji wyborczej). Prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu komitetu wyborczego (art. 78 ust. 4 Ordynacji wyborczej).

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Ordynacji wyborczej, protest wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 79 ust. 3 Ordynacji wyborczej).

Jak wynika z przytoczonych regulacji, protest przeciwko ważności wyborów parlamentarnych musi spełniać określone wymagania co do terminu jego wniesienia, podmiotu, który jest uprawniony do jego wniesienia, oraz zarzutów, na których się opiera.

Terminem początkowym wniesienia protestu jest data ogłoszenia obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach wyborów. Obwieszczenia o wynikach wyborów do Sejmu RP i wynikach wyborów do Senatu RP - obydwie z dnia 27 września 2005 r. - zostały ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 7 października 2005 r. (Dz. U. Nr 195, poz. 1626 i 1627). Protest wniesiony przez Powiatowy Sztab Wyborczy Komitetu Wyborczego Sojuszu Lewicy Demokratycznej w Chojnicach jest przedwczesny, ponieważ został wniesiony do Sądu Okręgowego w Słupsku przed ogłoszeniem wyników wyborów. Także do Sądu Najwyższego wpłynął przed opublikowaniem w Dzienniku Ustaw wyników wyborów parlamentarnych. Czyni to protest niedopuszczalnym.

Protest został wniesiony przez Powiatowy Sztab Wyborczy Komitetu Wyborczego Sojuszu Lewicy Demokratycznej w Chojnicach, który nie jest podmiotem uprawnionym do wnoszenia protestów wyborczych. Zgodnie z art. 78 Ordynacji wyborczej, uprawnionymi do wniesienia protestu są wyborcy (albo każdy wyborca - art. 78 ust. 2, albo wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego - art. 78 ust. 3), a także przewodniczący właściwej komisji wyborczej i pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego (chodzi o pełnomocnika, o którym mowa w art. 96 ust. 2 pkt 1 Ordynacji wyborczej). Żadne inne osoby lub organizacje nie są uprawnione do wnoszenia protestów wyborczych.

Przedmiotem zarzutów protestu wyborczego przeciwko ważności wyborów parlamentarnych może być tylko dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów.

Podnoszonych w piśmie Powiatowego Sztabu Wyborczego Komitetu Wyborczego Sojuszu Lewicy Demokratycznej w Chojnicach okoliczności nie można zakwalifikować w żadnej z dwóch kategorii naruszeń prawa wyborczego, opisanych w art. 78 ust. 1 Ordynacji wyborczej, które pozwalałyby na rozważanie ważności wyborów w takim zakresie, na jaki pozwalają przepisy Rozdziału 10 Ordynacji wyborczej zatytułowanego „Protesty wyborcze. Ważność wyborów” (art. 78 - art. 84 Ordynacji wyborczej). Prawo wyborcy do wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów nie oznacza, że może on kwestionować cokolwiek, co wiązałoby się z wyborami, lecz powinien sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których te zarzuty opiera, przy czym powinny być to zarzuty dotyczące naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej w zakresie ustalonym w art. 78 ust. 1 tej ustawy (por. niepublikowane orzeczenie Sądu Najwyższego z 8 listopada 2001 r., III SW 128/01).

Według art. 81 ust. 1 Ordynacji wyborczej, Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 79 (w tym dotyczących terminu jego wniesienia), przy czym niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Z przedstawionych przyczyn protest wyborczy Powiatowego Sztabu Wyborczego Komitetu Wyborczego Sojuszu Lewicy Demokratycznej w Chojnicach, wniesiony przed terminem wskazanym w art. 79 ust. 1 Ordynacji wyborczej, przez podmiot do tego nieuprawniony i przedstawiający zarzuty wykraczające poza ustawowo określony zakres przedmiotowy protestu, należało pozostawić bez dalszego biegu na podstawie art. 81 ust. 1 Ordynacji wyborczej, bez merytorycznego rozpoznawania zasadności zarzutów podniesionych przez wnoszącego protest.

Sygn. akt III SW 69/05

POSTANOWIENIE

z dnia 8 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący, sprawozdawca) SSN Zbigniew Hajn SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z protestu wyborczego Dariusza Jesiotra przeciwko ważności wyborów do Senatu RP, przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 16 w Radomiu
- 3) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2005 r.,

postanawia:

wyrazić opinię, iż zarzut protestu jest niezasadny.

Uzasadnienie

Dariusz Jesiotr, powołując się na art. 78 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U Nr 46, poz. 499 ze zm.), wniósł protest wyborczy przeciwko ważności wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w Okręgu Wyborczym nr 16 „z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów niniejszej ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów”.

Podał, że kandydował do Senatu jako kandydat komitetu wyborczego Samoobrona RP i w dniu wyborów był ujęty w spisie wyborców o okręgu nr 16. Zdaniem wnoszącego protest „istnieje uzasadnione podejrzenie popełniania przestępstwa przez Okręgową Komisję Wyborczą w Radomiu w związku z wielce prawdopodobnym sfalszowaniem wyborów, w tym protokołu z wyborów do Senatu RP w okręgu wyborczym nr 16. Najistotniejsze są fakty, jakie miały miejsce w poniedziałek 26.09.2005 r. pomiędzy godziną 12.10 a 13.00”. Fakty te to otrzymanie przez dziennikarzy „Słowa Ludu”, Radia ESKA oraz Radia PLUS informacji z Okręgowej Komisji Wyborczej o tym, że do Senatu wybrani zostali Stanisław Karczewski z PiS i Dariusz Jesiotr z Samoobrony. Informacje te przekazane zostały redakcji gazety i wyemitowane przez oba radia. Na konferencji prasowej zorganizowanej w siedzibie Okręgowej

Komisji Wyborczej w Radomiu o godzinie 13.00 poinformowano już o zwycięstwie Stanisława Karczewskiego z PiS i Andrzeja Łuczyckiego z PO. Wnoszący protest uważa, że „naależy założyć, iż o wynikach wyborów do Senatu RP Okręgowa Komisja Wyborcza nie informowała mediów bez posiadania kompletnych wyników i ewentualnie Protokołu, a uczyniono to około godz. 12.10 - 12.20. Jeżeli więc inne dane podano o godzinie 13.00, to musiał w międzyczasie powstać drugi Protokół, z wynikami nieodpowiadającymi stanowi faktycznemu, czyli sumie oddanych głosów w 507 Obwodowych Komisjach Wyborczych. Komisja Okręgowa tłumaczy się oczywiście, że nie mógł nikt podawać danych wcześniej, ponieważ liczą się tylko te przekazane na konferencji przez Przewodniczącego.” Autor protestu sugeruje, że po podaniu w mediach informacji o tym, że został senatorem „podmieniono” co najmniej jeden protokół obwodowej komisji wyborczej. Podniósł, że Andrzej Łuczycki otrzymał „niespotykane dużo” głosów w Radomiu, podczas gdy we wszystkich pozostałych komisjach obwodowych przegrywał z Dariuszem Jesiotrem. Zwracał też uwagę na różnicę między liczbą wydanych kart do głosowania a liczbą oddanych głosów (ważnych i nieważnych), która wynosi 384. W jego ocenie jest też wielce prawdopodobne, że na znacznej części kart do głosowania zawierających głosy nieważne znajduje się jego nazwisko, „co mogłoby oznaczać możliwość manipulowania kartami do głosowania po oddaniu głosu przez Wyborców.” Uważa, że „w świetle zaistniałych wydarzeń konieczne wydaje się być ponowne przeliczenie głosów oraz weryfikacja kart z głosami nieważnymi we wszystkich Obwodowych Komisjach Wyborczych w okręgu wyborczym nr 16.”

Uczestnik postępowania - Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Radomiu w odpowiedzi na protest podał, że Komisja ustaliła wyniki głosowania i wyniki wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej 26 września 2005 r. o godzinie 11.52 (taka informacja znajduje się w systemie informatycznym, który wspomagał pracę okręgowych komisji wyborczych na terenie całego Kraju), a na godzinę 13.00 zwołana została konferencja prasowa, na której te wyniki przedstawiono. Ani członkowie Okręgowej Komisji Wyborczej ani pracownicy Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Radomiu, którzy zawiadamiali media o konferencji prasowej nie przekazywali informacji ani o wynikach wyborów do Sejmu ani do Senatu. W ocenie tego uczestnika postępowania zarzuty podnoszone w proteście są bezzasadne.

Uczestnik postępowania Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wyraził opinię, że zarzuty, na których oparty jest protest są bezzasadne. Podniósł, że wnoszący protest nie przedstawił ani nie wskazał dowodów na poparcie nieprawidłowego ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu. Domniemanie popełnienia fałszerstwa opiera na rozbieżności między pochodzącymi z bliżej niesprecyzowanych źródeł informacjami podanymi rzekomo przez prasę i radio przed sporządzeniem protokołu wyników głosowania i wyników wyborów a wynikami ustalonymi i wymienionymi w protokole przez Okręgo-

wą Komisję Wyborczą. Hipoteza podmienienia protokołów nie została niczym uprawdopodobniona. Wnoszący protest nie wskazał rozbieżności pomiędzy wynikami głosowania w obwodach podanymi do wiadomości publicznej przez obwodowe komisje wyborcze niezwłocznie po sporządzeniu protokołów głosowania a wynikami uwzględnionymi przez Okręgową Komisję Wyborczą powszechnie dostępnymi w internecie. Na dokonanie fałszerstwa nie może wskazywać rozbieżność liczby głosów uzyskanych przez kandydatów w mieście Radomiu w porównaniu z innymi gminami. Zależność preferencji wyborczych od charakteru gminy, w której zamieszkują wyborcy i od wielkości miasta jest zjawiskiem naturalnym, powszechnym i doskonale znanym. Różnica między liczbą kart wydanych o liczbą oddanych głosów wyniosła w okręgu wyborczym nr 16 0,16 %, a w całej Polsce 0,19%. Różnica ta wynika zazwyczaj z niewrzucenia do urny otrzymanych przez wyborców kart do głosowania. Podobnie liczba głosów nieważnych w okręgu nr 16 nie odbiega od danych z całej Polski (w okręgu -3,53% a w Kraju 3,48%). Żaden z członków obwodowych komisji wyborczych ani żaden z mężów zaufania nie wniósł uwag do protokołów głosowania w obwodach. Nie wniesiono też uwag do protokołu sporządzonego przez Okręgową Komisję Wyborczą.

Uczestnik postępowania Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, ponieważ zarzuty protestu nie zostały przez wnoszącego uprawdopodobnione, nie przedstawił on żadnych dowodów poza swymi przekonaniem i przypuszczeniami.

Sąd Najwyższy (na podstawie art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej - Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) zawiadomił Prokuratora Generalnego o zarzuceniu w proteście popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom.

Na podstawie informacji Państwowej Komisji Wyborczej Sąd Najwyższy ustalił, że - jak wynika z zapisów w systemie informatycznym służącym do obsługi wyborów do Senatu - będące podstawą dla Okręgowej Komisji Wyborczej w Radomiu ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgu wyborczym nr 16 dane zostały wyliczone 26 września 2005 r. o godzinie 11, minut 51 i 58 sekund. Natomiast z komunikatów o częściowych wynikach wyborów do Sejmu i Senatu podawanych do publicznej wiadomości i dostępnych w internecie wynika, że w chwili ogłaszania komunikatów z godziny 5.30 i 7.35 liczba głosów oddanych na Dariusza Jesiotra w uwzględnionej w obliczeniach części obwodów była większa od oddanej w tych obwodach na Andrzeja Łuczyckiego.

Sąd Najwyższy ustalił na podstawie kopii protokołu głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym nr 16, że mężowie zaufania komitetów wyborczych: Liga Polskich Rodzin, Prawo i Sprawiedliwość i Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej nie wnieśli uwag do protokołu głosowania w okręgu wyborczym.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Zarzuty protestu nie mogą być uznane za zasadne. Wprowadzenie do systemu informatycznego wyników głosowania w okręgu nr 16 nastąpiło o godzinie 11.51. Wbrew twierdzeniom protestu po godzinie 12.10 nie dokonano żadnych zmian w tych danych. Zarówno częściowe jak i ostateczne wyniki głosowania były podawane do wiadomości publicznej przez zamieszczanie ich w internecie. W ustalaniu wyników głosowania w okręgu uczestniczyli mężowie zaufania, w tym mąż zaufania komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę Dariusza Jesiotra. Żaden z mężów zaufania nie zgłosił uwag do protokołu. Te wszystkie okoliczności pozwalają na stwierdzenie, że nie ma dowodów na dopuszczenie się przez Okręgową Komisję Wyborczą w Radomiu zarzucanych naruszeń prawa, a przeciwnie - zebrane dowody zdecydowanie przeczą sugestiom wnoszącego protest. Nie wiadomo skąd dziennikarze czerpali wiadomości na temat ostatecznych wyników (wnoszący protest tego nie precyzuje), jest to jednak okoliczność bez znaczenia, skoro w chwili rzekomego upublicznienia tych danych znane były i zostały oficjalnie przekazane dane odmienne.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 80 Ordynacji wyborczej wyraził opinię sformułowaną w postanowieniu.

Sygn. akt III SW 74/05

POSTANOWIENIE

Z dnia 3 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2005 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z protestu Karola Pietrzyka, Marii Marcinkowskiej, Marka Marcinkowskiego, Małgorzaty Myśliwiec, Anny Czapczyk, Witolda Czapczyk przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i do Senatu RP

postanawia:

1. wyrazić opinię o zasadności zarzutu protestu i ocenić, że wskazane w proteście naruszenie art. 73 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) nie miało wpływu na wynik wyborów,

2. wyrazić opinię o niezasadności pozostałych zarzutów protestu.

UZASADNIENIE

Dnia 11 października 2005 r. do Sądu Najwyższego wpłynął protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej i do Senatu Rzeczypospolitej. Wnoszący protest podnieśli, że w obwodzie nr 4 obwodowej komisji wyborczej w Piotrkowie Trybunalskim kandydat na posła Piotr Grabowski zajmujący pozycję nr 18 na liście nr 6 - Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość otrzymał 0 głosów. Tymczasem, według wnoszących protest kandydat ten otrzymał przynajmniej cztery ważne głosy. Zdaniem wnoszących protest w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 4 w Piotrkowie Trybunalskim dokonano przestępstwa przeciwko wyborom polegającego na przenoszeniu głosów na innego kandydata w obrębie tej samej listy lub fałszowaniu głosów jako nieważnych. W Okręgu Wyborczym nr 10 oddano wyjątkowo dużą ilość głosów nieważnych - 8216 głosów. Nadto wnoszący protest zarzucili, że liczne obwodowe komisje wyborcze po zakończeniu liczenia głosów wywiesiły protokoły na lokalach wyborczych w sposób uniemożliwiający odczytanie zawartych w nich danych. Wnoszący protest zażądali ponownego sprawdzenia kart do głosowania i przeliczenia głosów w Piotrkowie Trybunalskim, Radomsku oraz w powiatach piotrkowskim i radomszczańskim. Zażądali również sprawdzenia prawidłowości postępowania Okręgowej Komisji Wyborczej w Piotrkowie Trybunalskim odnośnie czynności przyjmowania protokołów z obwodowych komisji wyborczych nr 3, 4, 5, 6, 8, 16, 25, 32, 33. Nadto wnieśli o skierowanie wniosku do prokuratury o wszczęcie postępowania w związku z popełnieniem przestępstwa przeciwko wyborom w obwodowej komisji wyborczej nr 4 w Piotrkowie Trybunalskim.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Piotrkowie Trybunalskim przesłał do Sądu Najwyższego kserokopię protokołu z posiedzenia Okręgowej Komisji Wyborczej w Piotrkowie Trybunalskim zawierającego stanowisko Okręgowej Komisji Wyborczej w Piotrkowie Trybunalskim co do zarzutów protestu. W protokole tym stwierdzono, że protokół głosowania w obwodzie sporządzony przez obwodową komisję wyborczą nr 4 został zwrócony przez Okręgową Komisję Wyborczą jej pełnomocnikowi w celu wyjaśnienia jedynej wątpliwości wynikającej z różnicy danych informatycznych wprowadzonych do systemu w Urzędzie Miasta w Piotrkowie Trybunalskim na podstawie zestawienia, a treścią protokołu przedstawionego Okręgowej Komisji Wyborczej na liście wyborczej nr 6 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość w odniesieniu do liczby głosów ważnych oddanych na kandydatów pod pozycją nr 17 (P. Kiński) - 0 głosów i pozycją nr 18 (P. Grabowski) - 18 głosów, polegającej na odwrotności tych danych przypisanych wskazanym wyżej kandydatom. Weryfikacja protokołu przez Obwodową Komisję Wyborczą nr 4 spowodowała naniesienie poprawki w protokole głosowania na liście nr 6 w taki sposób, że kandydatowi z pozycji nr 17 przypisano 18 głosów ważnych, a kandydatowi z pozycji nr 18 - 0 głosów ważnych. Poprawiony protokół zo-

stał następnie przyjęty przez Okręgową Komisję Wyborczą. Okręgowa Komisja wyborcza podkreśliła, że w okręgu wyborczym nr 10 z listy nr 6 do Sejmu zostali wybrani: Marek Jurek - 18 508 głosów, Maciejewski Krzysztof - 6 597 głosów, Seliga Dariusz - 5 252 głosów. Kandydaci, których dotyczyły poprawki Obwodowej Komisji Wyborczej otrzymali: Piotr Grabowski - 4279 głosów, Paweł Kiński - 200 głosów. Zdaniem Okręgowej Komisji Wyborczej Powyższe dane wskazują na to, że poprawki protokołu z obwodu nr 4 nie miały żadnego wpływu na ważność wyborów kandydatów z listy nr 6 w okręgu wyborczym nr 10.

W okręgu wyborczym nr 10 liczba głosów nieważnych wyniosła 8 216 przy liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania 231 317. Zdaniem Okręgowej Komisji Wyborczej ocena ważności głosów leżała wyłącznie w kompetencjach obwodowych komisji wyborczych, które zostały przeszkolone między innymi w zakresie oceny ważności głosów. Nadto protokoły głosowania w obwodach nie zawierały żadnych uwag i zastrzeżeń ani ze strony mężów zaufania ani też ze strony członków komisji co do prawidłowości kwalifikacji głosów przez obwodowe komisje wyborcze pod względem ich ważności.

Co do podniesionego w proteście zarzutu przenoszenia głosów na innego kandydata w obrębie tej samej listy oraz fałszowania głosów jako nieważnych stwierdzono, że Okręgowa Komisja Wyborcza nie otrzymała jakichkolwiek informacji pochodzących od wyborców, aby opisany proceder miał rzeczywiście miejsce. Nadto żaden z przyjętych przez Okręgową Komisję Wyborczą protokołów głosowania w obwodach nie zawierał uwag mężów zaufania, członków komisji w tym zakresie.

Okręgowa Komisja Wyborcza nie otrzymała jakichkolwiek uwag, co do sposobu wywieszenia wyników głosowania w obwodach przez obwodowe komisje wyborcze. Przyjęto, że obowiązującą formą podania wyborcom wyników głosowania jest kopia protokołu głosowania wywieszona według wskazań art. 75 Ordynacji wyborczej.

Co do zarzutu sprawdzenia prawidłowości postępowania Okręgowej Komisji Wyborczej w Piotrkowie Trybunalskim odnośnie czynności przyjmowania protokołów z obwodowych komisji wyborczych nr 3, 4, 5, 6, 8, 16, 25, 32, 33 Okręgowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że istotnie zwróciła protokoły głosowania w obwodzie dziewięciu obwodowym komisjom wyborczym w celu dokonania uzupełnień o charakterze technicznym przez wpisanie cyfry „0” w puste kratki przy kandydatach, którzy nie otrzymali ani jednego głosu (obwody: 8, 16, 25, 32). W pozostałych pięciu obwodach (3, 4, 5, 6, 33) weryfikacja protokołów głosowania w obwodzie dotyczyła wyjaśnienia niewielkich liczbowo różnic w liczbie głosów przypisanych pięciu kandydatom na pięciu listach. Różnice te zauważono podczas porównywania danych z protokołów głosowania w obwodzie z danymi wprowadzonymi do systemu informatycznego w Urzędzie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego przez Pełnomocnika Okręgowej Komisji Wyborczej. Po dokonaniu poprawek protokoły do głosowania w obwodzie zostały przyjęte przez

Okręgową Komisję Wyborczą. Uchybienia zaś obwodowych komisji wyborczych w Głuchowie i Drzewicy polegały na dostarczeniu Okręgowej Komisji Wyborczej zestawień zamiast protokołów głosowania w obwodzie. Wskazane komisje zostały wezwane do dostarczenia protokołów głosowania w obwodzie i zadanie to wykonały.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W celu weryfikacji zarzutów protestu Sąd Najwyższy dopuścił dowód z oględzin kart do głosowania w obwodzie Nr 4 w Piotrkowie Trybunalskim. Z dowodu tego wynika, że na listę nr 6 oddano 152 głosy przez postawienie wymaganego znaku „x” w kratce obok nazwiska danego kandydata. Kandydat na posła z pozycji nr 18 (lista nr 6 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość) Piotr Grabowski otrzymał 18 głosów, zaś kandydat z pozycji nr 17 - O głosów. Z przeprowadzonych oględzin wynika, że weryfikacja protokołu głosowania w obwodzie dokonana przez Obwodową Komisję Wyborczą przez zmianę liczby głosów oddanych na kandydatów z pozycji nr: 17 i 18 doprowadziła do niezgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W tym więc zakresie twierdzenia protestu okazały się zasadne. Stwierdzone uchybienia, polegające na wadliwym, jak się wydaje na skutek omyłki przypisaniu głosów kandydatowi znajdującemu się na liście wyborczej na sąsiedniej pozycji nie miały jednak wpływu na wynik wyborów w Okręgu Wyborczym nr 10. W Okręgu tym z listy nr 6 - Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość do Sejmu zostali wybrani: Marek Jurek - 18 508 głosów, Maciejewski Krzysztof - 6 597 głosów, Seliga Dariusz - 5 252 głosów. Kandydaci, których dotyczyły poprawki obwodowej komisji wyborczej otrzymali: Piotr Grabowski (kandydat, którego dotyczyły zarzuty protestu) - 4279 głosów, Paweł Kiński - 200 głosów. Pomniejszenie rzeczywiście oddanych głosów na kandydata Piotra Grabowskiego o liczbę 18, nie miało żadnego wpływu na wybór posłów w Okręgu Wyborczym Nr 10.

Pozostałe zarzuty protestu nie zostały wykazane. Opierają się one na domniemaniach wypro- wadzonych subiektywnie przez wnoszących protest z danych liczbowych dotyczących dużej liczby głosów nieważnych. Wyprowadzone tylko na tej podstawie wnioski - z czym się należy zgodzić ze stanowiskiem Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Piotrkowie Trybunalskim - nie są właściwe. Przedstawione wyżej wyjaśnienia Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej nie budzą zastrzeżeń. Ewentualne - jak by to wynikało z dołączonych do protestu zdjęć - niestaranne umieszczenie protokołów głosowania obwodowej komisji Wyborczej, nie mogło mieć wpływu na wynik wyborów

Niezależnie od tego zawarty w proteście zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom został przekazany Prokuratorowi Generalnemu RP.

Mając na uwadze powyższe okoliczności wyrażono opinie stosownie do art. 80 ust. 2 Ordynacji wyborczej.

Sygn. akt III SW 84/05

POSTANOWIENIE
z dnia 3 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca) SSN Krystyna Bednarczyk SSN Jerzy Kwaśniewski

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2005 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z protestów wyborczych Włodzimierza Nieporęta, Andrzeja Kwapisza, Adama Krzesińskiego, Mai Kwapisz, Krzysztofa Trojanowskiego przeciwko ważności wyborów do Senatu RP

postanawia:

wydaje opinię o zasadności zarzutów protestów i ocenia, że zarzucane naruszenie przepisów miało wpływ na wynik wyborów.

Uzasadnienie

Powołując się na art. 78 ust. 1 w związku z art. 78 ust. 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja Wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.), Włodzimierz Nieporęt - pełnomocnik Komitetu wyborczego SdPL złożył protest przeciwko ważności wyboru senatorów w Okręgu Wyborczym nr 27, które odbyły się w dniu 25 września 2005 r., zarzucając naruszenie art. 72 Ordynacji poprzez dopuszczenie przez Obwodowe Komisje Wyborcze w wyborach do Senatu innych kart do głosowania niż urzędowo ustalone, (nie odpowiadającym zasadom określonym w art. 200 ustawy, wobec niezamieszczenia na kartach do głosowania nazwy lub skrótu nazwy komitetu wyborczego), co oznacza, że karty do głosowania były nieważne, art. 61 ust. 1 przez wszystkie Komisje Obwodowe w Okręgu Wyborczym nr 27 poprzez dopuszczenie do głosowania na senatorów bez sprawdzenia czy karty do głosowania są właściwe do przeprowadzenia wyborów, a tym samym dopuszczenia do sytuacji, że karty do głosowania w wyborach na senatorów, były dotknięte wadą nieważności, art. 64 ust. 1 przez wszystkie komisje obwodowe w Okręgu Wyborczym nr 27 poprzez nie wydanie zarządzeń o przerwaniu głosowania, w formie uchwały i podanie jej do wiadomości publicznej oraz przekazanie jej Okręgowej Komisji Wyborczej, wójtom burmistrzom i prezydentowi miasta Częstochowy oraz przesłanie jej Państwowej Komisji Wyborczej za pośrednictwem Okręgowej Komisji Wyborczej wobec nie dostarczenia do głosowania właściwych kart wyborczych oraz art. 64 ust. 1 w związku z art. 92 ust. 1 ordynacji wyborczej przez wszystkie Komisje Obwodowe, poprzez dopuszczenie do głosowania na nieważnych kartach do głosowania w wyborach do Senatu.

W ocenie składającego protest, „należy rozważyć odpowiedzialność karną (...) członków tych komisji obwodowych, w których stwierdzono, że głosowania w wyborach na senatorów odbywają się na nieważnych kartach, bowiem są one inne niż urzędowo ustalone przez Państwową Komisję Wyborczą - art. 190 w związku z art. 157 ust, 4 i zgodnie z art. 200 ordynacji”. Podniósł także naruszenie przez Okręgową Komisję Wyborczą art. 46 ust, 2 ustawy, poprzez przyjęcie uchwały dopuszczającej do głosowania na nieważnych kartach w wyborach senackich, naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą art. 40 ust. 2 ordynacji poprzez zaniechanie uchylenia uchwały Okręgowej Komisji Wyborczej podjętej z naruszeniem prawa, a tym samym „konwalidowania” wbrew przepisom ustawy nieważnych kart do głosowania w wyborach do Senatu w okręgu wyborczym nr 27, naruszenia przez Okręgową Komisję Wyborczą art. 205 ust. 3 ustawy, poprzez dopisanie w protokóle Okręgowej Komisji Wyborczej nazw lub skrótów nazwy komitetu wyborczego, których a contrario nie mogło być w protokołach Obwodowych Komisji Wyborczych, a które - stosownie do art. 205 ust, 1 ustawy - stanowiły podstawę do ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów, naruszenia przez Okręgową Komisję Wyborczą, art. 207 ordynacji wyborczej, poprzez podanie w wynikach głosowania i wynikach wyborów w okręgu wyborczym, uwzględniających dane, o których mowa w art. 205 ust. 3, których nie było na kartach do głosowania w wyborach do Senatu. Wskazał nadto na naruszenie art. 3 Protokołu dodatkowego do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności „poprzez nieumieszczenie na karcie do głosowania nazwy komitetu wyborczego lub jego skrótu przy imieniu i nazwisku kandydata na senatora, a przez to niezapewnienie wyborcom Okręgu nr 27 swobody wyrażania opinii w wyborze ciała ustawodawczego.

W ocenie składającego protest „naruszenie przepisów ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacji Wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, nie budzi żadnych wątpliwości”.

Państwowa Komisja Wyborcza, ustosunkowując się do zarzutów protestu przyznała, że Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie właściwa dla okręgu wyborczego do Senatu nr 27 zarządziła wydrukowanie kart do głosowania, które nie zawierały informacji na temat nazwy lub skrótu nazwy komitetu wyborczego zgłaszającego kandydata na senatora.

W dniu 25 września 2005 r., a więc w dniu wyborów, OKW odbyła posiedzenie i podjęła uchwałę, w której „... Stwierdza, że treść wydrukowanych kart do głosowania w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczonych na dzień 25 września 2005 r. jest zgodna z wzorem ustalonym przez Okręgową Komisję Wyborczą w Częstochowie (§ 1 uchwały). Ustala treść komunikatu Okręgowej Komisji Wyborczej o pominięciu w treści kart do głosowania nazw komitetów wyborczych, które zgłosiły kandydatów na senatorów oraz uzupełniającego ten brak, stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały (§ 2 uchwały). Poleca wszyst-

kim Obwodowym Komisjom Wyborczym w okręgu wyborczym nr 27 umieszczenie w lokalach wyborczych komunikatu, o którym mowa § 2 oraz informowanie wyborców o jego treści i potrzebie sprawdzenia karty do głosowania do Senatu RP z treścią komunikatu (§ 3 uchwały)". W treści ustalonego komunikatu Okręgowa Komisja Wyborcza podała przy nazwisku każdego kandydata nazwę komitetu wyborczego, który go zgłosił. Według stanowiska Okręgowej Komisji Wyborczej, karty do głosowania były zgodne z ustalonym przez nią wzorem, co uzasadnia twierdzenie, że karty użyte w wyborach do Senatu w okręgu wyborczym numer 27, chociaż wadliwe w świetle art. 200 Ordynacji wyborczej, nie były kartami nieważnymi (jeżeli opatrzone je pieczęcią właściwej obwodowej komisji wyborczej) w rozumieniu art. 72 Ordynacji wyborczej. Okręgowa Komisja Wyborcza postanawiając o kontynuacji głosowania wzięła też pod uwagę, iż wydrukowanie kart w poprawnym brzmieniu trwałoby od 8 do 9 godzin, zaś do czasu stwierdzenia ich wadliwości, tj. około godz. 8.15 głosowało nie więcej niż 5% wyborców. Według Okręgowej Komisji Wyborczej nie później niż o godzinie 13.00 w dniu 25 września br. wyborcom była już znana informacja, które komitety wyborcze zgłosiły umieszczonych na karcie do głosowania kandydatów na senatorów. Niezależnie od tych działań, o samym zdarzeniu i ustaleniach Okręgowej Komisji Wyborczej wyborcy byli informowani na bieżąco przez telewizję i radio (co najmniej przez TVP i TVN24 oraz RMF-FM, Radio Katowice i częstochowskie Radio FON). Tego typu rozwiązanie zaaprobowwała Państwowa Komisja Wyborcza stwierdzając, że (...) karty do głosowania w okręgu nr 27 odpowiadały urzędowo ustalonemu brzmieniu. W ocenie PKW, druk nowych kart oznaczałby długotrwałe przerwanie głosowania i w rezultacie prawdopodobieństwo uniemożliwienia części wyborcom udziału tak w wyborach do Senatu, jak i do Sejmu. Ze względu na mechanizm progę wyborczego w wyborach do Sejmu, skutki tego rzutowałyby na wynik wyborów do Sejmu w całym kraju. Wyniki wyborów do Senatu w okręgu wyborczym nr 27 wskazują, że wyborcy głosowali świadomie na określonych kandydatów. W okręgu tym wybierano dwóch senatorów. Mandaty uzyskali kandydaci oznaczeni nr 6 i 11, otrzymując odpowiednio 46 734 i 42 794 głosów. Kandydat, który otrzymał trzecią z kolei liczbę głosów uzyskał 32 160 głosów.

Państwowa Komisja Wyborcza podkreśliła również, że działania obwodowych komisji wyborczych w omawianej sprawie były prawidłowe. Zarzut naruszenia przez nie obowiązków wynikających z Ordynacji wyborczej nie znajduje potwierdzenia. Komisje zgodnie z art. 61 ust. 1 powołanej ustawy miały obowiązek sprawdzenia, czy na miejscu znajduje się potrzebna liczba kart do głosowania właściwych dla przeprowadzanych wyborów, tj. wyborów do Sejmu i wyborów do Senatu. Ponadto zgodnie z wytycznymi dla obwodowych komisji wyborczych, dotyczącymi zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r., stanowiącymi załącznik do uchwały Państwowej Ko-

misji Wyborczej z dnia 4 lipca 2005 r, (M. P. Nr 44, poz. 603) komisje obwodowe miały przed dniem głosowania sprawdzić, czy karty do głosowania dostarczono we właściwej liczbie i czy dotyczą one właściwego okręgu (pkt 12 ppkt 1 wytycznych), natomiast w dniu wyborów - ponownie przeliczyć karty do głosowania i ostemplować je swoją pieczęcią (pkt 14 ppkt 2 i 3 wytycznych). Czynności te zostały przez komisje obwodowe wykonane. Komisje nie miały zatem podstaw do zarządzenia przerwy w głosowaniu.

Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie prawidłowo sporządziła protokół wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym, podając nazwy komitetów wyborczych przy nazwiskach kandydatów i wybranych senatorów, co wynika z uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 czerwca 2005 r. w sprawie wzorów protokołów głosowania i protokołów wyborów stosowanych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P, Nr 36, poz, 503), prawidłowo również podała do wiadomości publicznej wyniki głosowania i wyniki wyborów w okręgu wyborczym. W ocenie Państwowej Komisji Wyborczej nie można również mówić o naruszeniu art. 3 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Wyborcy mieli możliwość swobodnego, nieskrępowanego wyrażenia opinii w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Biorąc powyższe pod uwagę Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, iż w omawianej sprawie doszło do naruszenia przepisów art. 200 Ordynacji wyborczej, jednakże nie miało ono wpływu na wynik wyborów.

Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie potwierdziła, iż karty do głosowania użyte w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 25 września 2005r, w okręgu nr 27 obejmującym powiaty: częstochowski, kłobucki, lubliniecki i myszkowski oraz miasto na prawach powiatu Częstochowę nie zawierały nazw komitetów wyborczych, które zgłosiły kandydatów na senatorów. Brak ten dotyczył wszystkich kandydatów zarejestrowanych w okręgu nr 27. Poza owym brakiem, karty do głosowania w wyborach do Senatu RP użyte w okręgu wyborczym nr 27 były w pełni zgodne z wzorem ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą, tzn. miały odpowiedni format (A - 4), zostały wydrukowane na papierze koloru żółtego, zawierały nazwiska wszystkich kandydatów zarejestrowanych przez OKW umieszczone w porządku alfabetycznym, przed nazwiskiem każdego kandydata została umieszczona liczba porządkowa oraz kratka przeznaczona na oddanie głosu, w dolnej części karty była umieszczona informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu dostosowana do liczby mandatów w okręgu wyborczym nr 27, w którym było wybieranych 2 senatorów, posiadała też umieszczony w procesie druku odcisk pieczęci okręgowej komisji wyborczej i oznaczenie miejsca na umieszczenie pieczęci obwodowej komisji wyborczej.

Ostatecznie OKW wyraziła pogląd, iż karty do głosowania użyte w trakcie głosowania przeprowadzonego w okręgu wyborczym nr 27 nie zawierały jednego z elementów wymaganych zgodnie z art. 200 Ordynacji wyborczej, przez co ich treść naruszała wymieniony przepis. Naruszała również § 2 ust. 4 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z 22.08.2001 r. w sprawie wzorów kart do głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie uznała, że stanowisko, iż karty do głosowania były nieważne w rozumieniu art. 72 Ordynacji wyborczej jest co najmniej kontrowersyjne. Powołany przepis posługuje się bowiem pojęciem kart innych niż urzędowo ustalone, co może oznaczać, iż karty urzędowo ustalone, to takie karty, których treść została ostatecznie ustalona w zarządzeniu ich wydrukowania wydanym przez uprawniony do tego organ wyborczy, tj. przez okręgową komisję wyborczą. Gdyby ustawodawca chciał uznawać za karty nieważne takie karty, których treść jest niezgodna z art. 200 Ordynacji wyborczej, czy też z wzorem ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą na podstawie art. 157 ust. 4 w związku z art. 190 Ordynacji wyborczej, to w art. 72, dla określenia kart nieważnych użyłby innego sformułowania, np. karty inne niż ustalone na podstawie art. 157 lub karty niezgodne z wzorem ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą. Posługując się sformułowaniem „... inne niż urzędowo ustalone” ustawodawca podkreślił jedynie, że nieważność kart do głosowania należy wiązać ze sposobem ustalenia ich treści. Zgodnie z przedstawioną wykładnią za nieważne należałoby zatem uznawać tylko takie karty do głosowania, których treść została ustalona przez nieuprawnioną do tego instytucję lub osobę (nieurzędowo). Niezależnie od powyższego i wbrew zarzutom zawartym w proteście, wyraziła opinię, że naruszenie przepisów ordynacji wyborczej, do którego bez wątplenia doszło, nie miało wpływu na wynik wyborów do Senatu RP w okręgu wyborczym nr 27 (art. 80 ust. 2 Ordynacji wyborczej).

W toku postępowania połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy z protestów wyborczych Andrzeja Kwapisza (III SW 146/05), Adama Krzesińskiego (III SW 147/05), Mai Kwapisz (III SW 148/05) i Krzysztofa Trojanowskiego (III SW 149/05) ze sprawą III SW 84/05 z protestu wyborczego Włodzimierza Nieporęta do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, ponieważ podnosząc podobne argumenty, pozostają one ze sobą w związku.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 101 Konstytucji wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu na zasadach określonych w ustawie. Ustawa z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) stanowi, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na

których opiera zarzuty (art. 79 ust. 1). Przedmiotem zarzutów może być także dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów ordynacji wyborczej, dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów (art. 78 ust. 1).

W myśl art. 199 Ordynacji wyborczej, Okręgowa Komisja Wyborcza, po zarejestrowaniu kandydatów na senatorów, zarządza wydrukowanie kart do głosowania według wzoru ustalonego przez Państwową Komisję Wyborczą w trybie art. 39 ust. 1 pkt 5 i zapewnia ich przekazanie obwodowym komisjom wyborczym. Zgodnie z art. 60 ust. 1 i 2 ustawy (przepisy wspólne Ordynacji), głosowanie odbywa się przy pomocy urzędowych kart do głosowania, przy czym treść karty określają przepisy szczególne tej ustawy. Na karcie do głosowania umieszcza się w porządku alfabetycznym nazwiska i imiona zarejestrowanych kandydatów na senatorów, z podaniem nazwy lub skrótu nazwy komitetu wyborczego (art. 200 ustawy). Tak więc dla uznania karty do głosowania za urzędową w rozumieniu art. 60, treść jej musi zawierać wszystkie dane identyfikujące kandydata do których należy jego imię i nazwisko oraz nazwa komitetu wyborczego, nadto określone w karcie dane winny być umieszczone z zachowaniem określonego porządku. Uchwała okręgowej komisji wyborczej zarządzająca wydrukowanie kart, których treść nie jest zgodna z wymaganiami ustawowymi, ma ten skutek, że karty do głosowania nie są kartami urzędowymi w rozumieniu art. 60 ust. 2.

Ponieważ głosowanie może odbywać się tylko przy pomocy urzędowych kart do głosowania, głosowanie przeprowadzone przy pomocy innych kart niż urzędowe jest nieważne. Naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej dopuściła się Okręgowa Komisja Wyborcza wydając sprzeczną z prawem uchwałę zarządzającą wydrukowanie kart do głosowania nieodpowiadających wymaganiom ustawowym. Konsekwencją tego były dalsze niezgodne z prawem działania obwodowych komisji wyborczych polegające na wydawaniu wyborcom z naruszeniem art. 68 ust. 2 nieważnych kart do głosowania oraz na ustaleniu na podstawie głosów oddanych na nieważnych kartach wyników głosowania w obwodzie. Uchwała o wydrukowaniu dodatkowego komunikatu, podjęta przez Okręgową Komisję Wyborczą w dniu głosowania, nie zmieniała faktu, że karty wyborcze miały treść niezgodną z prawem. Brak na karcie wyborczej nie mógł być uzupełniony ogłoszeniem umieszczonym w lokalu wyborczym, gdyż takiego trybu uzupełniania kart wyborczych ustawa nie przewiduje.

Konkludując należy powtórzyć, że informacje, które zamieszcza się na karcie mają po pierwsze charakter obligatoryjny, po drugie zaś nie dopuszcza się zamieszania na karcie innych, niż określone w ustawie, informacji, a nadto, że nie jest możliwe prawnie skuteczne pominięcie informacji obligatoryjnie zamieszczanych na karcie. Wynika to wprost z uregulowania zawartego w art. 72 ustawy, według którego karty do głosowania inne niż urzędowo ustalone (...) są nieważne. Konsekwentnie ustalając wyniki głosowania w obwodzie, obwodowa komisja wyborcza oblicza m. in. liczbę kart wyjętych z urny, w tym także liczbę kart nieważnych, o któ-

rych mowa w art. 72 (por. art. 73 ust. 3 ustawy), niebiorąc pod uwagę przy obliczeniach kart do głosowania przedartych całkowicie na dwie lub więcej części.

W ocenie składu rozpoznającego protest, karty do głosowania użyte w okręgu wyborczym nr 27 obejmującym powiaty: częstochowski, kłobucki, lubliniecki i myszkowski oraz miasto na prawach powiatu Częstochowę, jako niezawierające nazw komitetów wyborczych, które zgłosiły kandydatów na senatorów, były nieważne, a brak ten nie mógł być skutecznie konwalidowany. Opisane naruszenie prawa wyborczego miało wpływ na wynik wyborów w okręgu, skoro przy ustalaniu wyników głosowania we wszystkich obwodach, wzięto pod uwagę głosy oddane na nieważnych z mocy ustawy kartach do głosowania. Można oczywiście twierdzić, że gdyby głosowanie odbywało się przy pomocy kart wydrukowanych zgodnie z przepisami prawa, wynik wyborów byłby taki sam, jak wynik ustalony na podstawie nieważnego głosowania. Jednakże formalne wymagania w zakresie przeprowadzenia wyborów określone są w bezwzględnie obowiązujących przepisach Ordynacja wyborczej i nie można przyjmować, że jedne z tych wymagań mają mniejszą wagę niż inne. Określone w art. 200 wymagania są równorzędne i brak oznaczenia komitetu wyborczego kandydata na senatora ma taki sam skutek jak brak imienia i nazwiska. Zbyt późne wykrycie błędu postawiło Okręgową Komisję Wyborczą w trudnej sytuacji, gdyż przerwanie wyborów w celu wydrukowania prawidłowych kart spowodowałoby dalsze perturbacje. Jednak względy pragmatyczne nie mogą usprawiedliwiać zaniechania stosowania bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Z tych względów stwierdzono jak w opinii.

Sygn. akt III SW 92/05

POSTANOWIENIE
z dnia 8 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Andrzej Wasilewski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego Stefana Piętki przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP, przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 13 w Krakowie,

3) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2005 r.,

postanawia:

wyrazić opinię, że:

zarzut protestu jest zasadny, jednak wskazane w nim uchybienie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Uzasadnienie

Stefan Piętek, który kandydował do Sejmu RP z listy Komitetu Wyborczego Ligi Polskich Rodzin w okręgu nr 13 w mieście Bukowno, listem z dnia 10 października 2005 r. (data stempla pocztowego), który wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 13 października 2005 r., wniósł protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i Senatu RP przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r., zarzucając, że: „Po zapoznaniu się z wydrukami wyników wyborów w mieście Bukowno umieszczonych na stronach internetowych stwierdziłem zaskakujące i mało prawdopodobne dysproporcje uzyskanych przeze mnie głosów w poszczególnych 6-ciu obwodach głosowania, odpowiednio (według kolejności obwodów głosowania): 3, 0, 21, 9, 2, 75 głosów. Mam uzasadnione podejrzenie, że w obwodach nr 1, 2, 4 i 5 uzyskałem więcej głosów niż wykazały komisje obwodowe, lecz to powinno zostać sprawdzone - o co wnoszę. Szczególnie jeśli chodzi o obwód głosowania nr 2, gdzie według komisji wyborczej uzyskałem '0' głosów, to oświadczam, że jest to oszustwo wyborcze. Załączam oświadczenia pisemne 9 osób, które w tym obwodzie oddały na mnie ważne głosy. (...) Na zakończenie stwierdzam, że absolutnie nie podważam legalności mandatów 13 posłów, którzy zostali wybrani w okręgu nr 13, lecz mam poważne obawy, aby następne wybory, a w szczególności samorządowe jesienią 2006 r., nie zostały w Bukownie sfałszowane, gdyż noszę się z zamiarem kandydowania do Rady Miejskiej w Bukownie na 5 już kadencję, a jestem osobą bardzo niewygodną dla części osób wchodzących w skład organów Miasta Bukowno. Dodam, że w przeszłości wielokrotnie już w naszym mieście się zdarzało, że o mandatach radnych decydowały 1. 2 lub 3 głosy (...).”

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie w piśmie z dnia 23 października 2005 r. przedstawił stanowisko w przedmiocie zarzutów powyższego protestu Stefana Piętki i wnosząc o oddalenie tego protestu stwierdził, co następuje: po pierwsze - „na kandydata na posła z listy okręgowej nr 3 Komitetu Wyborczego Liga Polskich Rodzin p. Stefana Piętkę (poz. nr 24 na liście) nie padł żaden głos. Na całą listę oddano 45 głosów ważnych (kandydaci z pozycji 1, 2, 6, 7, 10, 20, 21, 23 i 25)”; po drugie - „wszystkie karty wyjęte z urny (645) uznano za ważne. Głosów ważnych z kart ważnych było 619, komisja uznała 26 głosów za

nieważne"; po trzecie - „kandydat z poz. 25, bezpośrednio sąsiadujący na liście z kandydatem p. Stefanem Piętką (poz. nr 24 na liście) otrzymał 27 głosów, najwięcej na liście." (przy czym informacje powyższe zostały sporządzone na podstawie przekazanego Obwodową Komisję Wyborczą nr 2 w Bukownie do Okręgowej Komisji Wyborczej nr 13 w Krakowie 'Protokołu głosowania').

Z kolei, Państwowa Komisja Wyborcza w Warszawie w piśmie z dnia 26 października 2005 r., przedstawiając stanowisko w przedmiocie zarzutów powyższego protestu Stefana Piętki, stwierdziła że: po pierwsze - „Zarzuty dotyczące ustalenia wyników głosowania przez Obwodowe Komisje Wyborcze Nr 1, 4 i 5 w Bukownie opierają się wyłącznie na podejrzeniach składającego protest. W odniesieniu do obwodu głosowania nr 2 w Bukownie zarzut oparty jest na oświadczeniach dziewięciu wyborców, którzy twierdzą, że oddali głosy na składającego protest. W protokole głosowania w obwodzie sporządzonym przez komisję obwodową nr 2 w Bukownie podano, że liczba głosów oddanych na listę okręgową nr 3 wynosi 45, a liczba głosów oddanych na kandydata Stefana Piętkę wynosi '0' (zero)"; po trzecie - „Należy jednak zauważyć, że liczba głosów ważnych oddanych w wyborach do Sejmu we wskazanych w proteście obwodach głosowania wynosi w sumie 1.652 (151+619+653+229), z tego na listę nr 3 - 93 (9+45+33+6), w związku z czym błędne ustalenie wyników głosowania w tych obwodach nie może mieć wpływu na wynik wyborów ani w zakresie liczb mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym, ani w zakresie ustalenia, którzy kandydaci z listy nr 3 otrzymali mandaty. Różnice liczb głosów oddanych w okręgu na poszczególne listy, które uzyskały w nim mandaty wynoszą co najmniej kilka tysięcy, a na kandydata Stefana Piętkę głosowało 255 wyborców, większą liczbę głosów otrzymało 16 kandydatów z tej listy (kandydat, który uzyskał mandat z tej listy otrzymał 9.421 głosów)"; po czwarte - „zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.), protest może być wniesiony przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła. Składający protest stwierdza w nim natomiast, że 'nie podważa legalności mandatów 13 posłów, którzy zostali wybrani z okręgu nr 13.' Z treści protestu wynika, że celem jego złożenia nie jest stwierdzenie nieważności wyborów, a działanie prewencyjne, aby uniknąć ewentualnych nieprawidłowości w wyborach samorządowych w 2006 r."

Prokurator Generalny przedstawiając swe stanowisko w niniejszej sprawie w piśmie z dnia 28 października 2005 r. (PR V C 572/05), wniósł „o wydanie postanowienia zawierającego opinię, że protest jest bezzasadny", bowiem wyborca „nie zarzucił i nie wykazał, że komisja obwodowa dopuściła się naruszenia prawa błędnie oceniając przesłanki ważności głosu lub zaliczając głosy ważne innemu kandydatowi niż ten, na którego zostały oddane. Sprzeczność między twierdzeniami wnoszącego protest a treścią protokołu nie może zostać wyeliminowa-

na w postępowaniu przed Sądem Najwyższym (...). Dodatkowo podnieść należy, że nawet gdyby zarzuty protestu podlegały weryfikacji i zostały potwierdzone, to wskazane w nim uchybienie nie miałooby wpływu na wynik wyborów."

Natomiast, w wyniku skierowanej przez Sąd Najwyższy do Sądu Rejonowego w Olkuszu odezwy o dokonanie w ramach pomocy sądowej oględzin kart do głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 2 w Bukownie z przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. wyborów do Sejmu RP, Sąd Rejonowy w Olkuszu w dniu 2 listopada 2005 r. w wyniku dokonania stosownych czynności protokolarnie stwierdził, iż: „Po dokonaniu oględzin „nadesłanych przez Burmistrza Miasta Bukowna kart do głosowania Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 2 w Bukownie z wyborów do Sejmu na Okręgowe listy kandydatów na posłów w dniu 25 września 2005 r. ustalono co następuje: - oddano 26 nieważnych głosów przy czym na żadnej z tych kart nie oddano głosu na Stefana Piętkę - z 619 ważnych głosów oddano 27 głosów na Stefana Piętkę umieszczonego pod nr 24 na liście nr 3 Komitetu Wyborczego Ligi Polskich Rodzin - 641 kart do głosowania nie wykorzystano (...)".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm. - nadal powoływana jako: Ordynacja wyborcza do Sejmu RP i Senatu RP) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła lub senatora może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, przy czym: (1) jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP dotyczących ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów, to protest może wnieść każdy wyborca {art. 78 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP); (2) protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła lub senatora może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (art. 78 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP); (3) prawo wniesienia protestu wyborczego przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu komitetu wyborczego (art. 78 ust. 4 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie dostarczonych Sądowi Najwyższemu przez Delegaturę Krajowego Biura Wyborczego w Krakowie (w załączeniu do pisma z dnia 28 października 2005 r. -DKR-570-4/05) uwierzytel-

nionych (1) kserokopii protokołu głosowania w obwodzie na okręgowe listy kandydatów na posłów - sporządzonego przez Obwodową Komisję Wyborczą Nr 2 w Bukowni oraz (2) kopii protokołu głosowania w okręgu wyborczym Nr 13 - sporządzonego przez Okręgową Komisję Wyborczą w Krakowie w wyborach do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r., Sąd Najwyższy ustalił, że wedle danych wpisanych do protokołu głosowania przez Obwodową Komisję Wyborczą nr 2 w Bukowni - na liście nr 3 Komitetu Wyborczego Ligi Polskich Rodzin na kandydata na posła, którego nazwisko umieszczone zostało pod nr 24. - Stefana Piętka oddano 'O' głosów ważnych, natomiast na kandydata na posła, którego nazwisko umieszczone zostało pod nr 25. - Annę Zajt oddano głosów ważnych 27. Z kolei, na skutek odezwy Sądu Najwyższego, działając w trybie pomocy sądowej Sąd Rejonowy w Olkuszu w dniu 2 listopada 2005 r. protokolarnie stwierdził, iż: „po dokonaniu oględzin, nadesłanych przez Burmistrza Miasta Bukowna kart do głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 2 w Bukowni z wyborów do Sejmu na Okręgowe listy kandydatów na posłów w dniu 25 września 2005 r. ustalono co następuje: - oddano 26 nieważnych głosów, przy czym na żadnej z tych kart nie oddano głosu na Stefana Piętkę; - z 619 ważnych głosów oddano 27 głosów na Stefana Piętkę umieszczonego pod nr 24 na liście nr 3 Komitetu Wyborczego Ligi Polskich Rodzin - 641 kart do głosowania nie wykorzystano (...)”. Prowadzi to do oczywistego wniosku, że w sporządzonym przez Obwodową Komisję Wyborczą nr 2 w Bukowni - na liście nr 3 Komitetu Wyborczego Ligi Polskich Rodzin przy nazwisku kandydata, którego nazwisko umieszczone zostało pod nr 24. - Stefana Piętki zamiast liczby '27' głosów ważnych' wpisano omyłkowo liczbę 'O' głosów ważnych, a to oznacza, że protest Stefana Piętki okazał się zasadny. Równocześnie jednak stwierdzić trzeba, że - zważywszy na duże różnice w liczbie głosów ważnych oddanych przez wyborców na tych kandydatów, którzy w wyniku wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. uzyskali mandaty poselskie w Okręgu Wyborczym nr 13, stwierdzone uchybienie nie miało wpływu na wynik wyborów. Ponadto, trafnie zwróciła również uwagę Państwowa Komisja Wyborcza w swym piśmie z dnia 26 października 2005 r. na to, że: „Składający protest stwierdza w nim natomiast, że 'nie podważa legalności mandatów 13 posłów, którzy zostali wybrani z okręgu nr 13.' Z treści protestu wynika, że celem jego złożenia nie jest stwierdzenie nieważności wyborów, a działanie prewencyjne, aby uniknąć ewentualnych nieprawidłowości w wyborach samorządowych w 2006 r.”

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 80 Ordynacji wyborcza do Sejmu RP i Senatu RP orzekł jak w sentencji

Sygn. akt III SW 94/05

POSTANOWIENIE

z dnia 8 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący) SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca) SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z protestu wyborczego Krzysztofa Tyszkiewicza przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP, przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 19 w Warszawie
- 3) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2005 r.,

postanawia:

wyrazić opinię, że protest jest bezzasadny.

Uzasadnienie

W dniu 13 października 2005 r. Krzysztof Tyszkiewicz, kandydujący na posła w wyborach parlamentarnych do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. w okręgu wyborczym nr 19 z listy nr 8 Komitetu Wyborczego Platforma Obywatelska RP pod nr 18, wniósł protest wyborczy, podnosząc zarzut nieprawidłowego ustalenia wyników głosowania przez Obwodowe Komisje Wyborcze nr 389 i 591 w Warszawie oraz nr 15 w Brukseli. Zgodnie z wynikami ogłoszonymi przez te Komisje wnoszący protest nie otrzymał żadnego głosu, podczas gdy kilku wyborców oświadczyło na piśmie, że oddali na niego swoje głosy. Przyczyną takiego stanu rzeczy mógł być błąd programu do obsługi wyborów, który zdaniem wnoszącego protest nie był przystosowany do śmierci jednego z kandydatów po wydrukowaniu kart do głosowania. Sytuacja taka miała miejsce w niniejszej sprawie w związku ze śmiercią Wisławy Edwardy Surażskiej, kandydującej z listy wyborczej Platformy Obywatelskiej pod nr 7 w tym samym okręgu wyborczym. W konsekwencji zachodzi duże prawdopodobieństwo, że komisje „mogły popełnić błąd przesuwając wyniki kandydatów o jeden numer niżej”, dlatego też zasadne jest ponowne przeliczenie głosów w komisjach nr 15, 389 i 591, a także w całym okręgu nr 19.

W zajętych przez Przewodniczącą Państwowej Komisji Wyborczej stanowisku wskazano, że baza systemu komputerowego Platforma Wyborcza była aktualizowana w przypadkach zmian na listach kandydatów po wydrukowaniu kart do głosowania, a rozbieżności między danymi w protokołach głosowania a faktycznymi wynikami głosowania w obwodach mogłyby wynikać jedynie z ewentualnych pomyłek komisji obwodowych przy obliczaniu wyników głosowania. Jednakże brak jest wystarczających podstaw do przyjęcia, że protokoły głosowania podpisane przez obwodowe komisje wyborcze zawierają inne dane niż wprowadzone do systemu informatycznego. Z przeprowadzonych przez tę Komisję ustaleń wynika, że liczba głosów oddanych na Piotra Mazurka, tj. na kolejnego kandydata umieszczonego po składającym protest na liście Platformy Obywatelskiej, w obwodach nr 389 i 591 w Warszawie oraz nr 15 w Brukseli wyniosła 28 (7+8+13). Na wnoszącego protest głosowało 1862 wyborców, ale ogółem 14 kandydatów z tej listy otrzymało większą liczbę głosów, przy czym najmniejsza liczba głosów uprawniająca do uzyskania mandatu poselskiego w tym okręgu wynosiła 3.380. W świetle tych danych, zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej, ewentualne błędne ustalenie wyników głosowania w obwodach nr 389 i 591 w Warszawie oraz nr 15 w Brukseli nie mogło mieć wpływu na wynik wyborów, wobec czego ponowne przeliczenie głosów jest zbędne.

Podobne stanowisko zajęła Okręgowa Komisja Wyborcza w Warszawie, która na podstawie protokołów komisji obwodowych nr 15 w Brukseli oraz nr 389 i 591 w Warszawie ustaliła, że na zmarłą kandydatkę, umieszczoną pod nr 7, w obwodach nr 389 i 591 nie oddano żadnego głosu, a w obwodzie nr 15 w Brukseli otrzymała jeden głos, co wynika z zestawienia liczby głosów oddanych na listę z sumą głosów oddanych na poszczególnych kandydatów. Biorąc pod uwagę szczegółową procedurę zliczania, wprowadzania oraz weryfikowania danych wprowadzonych do systemu informatycznego z danymi zawartymi w protokole Okręgowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że jest „mało prawdopodobne, by głosy oddane na któregośkolwiek kandydata z listy zostały przypisane przez pomyłkę kandydatowi skreślonemu, gdyż program informatyczny potraktowałby takie działanie jako błąd nie do zaakceptowania”.

Natomiast Prokurator Generalny uznał, że wnoszący protest nie przedłożył ani nie wskazał żadnych dowodów, na których oparł swoje zarzuty, jakoby wskazane w proteście komisje obwodowe dopuściły się naruszenia prawa. Zakładając nawet, iż twierdzenia zawarte w proteście i dołączone do niego oświadczenia są prawdziwe, nie można komisjom wyborczym zarzucić naruszenia prawa, gdyż nie da się wykluczyć, że w rzeczywistości oddano głosy na inną osobę lub głosy nieważne. W tych zakresach brak jest możliwości zidentyfikowania oddanych głosów. Ponadto „nawet gdyby zarzuty protestu podlegały weryfikacji i zostały potwierdzone, to wskazane w nim uchybienia nie miałyby wpływu na wynik wyborów”, wobec czego protest należy uznać za bezzasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 51, 70-73 i 162 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.), do ustalenia wyniku głosowania w obwodzie, obliczenia liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz do zakwalifikowania głosów jako ważnych lub nieważnych powołane są obwodowe komisje wyborcze. Kolegialność funkcjonowania tych komisji, których praca może być dodatkowo obserwowana przez mężów zaufania delegowanych przez poszczególne komitety wyborcze, a także ponowna weryfikacja obwodowych procedur wyborczych dokonywana przez okręgowe komisje wyborcze stwarzają warunki do wymuszenia zgodności z prawem wyborczym czynności tych komisji. Przy ocenie podniesionych w proteście zarzutów istotne znaczenie ma to, że żaden z członków obwodowych komisji wyborczych lub mężów zaufania, którzy uczestniczyli w procedurach wyborczych nie zgłosili żadnych uwag lub zastrzeżeń do protokołów głosowania i ustalania wyników wyborów w obwodach. Takie wątpliwości nie ujawniły się także przed okręgową komisją wyborczą.

Zarzuty wnoszącego protest zostały oparte na pisemnych oświadczeniach kilku wyborców, którzy twierdzili, że oddali na niego swoje głosy wyborcze. Ujawnione sprzeczności pomiędzy tymi oświadczeniami a treścią protokołów wyborczych nie mogą być jednoznacznie usunięte w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesionym protestem, gdyż po oddaniu głosów w głosowaniu tajnym nie jest możliwe dokonanie ich identyfikacji, a prawdopodobieństwo popełnienia błędu obliczenia liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów było ograniczone. Przede wszystkim jednak ewentualne ujawnienie pomyłek nie miałyby żadnego wpływu na wynik wyborów, jeżeli zważyć, że wnoszący protest przedstawił pięć pisemnych zapewnień o głosowaniu w wyborach parlamentarnych na niego, które zostały sporządzone według tego samego wzoru, a osoby, które je podpisały nie wniosły protestów wyborczych, zatem nie można wykluczyć, że w rzeczywistości oddane przez nich głosy były nieważne lub oddane na innego kandydata. Wszystko to powoduje, że w ustalonych okolicznościach sprawy tego rodzaju oświadczenia nie stanowią wystarczającego uzasadnienia do uwzględnienia żądania ponownego przeliczenia przez Sąd Najwyższy głosów oddanych „na komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP w całym okręgu nr 19”, który jest największym okręgiem wyborczym w Polsce, w którym oddano ogółem 778.222 głosy. Sąd Najwyższy nie jest organem zobowiązanym do ponownego przeliczania głosów oddanych w okręgu wyborczym tylko dlatego, że kandydat na posła w wyborach parlamentarnych nie jest usatysfakcjonowany uzyskanym wynikiem wyborczych (liczbą oddanych na niego głosów). Taka potrzeba powstaje tylko wówczas, gdy w sprawie istniałyby uprawdopodobnione i weryfikowalne dowody potwierdzające błędne ustalenia wyniku głosowania w obwo-

dzie lub obliczenia liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, czy sprawdzalne błędy w zakwalifikowaniu głosów jako ważnych lub nieważnych, które miałyby wpływ na wynik wyborów parlamentarnych, co w rozpoznawanej sprawie nie miało miejsca. Warto tu wskazać, że na liście Platformy Obywatelskiej w okręgu wyborczym nr 19 znajduje się aż sześciu kandydatów, którzy nie otrzymali mandatu poselskiego, ale uzyskali większą liczbę głosów od wnoszącego protest. Oznacza to, że ponowne przeliczanie głosów nie miałyby żadnego wpływu na ustalanie pierwszeństwa obejmowania mandatu poselskiego w przypadku wygaśnięcia mandatu posła z tej listy, do czego w istocie rzeczy zmierzał wnoszący protest.

Zupełnie nieuzasadniony okazał się zarzut rzekomego przypisania innemu kandydatowi z tej listy, zamiast wnoszącemu protest, głosów oddanych na kandydatkę na posła, która zmarła po wydrukowaniu kart do głosowania. Przede wszystkim głosy oddane na taką osobę zostają zaliczone na listę komitetu wyborczego, a nie przypisane poszczególnemu kandydatowi. Tego rodzaju pomyłki wyklucza także stosowany program informatyczny, który miał „blokadę” pozycji zmarłej, a ponadto potraktowałby przypisanie innemu kandydatowi oddanych na nią głosów, zamiast na listę wyborczą, jako błąd nie do zaakceptowania. Ponadto z protokołów komisji obwodowych nr 389 i 591 wynika, że skreślona kandydatka, umieszczona na liście Platformy Obywatelskiej pod poz. 7, nie otrzymała żadnego głosu, a w obwodowej komisji nr 15 tylko jeden głos, co pozostaje w oczywistej opozycji do twierdzeń wnoszącego protest, jakoby kandydat umieszczony po nim na tej liście uzyskał więcej głosów wskutek błędu w programie do obsługi wyborów Platformy Obywatelskiej. Wyklucza to zasadność lub potrzebę ponownego przeliczania głosów oddanych na Komitet Wyborczy w całym okręgu nr 19, gdyż brak jest dowodów, że protokoły głosowania w tym okręgu zawierają inne dane liczbowe niż wprowadzone do systemu informatycznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

Sygn. akt III SW 99/05

POSTANOWIENIE

z dnia 25 października 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski

Sędziowie SN: Beata Gudowska

Roman Kuczyński (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2005r.

na posiedzeniu niejawnym sprawy z protestu wyborczego Tomasza Filipka z udziałem uczestników postępowania:

- Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie

postanawia :

wydać opinię, że protest jest bezzasadny.

Uzasadnienie

Tomasz Filipek wniósł protest wyborczy dotyczący ustalenia wyników głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 335 w Okręgu Wyborczym nr 13 w Krakowie. Stwierdził, że głosował na kandydatkę na poseł Marię Barbarę Skołuba (pozycja 14 na liście nr 10), a w wywieszonym protokole głosowania przy nazwisku tej kandydatki odnotowano „O” głosów.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie wniósł o uznanie protestu za bezzasadny. Podniósł, że protokół głosowania był prawidłowo sporządzony i podpisany bez uwag przez wszystkich członków Komisji Obwodowej.

Jego zdaniem Sąd Najwyższy rozpatrując protest wyborczy nie jest właściwy do ponownego przeliczania głosów w obwodzie, gdyż należy to do obwodowych komisji wyborczych.

Sąd Najwyższy rozważy, co następuje:

Zgodnie z art. 51, 70-73 i 162 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) do ustalenia wyników głosowania w obwodzie, obliczenia liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz do zakwalifikowania głosów jako ważnych lub nieważnych powołana jest obwodowa komisja wyborcza. W rozpoznawanym proteście nie zarzucono (a tym bardziej nie zostało to udowodnione), by komisja dopuściła się naruszenia prawa błędnie rozważając przesłanki ważności głosu lub zaliczając głosy ważne nie temu kandydatowi na którego zostały oddane. Członkowie Komisji i mężowie zaufania (jeżeli uczestniczyli w pracach Komisji) nie zgłosili do protokołu żadnych zastrzeżeń. Natomiast sprzeczność między twierdzeniami wnoszących protest a treścią protokołu nie może być usunięta w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesieniem protestu. Po oddaniu głosu nie jest już możliwe dokonanie jego identyfikacji. Nie jest też dopuszczalne ponowne przeliczanie głosów na skutek podniesienia tego typu zarzutów, jakie zgłosiły wnoszące protest. Założenie prawdziwości zeznań wnoszących protest nie może prowadzić do konkluzji o naruszeniu prawa przez obwodową komisję wyborczą. Nie można przecież wykluczyć, że w rzeczywistości oddane głosy były nieważne lub oddane na inną osobę, Wobec

nieudowodnienia naruszenia prawa wyborczego zarzuty protestu nie mogły zostać uznane za zasadne, co uzasadnia wydanie przez Sąd Najwyższy opinii o podanej treści, na podstawie art. 80 Ordynacji wyborczej.

Sygn. akt III SW 120/05

POSTANOWIENIE

z dnia 16 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący, sprawozdawca) SSN Zbigniew Hajn SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z protestu wyborczego Barbary Pisarek, Artura Jaworskiego, Marka Kalusa, Jerzego Malanowskiego, Bogumiły Waszaku, Tomasza Waszaku, Mariusza Waszaku, Małgorzaty Waszaku, Sławomira Waszaku, Agnieszki Waszaku, Józefa Sochy, Kornelii Sochy, Piotra Janusza, Izabeli Janusz, Mirosławy Wrężel, Krzysztofa Bokusa, Bogdana Bednarka, Jerzego Pękały, Izydora Pierchały, Anny Strózik, Joanny Strózik, Małgorzaty Strózik, Zbigniewa Bienia, Danuty Bień, Damiana Bienia, Anny Zielonki, Piotra Czajkowskiego, Tadeusza - Klemensa Bartolda, Arkadiusza Jerzego Batugi, Antoniego Odzimka, Ewy Błaszczuk, Piotra Malarskiego, Adama Wronki, Magdaleny Skomiał, Romana Sklepowicza, Anity Błachut, Teresy Błachut, Ewy Przybyły, Piotra Przybyły, Józefa Kozika, Kazimiery Białko, Józefa Lalornego, Krzysztofa Makiety, Krzysztofa Soji, Katarzyn Soji, Grażyny Niemczyk, Aliny Soji, Jana Soji, Anny Maliny, Bogusława Cichego i Aleksandry Soji

przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i do Senatu RP, przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Prokuratora Generalnego,
- 3) Przewodniczących Okręgowych Komisji Wyborczych w Bielsku - Białej, Bydgoszczy i Częstochowie

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2005 r.,

postanawia:

wyrazić opinię, że zarzuty protestu są niezasadne.

Uzasadnienie

Pismem nadanym w dniu 14 października 2005 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego wyborcy Barbara Pisarek, Artur Jaworski, Marek Kalus, Jerzy Malanowski, Bogumiła Waszaku, Tomasz Waszaku, Mariusz Waszaku, Małgorzata Waszaku, Sławomir Waszaku, Agnieszka Waszaku, Józef Socha, Kornelia Socha, Piotr Janusz, Izabela Janusz, Mirosława Wrężel, Krzysztof Bokus, Bogdan Bednarek, Jerzy Pękała, Izidor Pierchała, Anna Stó-

zik, Joanna Struzik, Małgorzata Struzik, Zbigniew Bień, Danuta Bień, Damian Bień, Anna Zielonka, Piotr Czajkowski, Tadeusz Klemens Bartoid, Arkadiusz Jerzy Batug, Antoni Odzimek, Ewa Błaszczuk, Piotr Malarski, Adam Wronka, Magdalena Skomiał, Roman Sklepowicz, Anita Błachut, Teresa Błachut, Ewa Przybyła, Piotr Przybyła, Józef Kozik, Kazimiera Białko, Józef Lalorny, Krzysztof Makiela, Grzegorz Soja, Katarzyna Soja, Grażyna Niemczyk, Alina Soja, Jan Soja, Anna Malina, Bogusław Cichy, Aleksandra Soja działający przez adwokata Jerzego Rutkowskiego wnieśli protest wyborczy. We wniesionym proteście podnosili zarzut popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt 2 k.k. przez podstępne działanie dla nieprawidłowego sporządzenia list kandydujących zgłoszonych przez Komitet Wyborczy - Ogólnopolska Koalicja Obywatelska, wobec odmowy przyjęcia zgłoszenia dokonywanego przez osobę umocowaną, odmowy wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu list okręgowych w co najmniej połowie okręgów wyborczych i odmowy rejestracji zgłoszonych list w okręgach, popełnienie przestępstwa z art. 271 k.k. w związku z art. 248 pkt 3 k.k. przez podjęcie przez członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Bielsku Białej uchwały w przedmiocie zmiany terminu podjęcia uchwały o rejestracji listy kandydatów ze wskazaniem nie prawidłowej daty rejestracji, zaś podjęcie takowej uchwały było niedopuszczalne z mocy ustawy Ordynacja wyborcza, popełnienie przestępstwa z art. 248 pkt 3 i 2 k.k. oraz art. 271 k.k. przez członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie wobec dokonania zmian w uchwale o odmowie rejestracji przez wykreślenie spośród członków komisji jednej z osób bez wskazania, kto i kiedy dokonał tego wykreślenia, podpisania uchwały przez jednego z członków już po wydaniu odpisu uchwały osobie zgłaszającej, nieuwzględnienie 421 wyborców popierających zgłoszenie z powodu „innej wady - podpisy”, czy też „nieczytelne pismo” oraz popełnienie przestępstwa z art. 248 pkt 2 k.k. przez członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Bydgoszczy, którzy swymi działaniami doprowadzili do rejestracji zgłoszenia listy okręgowej złożonej przez Komitet Wyborczy - Ogólnopolska Koalicja Obywatelska po dniu 16 sierpnia 2005 r. - mimo złożonego zgłoszenia w dniu 12 sierpnia 2005 r. w wyniku których mimo faktycznego zarejestrowania list kandydatów zgłoszonych przez Komitet Wyborczy - Ogólnopolska Koalicja Obywatelska w ilości przewyższającej połowę okręgów wyborczych - odmówiono wydania przez Państwową Komisję Wyborczą stosownego zaświadczenia uprawniającego do dokonywania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów bez konieczności wykazania poparcia co najmniej 5.000 wyborców z danego okręgu wyborczego, a co w konsekwencji pozbawiło prawa wyborczego biernego osób kandydujących i czynnego wyborców mających wolę głosowania na kandydatów zgłoszonych przez Komitet Wyborczy Ogólnopolska Koalicja Obywatelska w okręgach, w których listy te nie zostały zarejestrowane, zaś w pozostałych z uwagi na ograniczone możliwości prowadzenia kampanii wyborczej - na ograniczoną wiedzę o kandydatach tejże koalicji i tym samym na sam fakt aktu głosowania.

Skarga zawiera wniosek o podjęcie przez Sąd Najwyższy uchwały o nieważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. „postanawiając o przeprowadzeniu wyborów ponownych, poczynając od rejestracji list okręgowych kandydatów na posłów zgłoszonych przez Komitet Wyborczy - Ogólnopolska Koalicja Obywatelska w okręgach wyborczych w których takowe listy nie zostały zarejestrowane”.

Państwowa Komisja Wyborcza w stanowisku z dnia 14 listopada 2005 r. podniosła oczywistą bezzasadność protestu.

Prokurator Generalny w stanowisku z dnia 15 listopada 2005 r. wnosił o pozostawienie bez dalszego biegu protestu w części dotyczącej zarzutu odmowy rejestracji okręgowych list kandydatów na posłów i o wydanie opinii, że w pozostałej części protest jest bezzasadny.

Okręgowa Komisja Wyborcza w Bydgoszczy przesłała wyjaśnienia i ustosunkowując się do zarzutów wskazała, iż jej przekonaniu nie stanowią one zarzutów w rozumieniu art. 78 Ordynacji wyborczej.

Okręgowa Komisja Wyborcza w Bielsku-Białej w swoim stanowisku przedstawiła wyjaśnienia i stan faktyczny postępowania rejestrowego. Jej zdaniem nie można uznać, aby na jakimkolwiek etapie postępowania popełniła przestępstwo zarzucane przez wnoszących protest.

Podobnie Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie w swych wyjaśnieniach podniosła, rzetelność przeprowadzonej kontroli wykazu osób popierających listę kandydatów na posłów zgłoszonych przez Komitet Wyborczy Ogólnopolska Koalicja Obywatelska a ponadto stwierdziła, że procedura rejestracyjna była przedmiotem kontroli sądowej, a zarzuty Komitetu Wyborczego wobec ich bezzasadności nie zostały uwzględnione.

Sąd Najwyższy zawiadomił Prokuratora Generalnego o podniesieniu w proteście zarzutu popełnienia przestępstwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 Konstytucji wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu na zasadach określonych w ustawie. Zasady wnoszenia protestów wyborczych określa ustawa z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm., zwana dalej Ordynacją wyborczą).

Stosownie do art. 78 ust. 1 Ordynacji wyborczej przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła lub senatora może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów tej ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo naruszenia

przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów, może go wnieść każdy wyborca (art. 78 ust. 2).

Jak wynika z powyższego przedmiotem protestu może być skonkretyzowany zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom tj. czynów określonych w rozdziale XXXI Kodeksu karnego (art. 247-250 k.k.). Jeżeli w proteście zarzucono popełnienie przestępstw przeciwko wyborom Sąd Najwyższy bada w postępowaniu cywilnym nieprocesowym zasadność tego zarzutu przy pomocy wskazanych w proteście środków dowodowych. Orzeczenie o popełnieniu przestępstwa może nastąpić tylko w odrębnym procesie karnym na skutek zawiadomienia z o pełnionym przestępstwie wyborczym właściwego prokuratora (por. art. 127 ust. 3 Ordynacji wyborczej). Sąd Najwyższy w postępowaniu w sprawach protestów wyborczych ustala więc jedynie znamiona strony przedmiotowej ewentualnego przestępstwa przeciwko wyborom. Innymi słowy Sąd Najwyższy ustala zasadność zarzutu popełnienia przestępstwa według znamion określonych w ustawie karnej. Ma to miejsce przy dokonywaniu ustaleń co do zasadności protestu i znajduje wyraz w wydanej opinii.

Wnoszący protest w odniesieniu do wielu czynów podnosili zarzut popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt 2 k.k. Przepis ten statuuje karalność używania podstępem celem nieprawidłowego sporządzenia listy kandydujących lub głosujących, protokołów lub innych dokumentów wyborczych lub referendalnych w związku z wyborami do Sejmu, do Senatu, wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborami do Parlamentu Europejskiego, wyborami organów samorządu terytorialnego lub referendum. Podstęp w przypadku występkę określonego tym przepisem polega na świadomym wprowadzeniu innej osoby w błąd w celu uniemożliwienia prawidłowego sporządzenia listy kandydujących lub głosujących w sposób utrudniający ustalenie prawdziwości tych list wyborczych. Jest to przestępstwo umyślne.

W przypadku zarzutu podnoszonego w pkt 1 protestu stwierdzić należy, iż skarżący w istocie nie wskazują osoby sprawcy przestępstwa, polegającego na odmowie wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu list okręgowych. Z uwagi jednak na to, iż wydanie rzeczzonego zaświadczenia (uprawniającego komitet wyborczy, który z zachowaniem wymogów określonych w art. 142 ust. 1 Ordynacji wyborczej zarejestrował listy okręgowe co najmniej w połowie okręgów wyborczych do zgłoszenia dalszych list bez poparcia zgłoszenia podpisami wyborców) należy do wyłącznej kompetencji Państwowej Komisji Wyborczej, uznać należy, iż zarzut ten skierowany jest wobec Państwowej Komisji Wyborczej in corpore. Podkreślić jednak należy, iż aby uzyskać zaświadczenie o którym mowa w art. 142 ust. 3 Ordynacji wyborczej należy spełnić wymogi formalne. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że Komitet Wyborczy Wyborców - Ogólnopolska Koalicja Obywatelska wymogów tych nie spełnił. W dniu 16 sierpnia 2005 r. (w którym upłynął termin zgłaszania list okręgowych i składania wniosków o wydanie zaświadczenia) zarejestrowano listy okręgowe kandydatów na posłów tego Komitetu

w 20 okręgach wyborczych. Wielokrotna weryfikacja dokonywana przez Państwową Komisję Wyborczą nie potwierdziła twierdzenia pełnomocnika wyborczego Komitetu o zarejestrowaniu list w 21 okręgach (co było ustawowym minimum). Zdaniem Sądu Najwyższego działanie Państwowej Komisji Wyborczej nie nosi żadnych znamion przestępstwa, w szczególności przestępstwa, które stanowi przedmiot zarzutu. Załączony przez Mariana Piotra Bidińskiego -pełnomocnika wyborczego komitetu wykaz okręgów wyborczych, w których zarejestrowane miały być okręgowe listy kandydatów obejmujący 21 okręgów, bez jego stosownej weryfikacji nie mógł stanowić podstawy wydaniażądanego zaświadczenia.

Zarzucaną odmowę przyjęcia zgłoszenia dokonywanego przez osobę umocowaną (również w kontekście popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt. 2 k.k.) należy odnieść do okręgowych komisji wyborczych, w stosunku do których podnoszone są kolejne zarzuty.

Wobec członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Bielsku Białej stawiany jest zarzut popełnienia przestępstwa z art. 271 k.k. w związku z art. 248 pkt 3 k.k. Art. 248 pkt 3 k.k. penalizuje niszczenie, uszkodzanie, ukrywanie, przerabianie lub podrabianie protokołów lub innych dokumentów wyborczych lub referendalnych, natomiast istotą czynu karalnego określonego w art. 271 k.k. jest karalne poświadczanie nieprawdy przez osobę uprawnioną do wystawienia dokumentu. Powyższe przestępstwa mogą być popełnione jedynie umyślnie. Podnoszone zarzuty w toku przeprowadzonego postępowania nie potwierdziły się. Jak wynika ze złożonych wyjaśnień (zarówno Okręgowej Komisji Wyborczej, jak i Państwowej Komisji Wyborczej - która, jak wynika z nadesłanego pisma na posiedzeniu 25 sierpnia 2005 r. dokonała analizy przebiegu rejestracji list Komitetu Wyborczego Wyborców - Ogólnopolska Koalicja Obywatelska także w tej Komisji) wskazana w protokole data 16 sierpnia 2005 r. była w istocie „omyłką pisarską” spowodowaną przekazaniem w tym dniu zespołowi obsługi informatycznej dokumentów potrzebnych do przygotowania potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia i projektu protokołu rejestracji okręgowej listy kandydatów na posłów oraz braku jej zaważenia przy podpisaniu protokołu. Po weryfikacji podpisów komisja przyjęła i podpisała protokół rejestracji o godzinie 1:00 dnia następnego, niezwłocznie został on przekazany osobie zgłaszającej listę, która potwierdziła jego odbiór w dniu 17 sierpnia 2005 r. o godzinie 1:05. Uchwała z dnia 24 sierpnia 2005 r. prostująca omyłkę pisarską była jedynie konsekwencją błędnie wskazanej daty. Zdaniem Sądu Najwyższego sprawa ta została dostatecznie wyjaśniona. Nie może zatem uzasadniać podniesionego zarzutu popełnienia przestępstwa. Pisemne wyjaśnienia i dowody złożone w tym przedmiocie (w tym kopia dokumentu zawierająca podpis osoby upoważnionej wraz z datą właściwą) są spójne i logiczne.

Nie są także zasadne zarzuty popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt 3 i 2 k.k. oraz art. 271 k.k. podnoszone wobec członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie. Ich działania nie wypełniają znamion przestępstwa umyślnego przerabiania (podrabiania) protokołów

lub innych dokumentów wyborczych (art. 248 pkt 3 k.k.), bądź poświadczenia nieprawdy przez osobę uprawnioną do wystawienia dokumentu (art. 271 k.k.). Zdaniem Sądu Najwyższego nie posiada tego charakteru wykreślenie z komparycji uchwały nazwiska członka komisji, który nie brał udziału w jej podjęciu. Również zarzut podpisania uchwały jedynie przez trzech jej członków, zmierzający w istocie do wykazania, iż jest to uchwała nieważna (nieistniejąca) i wskazanie, iż czwarty podpis został złożony po wydaniu odpisu uchwały osobie upoważnionej nie może się ostać. Stoi on w sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z kserokopią uchwały zawierającą adnotację o otrzymaniu jej odpisu przez osobę upoważnioną - Grzegorza Walentego Sosnowskiego. Na dokumencie tym, znajdującym się w aktach sprawy, figurują bowiem cztery podpisy, przy czym złożone w innej konfiguracji niż na egzemplarzu uchwały załączonym do protestu. Wyjaśnienie tych rozbieżności może mieć miejsce w toku odrębnie wszczętego postępowania. Zdaniem Sądu Najwyższego nie można zarzucić w członkom Komisji fałszerstwa dokumentu. Natomiast na prawidłowy skład Komisji, stanowiący wymagane quorum do podjęcia uchwały wskazała także Państwowa Komisja Wyborcza.

Podobnie nie można uznać zasadności zarzutu podnoszonego wobec członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt 2 k.k. Komisja ta wskazała, iż przyczyną niezarejestrowania listy było niezyskanie poparcia podpisami wymaganej liczby wyborców (5000). W toku postępowania sprawdzającego ustalono, że liczba wskazana przez zgłaszającego listę (7030) nie odpowiada liczbie rzeczywistej, a po dalszej weryfikacji ustalono, iż w istocie listę poparło 4680 osób. Skarżący wskazują jako uzasadnienie popełnienia przestępstwa "nieuwzględnienie podpisów 421 wyborców popierających zgłoszenie z powodu „innej wady - podpisy”, czy też „nieczytelne pismo”. Pomijając aspekt, iż na odmowę rejestracji listy przysługują odrębne środki prawne (z których nota bene skorzystano, gdyż powyższa uchwała była przedmiotem kontroli Sądu Okręgowego w Częstochowie w sprawie I Ns 107/05), co sugerowałoby pozostawienie protestu bez biegu podnieść należy, iż decyzja Komisji nie budzi wątpliwości przy ocenie dokonywanej z punktu widzenia możliwości popełnienia zarzucanego przestępstwa.

Wskazano bowiem, że wśród tych „innych przyczyn” znalazło się co najmniej 14 przypadków poparcia udzielonego przez wyborców nieżyjących (!), a pozostałe przypadki to przede wszystkim ewidentna zgodność charakteru pisma w odniesieniu do danych (w tym także podpisów) wyborców, których nazwiska były umieszczane na tym arkuszu bezpośrednio po sobie. Także nieczytelne pismo oczywiście dyskwalifikuje możliwość identyfikacji osoby udzielającej poparcie. W czynr zatem skarżący upatrują przesłanki umyślnego i świadomego wprowadzenia w błąd w celu uniemożliwienia prawidłowego sporządzenia listy kandydują-

cych lub głosujących (a zatem zachowań przesądających o znamionach strony przedmiotowej przestępstwa określonego w art. 248 pkt 2 k.k.) trudno dociec.

Ostatni z podnoszonych w proteście zarzutów odnosi się do popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt 2 k.k. przez członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Bydgoszczy. Także i w tym przypadku nie okazał się zasadny. Wskazać należy, iż rejestracja listy Komitetu w tym okręgu wyborczym nastąpiła 19 sierpnia 2005 r. po uprzednim dwukrotnym wzywaniu pełnomocnika komitetu do usunięcia wad zgłoszenia w zakresie wymaganej liczby podpisów wyborców popierających zgłoszenie oraz przedłożenia przez kandydatów oświadczeń o których mowa w art. 144 ust. 5 pkt 3 Ordynacji wyborczej. Jakkolwiek dokumenty istotnie złożone zostały przez Dariusza Piastowskiego w dniu 12 sierpnia 2005 r. to w toku postępowania sprawdzającego przeprowadzonego w dniu 14 sierpnia 2005 r. wobec ustalonych nieprawidłowości niezbędne okazało się uzupełnienie wykazu podpisów popierających zgłoszoną listę zgodnie z wymogami Ordynacji wyborczej. Jak podniesiono w nadesłanych przez tę Komisję wyjaśnieniach „wady zgłoszenia (powtarzające się nazwiska wyborców) wymagały poddania arkuszy szczegółowej analizie, a przeprowadzone czynności sprawdzające zajęły grupie 12 osób około 200 roboczo-godzin”. Kopię uchwały pełnomocnik odebrał 16 sierpnia 2005 r. o godzinie 13.25 i tego samego dnia braki te zostały jeszcze uzupełnione. Zarzut może sprowadzać się więc jedynie do tego, iż kolejne braki do których uzupełnienia został wezwany (skutkujące podjęciem kolejnej uchwały w tym przedmiocie), a dotyczące złożenia oświadczenia lustracyjnego na nieobowiązującym formularzu zostały dokonane 16 sierpnia 2005 r. w godzinach późnowieczornych.

W przekonaniu Sądu Najwyższego działanie Okręgowej Komisji Wyborczej w żadnym razie jednak nie może wypełniać znamion czynu przestępnego określonego w art. 248 pkt 2 k.k. zarzucanego członkom Komisji. Przedłużająca się procedura weryfikacyjna była spowodowana nieprawidłowościami w złożonych listach poparcia, a Komisja działała w granicach prawa.

Podniesienie przez skarżących zarzutów popełnienia przestępstw przeciwko wyborom zobowiązuje Sąd Najwyższy do zajęcia merytorycznego stanowiska w tym przedmiocie, mimo że Komitetowi Wyborczemu przysługiwały środki prawne w toku postępowania rejestracyjnego. Niepotwierdzenie zarzutów popełnienia przestępstwa w trakcie sprawy prowadzi do wyrażenia przez Sąd Najwyższy opinii, że zarzuty protestu są niezasadne.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 80 ust. 2 Ordynacji wyborczej Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Sygn. akt III SW 126/05

POSTANOWIENIE
z dnia 8 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący, sprawozdawca) SSN Zbigniew Hajn SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z protestu wyborczego Grzegorza Jaszczury przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP, przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 32 w Sosnowcu,
- 3) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2005 r.,

postanawia:

wyrazić następującą opinię:

- 1) w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 64 w Dąbrowie Górniczej doszło do naruszenia przepisów art. 70 i 71 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacji Wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) przez błędne ustalenie wyników głosowania polegające na przypisaniu 10 ważnie oddanych głosów oddanych na kandydata do Sejmu Dariusza Kmiołka kandydatowi z tej samej listy Włodzimierzowi Dobrkowi
- 2) stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Uzasadnienie

Grzegorz Jaszczura wniósł protest wyborczy przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych 25 września 2005 r. w okręgu wyborczym nr 32.

Zarzucał w nim „naruszenie przepisów ustawy Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Senatu Rzeczypospolitej Polskiej” w zakresie odnoszącym się do ustalenia wyników głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 64 w Dąbrowie Górniczej oraz „możliwość popełnienia przestępstwa” z art. 248 pkt 4 k.k. polegającego na dopuszczeniu się nadużycia przy obliczaniu głosów w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 64 w Dąbrowie Gór-

niczej oddanych na kandydata na posła Dariusza Kmiotka, kandydującego do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 32 z listy nr 12 - Komitetu Wyborczego Platformy Janusza Korwin-Mikke. Podnosił, że w protokole wyborczym wywieszonym w lokalu wyborczym, a także przekazanym do Okręgowej Komisji Wyborczej w Sosnowcu oraz na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej stwierdzono brak głosów oddanych na tego kandydata. Rodzice kandydata Maria i Jan Kmiotek oświadczyli jednak, iż w dniu 25 września 2005 r. uczestniczyli w wyborach oraz oddali głosy na swojego syna - Dariusza Kmiotka. Do protestu dołączył ich pisemne oświadczenie.

Uczestnik postępowania - Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Sosnowcu stwierdził, że nie można wykluczyć, iż część głosów oddanych na kandydata Dariusza Kmiotka została przez komisję obwodową uznana za głosy nieważne, których w tej komisji było 22. Z protokołu głosowania wynika, że kandydat ten nie otrzymał w obwodzie nr 64 żadnego głosu (a w okręgu sosnowieckim uzyskał 152 głosów ważnych). Uczestnik postępowania przedstawił protokół głosowania w obwodzie sporządzony przez Obwodową Komisję Wyborczą Nr 64 w Dąbrowie Górniczej oraz protokół wyników głosowania w okręgu.

Uczestnik postępowania - Prokurator Generalny wniósł o wydanie opinii, że zarzuty naruszenia przez Obwodową Komisję Wyborczą „nr 38” w Dąbrowie Górniczej w okręgu wyborczym nr 32 z siedzibą w Sosnowcu przepisu art. 160 ust. 1 i art. 162 ust. 1 pkt 7 ustawy Ordynacja Wyborcza do Sejmu i Senatu RP, są częściowo zasadne, gdyż naruszenia te miały wpływ na ustalenie wyników głosowania, jednakże nie miały one wpływu na wynik wyborów w tym okręgu.

Uczestnik postępowania - Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej podnosząc, że ustalenie stanu faktycznego wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego, stwierdził, że ewentualne błędne ustalenie wyników głosowania w obwodzie nr 64 w Dąbrowie Górniczej nie mogło mieć wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy na podstawie art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U Nr 46, poz. 499 ze zm.) zawiadomił Prokuratora Generalnego o zarzuceniu w proteście popełnienia przestępstwa.

Sąd Najwyższy dopuścił dowód z oględzin kart do głosowania Obwodowej Komisji Wyborczej nr 64 w Dąbrowie Górniczej na okoliczność stwierdzenia, czy wśród głosów ważnych i nieważnych znajdują się głosy oddane na kandydata na posła Dariusza Kmiotka. Dowód ten przeprowadzony został w drodze pomocy sadowej przez Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej. Na podstawie tego dowodu Sąd Najwyższy ustalił, że w obwodzie nr 64 w Dąbrowie Górniczej oddano 10 głosów ważnych na kandydata na posła Dariusza Kmiotka. Głosy te

mylnie przypisano innemu kandydatowi z tej samej listy Włodzimierzowi Dobrkowi, na którego w rzeczywistości nie oddano żadnego głosu. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie wpisano, że Dariusz Kmiotek otrzymał 0 głosów, a Włodzimierz Dobrek 10.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 Konstytucji wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu na zasadach określonych w ustawie. Zasady wnoszenia protestów wyborczych precyzuje ustawa z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.).

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 Ordynacji wyborczej przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła lub senatora może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów, może go wnieść każdy wyborca (ust. 2). Protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła lub senatora może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (ust. 3). Z regulacji tych wynika legitymacja Grzegorza Jaszczury do wniesienia protestu, który jak wynika z zaświadczenia figuruje w spisie wyborców utworzonym na podstawie rejestru wyborców dla miasta Dąbrowa Górnicza.

Zdaniem Sądu Najwyższego w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 64 w Dąbrowie Górniczej doszło do naruszenia przepisów art. 70 i 71 Ordynacji wyborczej. Polegało ono na błędnym ustaleniu wyników głosowania przez przypisanie 10 ważnie oddanych głosów oddanych na kandydata do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Dariusza Kmiotka innemu kandydatowi z tej samej listy Włodzimierzowi Dobrkowi. Sam ten fakt nie świadczy jeszcze o zasadności zarzutu popełnienia przestępstwa podniesionego w proteście. Bardziej prawdopodobna jest omyłka, ponieważ nazwiska kandydatów Kmiotka i Dobrka wpisane były w sąsiadujące ze sobą rubryki protokołu.

Podnieść jednak należy, iż stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów. Jak wynika z informacji podanych przez Państwową Komisję Wyborczą w całym kraju na wszystkie okręgowe listy Komitetu Wyborczego Platformy Janusza Korwin-Mikke oddano 185.885 głosów. Osiągnięcie 5 procentowego progu wyborczego uprawniającego do udziału list tego Komitetu w podziale mandatów wymagało jednak oddania co najmniej 612.246 gło-

sów. Głosy oddane na Dariusza Kmiotka zostały przypisane tej liście, chociaż nie jemu samemu. Prawidłowe ustalenie wyników głosowania w obwodzie nr 64 w Dąbrowie Górniczej nie zmieniłoby ustalenia wyników wyborów.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 80 Ordynacji wyborczej orzeczono jak w sentencji.

Sygn. akt III SW 135/05

POSTANOWIENIE

z dnia 3 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2005 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z protestu wyborczego Jolanty Godłowskiej przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

postanawia:

wyrazić opinię o zasadności zarzutu protestu i ocenić, że wskazane w proteście naruszenie ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) nie miało wpływu na wynik wyborów.

UZASADNIENIE

Dnia 17 października 2005 r. do Sądu Najwyższego wpłynął protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej i do Senatu Rzeczypospolitej. Wnosząca protest stwierdziła, że głosowała w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 159 w Krakowie (ul. Senatorska 9). Swój głos oddała na kandydata PSL p. Żebraka. Według umieszczonego na drzwiach lokalu wyborczego protokołu głosowania w obwodzie kandydat ten nie otrzymał żadnego głosu. Wnosząca protest podniosła, że na wskazanego kandydata głosowała także (w tym samym obwodzie) jej córka. Wnosząca protest zażądała powtórnego przeliczenia głosów w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 159 w Krakowie.

Wezwany do udziału w sprawie Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie wniósł o oddalenie protestu, wyrażając następujące stanowisko: z protokołu głosowania w

obwodzie nr 159 w Krakowie złożonego Okręgowej Komisji Wyborczej wynika, że na kandydata na posła z listy okręgowej nr 10 Komitetu Wyborczego Polskiego Stronnictwa Ludowego Jana Żebraka nie padł żaden ważny głos. Na całą listę oddano 6 głosów, w tym dwa głosy na kandydata z pozycji nr 7. Weryfikacja, czy na kandydata z pozycji nr 8 oddano co najmniej dwa głosy wymagałaby przejrzenia wszystkich głosów uznanych za ważne oraz kart do głosowania uznanych za nieważne. Według Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie nie ma potrzeby dokonywania takiej weryfikacji, gdyż z protokołu wyboru posłów w okręgu wyborczym nr 13, sporządzonego dnia 27 września 2005 r. wynika, że okręgowa lista nr 10 kandydatów na posłów Komitetu Wyborczego Polskiego Stronnictwa Ludowego w ogóle nie uczestniczyła w podziale mandatów do Sejmu Rzeczypospolitej. Wobec tego ewentualne uchybienia Obwodowej Komisji Wyborczej nr 159 w Krakowie w ustaleniu wyników głosowania w obwodzie przez zakwalifikowanie głosu wnoszącej protest na rzecz innego kandydata lub też uznanie karty (pomimo braku podstaw do tego) za nieważną nie mogły mieć wpływu na wynik głosowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W celu weryfikacji zarzutów protestu Sąd Najwyższy dopuścił dowód z oględzin kart do głosowania w obwodzie Nr 159 w Krakowie. Z dowodu tego wynika, że na listę nr 10 oddano 6 głosów przez postawienie wymaganego znaku „x” w kratce obok nazwiska jednego tylko kandydata. Kandydat na posła z pozycji nr 8 (lista nr 10 - Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego) Jan Żebrak otrzymał 2 głosy (według protokołu głosowania w obwodzie kandydat ten nie uzyskał żadnych głosów poparcia), zaś kandydat z pozycji nr 7 - O głosów (według powołanego wyżej protokołu kandydat ten otrzymał 2 głosy). Z przeprowadzonych oględzin wynika, że wyniki głosowania podane przez Obwodową Komisję Wyborczą nr 159 były niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, co zdaniem Sądu Najwyższego potwierdza zasadność zarzutów protestu. Stwierdzone uchybienia w liczeniu głosów nie miały jednak wpływu na wynik wyborów w okręgu wyborczym nr 13. W okręgu tym na listę nr 10 - Komitetu Wyborczego Polskiego Stronnictwa Ludowego oddano 13. 168 głosów. Kandydat z tej listy z pozycji nr 1 otrzymał 3393 głosy, zaś kandydat z pozycji nr 8 Jan Żebrak (kandydat, którego dotyczyły zarzuty protestu) - 2830 głosów. Nadto okręgowa lista nr 10 kandydatów na posłów Komitetu Wyborczego Polskiego Stronnictwa Ludowego w ogóle nie uczestniczyła w podziale mandatów do Sejmu RP w okręgu wyborczym nr 13.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 80 ust. 2 Ordynacji wyborczej.

Sygn. akt III SW 154/05

POSTANOWIENIE

z dnia 8 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego Krzysztofa Surlasa przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i do Senatu RP, przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 22 w Rzeszowie,
- 3) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2005 r.

postanawia:

wydać opinię, że protest jest bezzasadny.

Uzasadnienie

Krzysztof Surlas wniósł protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i do Senatu RP przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. „z powodu bezprawnego pozbawienia możliwości głosowania”.

Wnoszący protest wyjaśniał, że prawomocnym wyrokiem z dnia 5 marca 1998 r. sygn. akt III K 7/96 został skazany na karę 9 lat pozbawienia wolności i pozbawienia praw publicznych na 4 lata. Na wolność wyszedł 11 lutego 2005 r., obecnie zaś odbywa karę pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat, orzeczoną w innej sprawie.

Według Krzysztofa Surlasa, zgodnie z art. 43 § 2 k.k., pozbawienie go praw publicznych ustало z dniem 5 marca 2002 r. a więc po 4 latach od wymierzenia tej kary.

Państwowa Komisja Wyborcza ustosunkowując się do zarzutów protestu podniosła, że składającemu protest w omawianej sprawie, zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 99 ze zm.), służyło prawo wniesienia reklamacji w sprawie nieprawidłowości w spisie, a na decyzję nieuwzględniającą reklamacji - skarga do sądu rejonowego.

nowego . Jednocześnie PKW wskazała, że przedmiotowej sprawie protest wniosła osoba pozbawiona praw publicznych, a zatem nie będąca wyborcą. Mając powyższe na uwadze Państwowa Komisja wyborcza wyraziła opinię, że zarzut podniesiony w proteście jest bezzasadny.

Prokurator Generalny w swoim stanowisku wskazał również na fakt, że wnoszący protest nie jest wyborcą w rozumieniu art. 78 ust. 2 Ordynacji wyborczej, jak i nie skorzystał z uprawnienia do wniesienia do organu, który sporządzał spis wyborców, stosowanej reklamacji w sprawie niekompletnego sporządzenia wpisu i z tych względów należało pozostawić protest bez dalszego biegu.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Rzeszowie ustosunkowując się do zarzutów protestu podniósł, że podstawa protestu wyborczego nie może być zarzut dotyczący pominięcia wyborcy w spisie wyborców, bowiem w tym zakresie wyborcy przysługuje prawo wniesienia do właściwego organu reklamacji oraz skargi do sądu rejonowego w trybie określonym w art. 15 i 28 powołanej ordynacji wyborczej. Ponadto nazwisko protestującego nie było umieszczone w spisie wyborców sporządzonym w Urzędzie Gminy Krasne dla obwodu głosowania nr 8 w Zakładzie Karnym w Załężu, bowiem Urząd ten został zawiadomiony przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim o pozbawieniu protestującego praw publicznych z zaznaczeniem, że pozbawienie tych praw nie ustaje do dnia 25 września 2005 r. Z powyższych względów protest wniesiony przez Krzysztofa Surlasa powinien być pozostawiony bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm. - dalej powoływana jako: Ordynacja wyborcza do Sejmu RP i Senatu RP) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła lub senatora może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, przy czym: (1) jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP dotyczących ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów, to protest może wnieść każdy wyborca (art. 78 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP); (2) protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła lub senatora może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (art. 78 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP); (3) prawo

wniesienia protestu wyborczego przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu komitetu wyborczego (art. 78 ust. 4 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP).

Protest wyborczy wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (art. 79 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP). Natomiast w odniesieniu do wyborcy przebywającego zagranicą lub na polskim statku morskim uważa się, że wymagania określone w art. 79 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP zostały spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku - z tym jednak, że wyborca jest obowiązany dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu (art. 79 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP). Równocześnie, w każdym wypadku wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 79 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP).

Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu: (1) protest wniesiony przez osobę nieuprawnioną, w myśl art. 78 ust. 2 - ust. 4 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP (art. 81 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP); (2) protest niespełniający warunków określonych w art. 79 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP, przy czym nie jest dopuszczalne przywrócenie terminu do wniesienia protestu (art. 81 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP); (3) protest dotyczący sprawy, co do której przepisy Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP przewidują możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej (art. 81 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP).

Zważywszy na to, że zarzuty niniejszego protestu przeciwko ważności wyborów dotyczą odmowy prawa dopuszczenia do głosowania w dniu wyborów w związku z nie umieszczeniem osoby protestującej na liście wyborców, a w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu wyborców przysługuje wyborcy jeszcze przed dniem głosowania możliwość wniesienia (a) naprzód reklamacji do organu sporządzającego spis wyborców, a następnie także (b) skargi do sądu rejonowego (art. 28 w związku z art. 20 ust. 3 oraz art. 15 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP). Ponieważ skarżący nie wykorzystał powyższego trybu postępowania, zarzuty zawarte w przedmiotowej skardze należy uznać za bezzasadne.

Wnoszący protest nie kwestionuje, że został (na mocy orzeczenia sądu) pozbawiony praw publicznych. Z treści samego protestu wynika, że odbywa on karę pozbawienia wolności. Do

takiej sytuacji ma zastosowanie art. 43 § 2 Kodeksu karnego, zgodnie z którym pozbawienie praw publicznych obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia, jednakże okres na który ten środek karny (poprzednio nazywany karą dodatkową) orzeczono nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, chociażby orzeczonej za inne przestępstwo. W przypadku wnoszącego protest środek karny - pozbawienie praw publicznych - orzeczony, jak twierdzi, na okres czterech lat, obowiązywał już od uprawomocnienia się orzeczenia i obowiązuje nadal uniemożliwiając mu również wzięcie udziału w wyborach. Orzeczone pozbawienie praw publicznych zaczyna obowiązywać od momentu uprawomocnienia się wyroku, natomiast biegnie dopiero po zakończeniu odbywania przez wnoszącego protest kary pozbawienia wolności (por. uchwałę SN z 7 lipca 2003 r., sygn. akt III SW 133/03, publ. OSNP 2004 nr 1 poz. 22; wyrok SN z 17 stycznia 2003 r., sygn. akt WA 75/02, publ. OSNKW 2003/5-6/44). Zawieszenie biegu środków karnych na czas odbywania kary pozbawienia wolności jest unormowaniem, które nadaje im sens. Chodzi bowiem o to, aby ich dolegliwość nie stanowiła fikcji. Utrata praw trwa więc przez cały czas odbywania kary pozbawienia wolności, a nadto przez okres oznaczony w wyroku.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

POSTANOWIENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia 20 grudnia 2005 r.

**w sprawie podjęcia niektórych czynności wyborczych w wyborach
do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140, poz. 1173) w związku z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. (Dz. U. Nr 248, poz. 2097) stanowi się, co następuje:

§1

Zarządzam ponowienie niektórych czynności wyborczych w województwie śląskim w okręgu wyborczym nr 27 obejmującym obszary powiatów: częstochowski, kłobucki, lubliniecki i myszkowski oraz miasta na prawach powiatu - Częstochowa, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, w związku z wygaśnięciem dwóch mandatów senatorów.

§2

Datę wyborów wyznaczam na niedzielę dnia 22 stycznia 2006 r.

§3

Ponowne postępowanie wyborcze obejmuje czynności wyborcze od zarządzenia wydrukowania kart do głosowania, a dni w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych, określa kalendarz wyborczy stanowiący załącznik do niniejszego postanowienia.

§4

Postanowienie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(-) Aleksander Kwaśniewski

Załącznik do postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 grudnia 2005 r.

KALENDARZ WYBORCZY

dla niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 22 stycznia 2006 r. w województwie śląskim w okręgu wyborczym nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie

Data wykonania czynności wyborczych	Treść czynności wyborczych
1	2
od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 8 stycznia 2006 r.	- składanie przez żołnierzy pełniących zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniących służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywających ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także ratowników odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania oraz policjantów z jednostek skoszarowanych, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej pełniących służbę w systemie skoszarowanym, wniosków o dopisanie do spisu wyborców sporządzanego dla miejscowości, w której odbywają służbę
od dnia 7 stycznia 2006 r. do dnia 20 stycznia 2006 r. do godz. 24⁰⁰	- nieodpłatne rozpowszechnianie audycji wyborczych w regionalnych programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych, przygotowanych przez komitety wyborcze
do dnia 8 stycznia 2006 r.	- sporządzenie spisów wyborców przez gmin
do dnia 12 stycznia 2006 r.	- składanie wniosków przez wyborców przebywających czasowo na obszarze gminy lub wyborów nigdzie niezamieszkałych o dopisanie do spisu wyborców, - składanie wniosków przez wyborców niepełnosprawnych o dopisanie ich do spisu w wybranym obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce stałego zamieszkania, - podanie przez Okręgową Komisję Wyborczą, w formie obwieszczenia, informacji o zarejestrowanych kandydatach na senatorów
w dniu 20 stycznia 2006 r. o godz. 24⁰⁰	- zakończenie kampanii wyborczej
w dniu 22 stycznia 2006 r. godz. 6.00 - 20.00	- głosowanie

**OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 23 stycznia 2006 r.

**o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w okręgu wyborczym nr 27 przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r.
w związku z ponowieniem niektórych czynności wyborczych**

Na podstawie art. 209 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140 poz. 1173) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości wyniki wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27 w związku z ponowieniem niektórych czynności wyborczych.

I.

W dniu 22 stycznia 2006 r. odbyły się wybory do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w województwie śląskim, w okręgu wyborczym nr 27, obejmującym obszar powiatów: częstochowskiego, kłobuckiego, lublinieckiego, myszkowskiego oraz miasta na prawach powiatu: Częstochowa, w związku z ponowieniem niektórych czynności wyborczych. Wybory przeprowadziła: Państwowa Komisja Wyborcza, Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie i 401 obwodowych komisji wyborczych. W skład obwodowych komisji wyborczych powołano 4 328 wyborców.

II.

Wyniki głosowania w okręgu

W okręgu wybierano 2 senatorów, spośród 10 kandydatów.

Uprawnionych do głosowania było **493 020** osób.

Wydano **44 517** kart do głosowania.

Frekwencja wyborcza wyniosła **9,03%**.

Liczba kart ważnych wyniosła **44 485**.

Liczba głosów nieważnych wyniosła **389**, co stanowi **0,87%** ogólnej liczby kart ważnych.

Liczba głosów ważnych wyniosła **44 096**, co stanowi **99,13%** ogólnej liczby kart ważnych.

Kandydaci uzyskali następującą liczbę głosów ważnych:

1. Błaszczeń Józef Stanisław	5 960
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin	
2. Jasińska Elżbieta Krystyna	1 118
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	
3. Kiepus Henryk	2 346
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego	
4. Kurpius Piotr Marian	9 335
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	
5. Lasecki Jarosław Wacław	13 533
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Nowy Senat 2005	
6. Lewandowski Marek	5 386
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej	
7. Lipowski Grzegorz Marek	2 580
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Grzegorza Marka Lipowskiego	
8. Polak Danuta	4 406
zgłoszona przez Komitet Wyborczy Socjaldemokracji Polskiej	
9. Przybyło Wacław Stanisław	1 835
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Platformy Janusza Korwin-Mikke	
10. Ryszka Czesław Wincenty	20 193
zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	

III.

Wybrani senatorowie

Senatorami zostali wybrani kandydaci, którzy w okręgu wyborczym nr 27 uzyskali kolejno najwięcej oddanych głosów ważnych.

1. Ryszka Czesław Wincenty **20 193**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

2. Lasecki Jarosław Waław **13 533**

zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Nowy Senat 2005

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:
Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:
Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:
*Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński,
Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyżnowski*

SPRAWOZDANIE

z ponowienia niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w województwie śląskim w okręgu nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie

Na podstawie art. 212 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.²) Państwowa Komisja Wyborcza przedstawia Marszałkowi Senatu oraz Sądowi Najwyższemu sprawozdanie z ponowienia niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w województwie śląskim w okręgu nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie.

I. Podstawa prawna ponowienia czynności wyborczych

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 20 grudnia 2005 r. zarządził ponowienie niektórych czynności wyborczych i przeprowadzenie wyborów do Senatu RP w województwie śląskim w okręgu wyborczym nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie. Wybory zostały wyznaczone na niedzielę 22 stycznia 2006 r. Postanowienie Prezydenta wraz z kalendarzem wyborczym zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 22 grudnia 2005 r., Nr 252, poz. 2123

Postępowanie wyborcze i wybory zostały postanowione w związku z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2005 r. dotyczącą rozstrzygnięcia o ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. W uchwale tej Sąd Najwyższy stwierdził nieważność wyborów do Senatu w okręgu wyborczym nr 27 i wygaśnięcie mandatów senatorów wybranych w tym okręgu, nakazując ponowienie postępowania wyborczego począwszy od zarządzenia wydrukowania kart do głosowania. Uchwała Sądu Najwyższego została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z dnia 19 grudnia 2005 r. Nr 248, poz. 2097.

Zadania i czynności wyborcze wynikające z postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prowadzone były na podstawie ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej Ordynacją wyborczą (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) zgodnie z zakresem unieważnienia określonym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2005 r. Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 grudnia 2005 r. informujące o postanowieniu Prezydenta w

---

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 271, z 2003 r. Nr 57 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140, poz. 1173.

sprawie ponowienia czynności wyborczych i dacie głosowania w dniu 22 stycznia 2006 r. zostało rozplakatowane na obszarze okręgu wyborczego nr 27 na przełomie grudnia 2005 r. i stycznia 2006 r.

II. Realizacja zadań i czynności wyborczych

1. Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po ogłoszeniu postanowienia Prezydenta RP w sprawie wyborów przystąpiła do realizacji zadań w tym zakresie. Sporządzona i przekazana została komisjom wyborczym i urzędom gmin, a także zamieszczona w internecie na stronie www.pkw.gov.pl informacja dotycząca czynności wyborczych i wyborów wyznaczonych na dzień 22 stycznia 2006 r., w której przypomniano o obowiązujących przepisach prawa i procedurach wyborczych dotyczących biernego i czynnego prawa wyborczego, sporządzania spisu wyborców, prowadzenia kampanii wyborczej, zasad finansowania kampanii wyborczej. W szczególności poinformowano, iż w wyborach w dniu 22 stycznia 2006 r. uczestniczyć będą te same komitety wyborcze oraz ci sami kandydaci na senatorów co w wyborach przeprowadzonych 25 września 2005 r., a także głosowanie przeprowadzone będzie przez te same komisje wyborcze i w tych samych obwodach. Prawo wybierania przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie, które najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat i zostaną ujęte w stałym rejestrze wyborców w gminach położonych na obszarze okręgu wyborczego nr 27. Pełnomocnicy komitetów wyborczych zarejestrowanych kandydatów na senatorów mają prawo wyznaczenia po jednym mężu zaufania do każdej obwodowej komisji wyborczej.
2. Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie skierowanym do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast udzieliła jednocześnie szczegółowych wyjaśnień dotyczących sporządzania spisów wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania; przypomniła o obowiązku podania do publicznej wiadomości obwieszczeń o numerach i granicach obwodów głosowania i siedzibach obwodowych komisji wyborczych, a także o potrzebie zwołania posiedzeń komisji obwodowych w celu ustalenia, czy nie zachodzi konieczność dokonania zmian w ich składach, np. z powodu rezygnacji z członkostwa. Państwowa Komisja Wyborcza udzieliła również szczegółowych wyjaśnień komitetom wyborczym w sprawie zasad finansowania kampanii wyborczej. Wskazała zwłaszcza, że komitet wyborczy może wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwotę odpowiadającą limitowi okręgowemu ustalonemu zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 Ordynacji wyborczej, co stanowi 107.576 zł. Stosownie do art. 114 ust. 3 Ordynacji wyborczej komunikat Państwowej Komisji Wyborczej o liczbie wyborców ujętych w rejestrach wyborców stanowiącej podstawę do obliczenia limitu dopuszczalnych wydatków na wybory, został ogłoszony w Monitorze Polskim

Nr 84, poz. 1223 z dnia 30 grudnia 2005 r. oraz podany w dzienniku „Rzeczpospolita” i na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej. Każdy komitet wyborczy ma obowiązek otwarcia rachunku bankowego, na którym będą gromadzone środki finansowe przeznaczone na kampanię wyborczą. Wpłaty na rachunek komitetu wyborczego wyborców – zgodnie z art. 113 ust. 3 Ordynacji wyborczej – mogą być wnoszone przez osoby fizyczne w wysokości 15 - krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, co stanowi kwotę 12.735 zł. Komitety wyborcze partii politycznych mogą natomiast finansować kampanię wyborczą wyłącznie ze środków Funduszu Wyborczego. Przychody i wydatki komitetu wyborczego pełnomocnik finansowy jest obowiązany rozliczyć w sprawozdaniu wyborczym, które zgodnie z art. 120 ust. 1 Ordynacji wyborczej, w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów (tj. do 22 kwietnia 2006 r.) należy złożyć Państwowej Komisji Wyborczej.

3. Państwowa Komisja Wyborcza wykonując zadania określone w Ordynacji wyborczej, uchwałami z dnia 23 grudnia 2005 r. ustaliła wytyczne:

- dla Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, dotyczące zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania oraz ustaleniu wyników głosowania i wyników wyborów w związku z podjęciem niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27,
- dla obwodowych komisji wyborczych, dotyczące zadań i trybu ich pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania w związku z podjęciem niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27.

Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie wytycznych zostały ogłoszone w Monitorze Polskim Nr 84, poz. 1215 i 1216 z dnia 30 grudnia 2005 r. W celu zapewnienia pomocy w przygotowaniu obwodowych komisji wyborczych do wykonania czynności wyborczych wydrukowano centralnie i dostarczono tym komisjom broszurę z wytycznymi, regulaminem komisji obwodowych oraz wzorem zaświadczenia dla mężów zaufania. Przekazana została także w celu wywieszenia w lokalach wyborczych „Informacja Państwowej Komisji Wyborczej o warunkach ważności oddanego głosu na karcie do głosowania w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej”. Wytyczając zadania dla Okręgowej Komisji Wyborczej Państwowa Komisja Wyborcza wskazała w szczególności na potrzebę ustalenia, czy zarejestrowani kandydaci na senatorów nadal posiadają prawo wybieralności i potwierdzenie przez nich faktu kandydowania wraz z ewentualną aktualizacją danych osobowych, a następnie podanie przez rozplakatowanie obwieszczeń informacji o zarejestrowanych kandydatach. Za ważne zadanie Komisji Okręgowej uznano sprawowanie nadzoru

nad prawidłowym i terminowym sporządzeniem spisu wyborców. Państwowa Komisja Wyborcza poleciła także dochowanie należytej staranności przy ustalaniu treści karty do głosowania oraz procesu druku kart i dostarczenia ich obwodowym komisjom wyborczym. Przypomniała jednocześnie, iż sposób drukowania i dostarczenia kart do głosowania określa uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 sierpnia 2005 r. (M.P. Nr 48, poz. 660). Natomiast zadania związane z ustaleniem wyników głosowania i wyborów określają uchwały: z dnia 29 sierpnia 2005 r. w sprawie trybu i sposobu wykonywania przez okręgowe komisje wyborcze zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. (M.P. Nr 52, poz. 714) oraz z dnia 8 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad i sposobu wykorzystania elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005r. (M.P. Nr 48, poz. 661).

4. Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej ustaliła aktualny stan danych o kandydatach na senatorów oraz sporządziła obwieszczenie o kandydatach. Obwieszczenie zawierało dane 10 kandydatów; jeden z kandydatów występujących w wyborach w dniu 25 września 2005 r. złożył na piśmie oświadczenie o wycofaniu zgody na kandydowanie w wyborach w dniu 22 stycznia 2006 r. i na podstawie art. 153 ust. 1 w związku z art. 190 Ordynacji wyborczej, Okręgowa Komisja Wyborcza unieważniła rejestrację tego kandydata. Komisja ustaliła następnie treść karty do głosowania i zarządziła druk kart. Zapewniła także bieżący nadzór nad prawidłowym sporządzeniem przez urzędy gmin spisów wyborców, rozplakatowaniem obwieszczeń o obwodach głosowania, przygotowaniem lokali wyborczych. Zorganizowane zostały szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych. Czynności wyborcze wykonano z zachowaniem terminów przewidzianych kalendarzem wyborczym.

III. Kampania wyborcza. Przebieg głosowania i ustalenie wyników głosowania i wyborów.

Kampania wyborcza prowadzona przez poszczególne komitety wyborcze nie była intensywna i przebiegała spokojnie. Jedyne w dniu wyborów zgłoszona została do Okręgowej Komisji Wyborczej informacja o prowadzeniu agitacji wyborczej, polegającej na umieszczeniu na stronie internetowej Ligi Polskich Rodzin tekstu zawierającego apel o głosowanie na kandydata zgłoszonego przez ten komitet wyborczy. O tym incydencie wraz z dostarczonym do OKW wydrukiem z komputera zawierającym wskazany tekst powiadomiono niezwłocznie Komendę Miejską Policji w Częstochowie.

Wybory przeprowadzone w dniu 22 stycznia 2006 r. cieszyły się szczególnym zainteresowaniem mediów. Przez cały dzień wybory monitorowały 3 stacje telewizyjne (TVP 3, TVN i Polsat), 2 publiczne rozgłośnie radiowe oraz kilku dziennikarzy prasowych.

W dniu głosowania wszystkie lokale wyborcze mimo trudnych warunków atmosferycznych zostały terminowo otwarte i były czynne w godzinach określonych Ordynacją wyborczą, tj. od 6.00 do 20.00. Obwodowe komisje wyborcze otrzymały w terminie spisy wyborców, karty do głosowania i formularze protokołów głosowania.

W celu zapewnienia pomocy komisjom obwodowym i nadzorowania ich pracy oraz rozpatrywania ewentualnych skarg wyborców, w przeddzień i w dniu głosowania pełnione były dyżury w urzędach gmin, dyżury członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, a także członków Państwowej Komisji Wyborczej.

Okręgowa Komisja Wyborcza otrzymała za pośrednictwem Policji jeden sygnał dotyczący nieprawidłowości w postępowaniu obwodowej komisji wyborczej. Sygnał ten dotyczył rzekomego braku odpowiedniego zamknięcia oraz zabezpieczenia urny wyborczej w jednym z lokali wyborczych na terenie miasta Częstochowy. Funkcjonariusz policji informujący o tym zdarzeniu podał jednak, iż wskazany fakt w rzeczywistości nie miał miejsca. Wysłani na miejsce policjanci stwierdzili bowiem, że na skutek silnego zimna taśma zabezpieczająca zamknięcie urny częściowo odlepiła się, jednakże w taki sposób, iż nadal właściwie zabezpieczała urnę. W opisanej sytuacji Komisja odstąpiła od dalszych czynności w tej sprawie. Został również zgłoszony jeden przypadek nieprawidłowego przygotowania lokalu wyborczego. Polegał on na umieszczeniu na stole, przy którym wydawane były karty do głosowania, nieprecyzyjnie opisanych adresów określających części obwodu głosowania. Kartki te zostały przygotowane przez Urząd Miasta Częstochowy i miały służyć usprawnieniu obsługi wyborców w sytuacjach, gdyby do lokalu wyborczego przybyła w jednym czasie większa ilość osób. W tym samym lokalu miało także nie być wywieszonych informacji o składzie obwodowej komisji. Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej po osobistym sprawdzeniu tego doniesienia stwierdził, iż wspomniane kartki z adresami zostały już poprawione w czytelny sposób. Natomiast informacja o składzie obwodowej komisji wyborczej znajdowała się w widocznym miejscu. O powyższym został telefonicznie poinformowany autor skargi.

Obwodowe komisje wyborcze ustaliły wyniki głosowania poprawnie i sprawnie. Okręgowa Komisja Wyborcza stwierdziła tylko kilka przypadków drobnych błędów, spośród których jedynie jednej komisji wyborczej z terenu Częstochowy protokół został zwrócony z powodu niepodpisania wszystkich stron protokołu. W pozostałych przypadkach zaistniałe błędy były opisane w treści protokołu i z reguły dotyczyły niewłaściwie ustalonej liczby niewykorzystanych kart do głosowania.

Do lokalu żadnej obwodowej komisji wyborczej nie zgłosili się mężowie zaufania komitetów wyborczych.

Do protokołu Obwodowej Komisji Wyborczej nr 9 w Częstochowie członek tej komisji zgłosił zarzut, że komisja „umożliwiła sfilmowanie przez telewizję (przez odsłonięcie firan w oknie) zaraz po godzinie 20.00 oklejenia urny i liczenia podpisów. Na zgłaszającego zarzut pozostali członkowie komisji krzyczeli i uniemożliwili mu udział w liczeniu głosów.”

Obwodowa Komisja Wyborcza nr 9 odnosząc się do zarzutu wyjaśniła, iż po porozumieniu z przewodniczącym Okręgowej Komisji Wyborczej zezwolono telewizji na filmowanie przez okno oklejenia wlotu urny i liczenia kart niewykorzystanych. Po tych czynnościach firany w oknie zostały zasunięte. Ośmiu członków Obwodowej Komisji Wyborczej stwierdziło, że wnoszący zarzut był członkiem Komisji konfliktowym i wprowadzał do jej pracy zamieszanie, między innymi przez „wszczynanie sprzeczki” w obecności wyborców. Podkreślano przy tym, że był jedyną osobą, która dezorganizowała prace Komisji.

Okręgowa Komisja Wyborcza potwierdziła, że czynności wstępne prowadzone przez komisję obwodową po zamknięciu lokalu z zewnętrznym – poza lokalem komisji - udziałem telewizji przeprowadzono w porozumieniu z przewodniczącym Okręgowej Komisji Wyborczej.

Frekwencja w wyborach wyniosła 9,03%.

Przy przyjmowaniu protokołów głosowania z obwodów i ustalaniu wyników głosowania i wyborów przez Okręgową Komisję Wyborczą obecni byli pełnomocnicy 2 komitetów wyborczych: Komitetu Wyborczego Ligi Polskich Rodzin oraz Komitetu Wyborczego Wyborców Nowy Senat 2005; żadnych zarzutów do protokołu Okręgowej Komisji Wyborczej pełnomocnicy ci nie wnieśli.

We wczesnych godzinach rannych przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie przekazał Państwowej Komisji Wyborczej protokół wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym nr 27 przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. Senatorami zostali wybrani ci sami kandydaci co w wyborach przeprowadzanych w dniu 25 września 2005 r.: Ryszka Czesław Wincenty, zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oraz Lasecki Jarosław Waław, zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Nowy Senat 2005.

Państwowa Komisja Wyborcza po otrzymaniu protokołu sprawdziła prawidłowość ustalonych wyników i w tym samym dniu, czyli 23 stycznia 2005 r. sporządziła obwieszczenie o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27 przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w związku z ponowieniem niektórych czynności wyborczych. Wyniki wyborów Komisja podała do publicznej wiadomości, oraz przekazała

obwieszczenie do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw RP. Obwieszczenie stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania. Obwieszczenie zostało przekazane Marszałkowi Senatu.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie posiadanych dokumentów stwierdza, że nie są jej znane fakty, które mogą być podstawą kwestionowania ważności wyborów.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:
Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:
Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:
*Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński,
Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyżnowski*

Sygn. akt III SW 1/06

UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO

z dnia 22 marca 2006 r.

w sprawie ważności ponownych wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w okręgu wyborczym nr 27

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych

Przewodniczący Prezes Sądu Najwyższego

Walerian Sanetra

Sędziowie Sądu Najwyższego:

Beata Gudowska

Zbigniew Hajn

Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca)

Roman Kuczyński

Jerzy Kuźniar

Jerzy Kwaśniewski

Zbigniew Myszka

Herbert Szurgacz

Andrzej Wasilewski

Małgorzata Wrębiakowska - Marzec

Andrzej Wróbel

Sędzia Sądu Apelacyjnego:

Zbigniew Korzeniowski

Protokolanci:

Monika Domańska Eliza Maniewska

z udziałem Zastępcy Prokuratora Generalnego Ireny Okrągłej i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Ferdynanda Rymarza, po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu jawnym w dniu 22 marca 2006 r., biorąc pod uwagę, iż:

1. w pkt 3 uchwały całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 15 grudnia 2005 r., III SW 199-200/05, Sąd Najwyższy stwierdził nieważność wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie w części obejmującej czynności wyborcze od zarządzenia wydrukowania kart do głosowania i postanowił w tym zakresie ponowić postępowanie wyborcze,
2. podstawą prawną ponowienia wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej jest art. 84 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.),
3. ze sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej przesłanego do Sądu Najwyższego w dniu 31 stycznia 2006 r. wynika, iż nie są jej znane fakty mogące być podstawą kwestionowania ważności wyborów,
4. do Sądu Najwyższego nie wpłynął żaden protest przeciwko ważności wyborów,
5. Prokurator Generalny wniósł o podjęcie uchwały stwierdzającej ważność wyborów,
6. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wniósł o uznanie wyborów za ważne na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 82 w związku z art. 84 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.)

stwierdza ważność

ponownych wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27, których wynik został podany w obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 stycznia 2006 r. o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27 przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w związku z ponowieniem niektórych czynności wyborczych (Dz. U. Nr 15, poz. 117).

WRĘCZENIE WYBRANYM POSŁOM I SENATOROM ZAŚWIADCZEŃ O WYBORZE

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 175 i art. 211 Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej dokonała wręczenia zaświadczeń o wyborze wybranym 25 września 2005 r. posłom i senatorom.

Uroczystość wręczenia zaświadczeń dla posłów odbyła się w dniu 12 października 2005 r. w Sali Kolumnowej Sejmu, a dla senatorów 14 października 2005 r. w gmachu Senatu.